

משניות סדר קדשים

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע"א
שנת ונשלמה פרים שפֿתֿנוּ לִפְ"ק

הוצאת חטף-סגול
2025

הובא לדפוס באמצעות \LaTeX ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד
יהי רצון מלפניך יי אלהי שלא יאָרע דְבַר תְּקֻלָּה עַל יְדֵי וְלֹא אֶכְשֶׁל
בְּדַבֵּר הִלְכָּה וַיִּשְׁמַח בִּי חֲבִירִי וְלֹא אֹמֵר עַל טְהוֹר טָמֵא וְלֹא עַל
טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל מִתֵּר אֶסוּר וְלֹא עַל אֶסוּר מִתֵּר וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבִירִי
בְּדַבֵּר הִלְכָּה וַאֲשַׁמַּח בָּהֶם:

והאר"י צוק"ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו

כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה:
גַּל עֵינֵי וַאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר

הִנְנִי רוֹצֶה לְלַמֹּד כְּדֵי שִׁבְיָאֲנִי תִלְמוּד זֶה לִידי מַעֲשֶׂה וְלִידי מִדּוֹת
יִשְׁרוֹת וְלִידי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְהִרְיֵנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוא וּשְׂכִינְתִּיהָ בְּדַחֲלֵהוּ וּרְחִימוּ וְיֵהִי נֹעֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה
יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזהו סדורן

א זבחים יד פרקים · ב מנחות יג פרקים · ג חולין
יב פרקים · ד בכורות ט פרקים · ה ערכין ט פרקים ·
ו תמורה ז פרקים · ז כריתות ו פרקים · ח מעילה ו פרקים ·
ט תמיד ז פרקים · י מדות ה פרקים · יא קנים ג פרקים ·
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁנִּזְבְּחוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן כְּשָׂרִים אֶלָּא שְׁלֹא עָלוּ
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֻבָּהּ חוּץ מִן הַפֶּסַח וּמִן הַחֲטָאתָּ.
הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ בְּכָל זְמַן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף
הָאֲשָׁם הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ וְהָאֲשָׁם בְּכָל זְמַן אָמַר
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַחֲטָאתָּ בָּאָה עַל חֲטָא וְהָאֲשָׁם בָּא עַל
חֲטָא מָה חֲטָאתָּ פְסוּלָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה אִף הָאֲשָׁם פְּסוּל
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ:

ב יוֹסִי בֶן חוּנִי אוֹמֵר הַנִּשְׁחָטִים לְשֵׁם פֶּסַח וּלְשֵׁם חֲטָאתָּ
פְּסוּלִין שֶׁמַּעֲזוֹן אַחִי עֲזַרְיָה אוֹמֵר שֶׁחָטָן לְשֵׁם גְּבוּהָ מֵהֶם
כְּשָׂרִין לְשֵׁם נְמוּדָּ מֵהֶם פְּסוּלִין בִּיצַד קָדְשֵׁי קָדָשִׁים
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם קָדָשִׁים קָלִים פְּסוּלִין קָדָשִׁים קָלִים
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים כְּשָׂרִין הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשִׂיר
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם שְׁלָמִים כְּשָׂרִין וּשְׁלָמִים שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם
בְּכוֹר וּלְשֵׁם מַעֲשִׂיר פְּסוּלִין:

ג הַפֶּסַח שֶׁשֶׁחָטוֹ בְּשַׁחֲרִית בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְכַשִּׁיר כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר בֶּן בִּתְרִיא
פוֹסֵל כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בֵּין הָאַרְבָּעִים אָמַר שֶׁמַּעֲזוֹן בֶּן עֲזַאי
מְקַבֵּל אֲנִי מִפִּי שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם זָקֵנִים בְּיוֹם שֶׁהוֹשִׁיבוּ

רבי אלעזר בן עזריה בישיבה שכל הזבחים הנאכלים
שנזבחו שלא לשמן בשרין. אלא שלא עלו לבטלים לשם
חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. ולא הוסיף בן עזאי
אלא העולה. ולא הודו לו חכמים:

י הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק
שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן
ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח
ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם
פסח. שהזבח נפסל בארבעה דברים. בשחיטה. ובקבול.
ובהלוד. ובזריקה. רבי שמעון מכשיר בהלוד. שהיה רבי
שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה.
ושלא בזריקה. אבל אפשר שלא בהלוד. ששוחט בצד
המזבח וזרק. רבי אליעזר אומר המהלך במקום שהוא
צריך להלך המחשבה פוסלת. ובמקום שאינו צריך
להלך. אין המחשבה פוסלת:

פרק ב

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁקִּבֵּל דָּמֶן זֶרֶאֱוִי טָבוּל יוֹם מִחֹסֶר בְּגָדִים
 מִחֹסֶר כַּפּוּרִים שֶׁלֹּא רָחַץ יָדָיו וְרַגְלָיו עָרַל טָמֵא
 יוֹשֵׁב עוֹמֵד עַל גִּבִּי כָּלִים עַל גִּבִּי בְּהֵמָה עַל גִּבִּי חֲבֵרוֹ
 פָּסֵל קִבֵּל בְּשִׂמְאֵל פָּסֵל רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכְשִׁיר נִשְׁפָּךְ עַל
 הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוֹ פָּסוּל נִתְּנוֹ עַל גִּבִּי הַכֶּבֶשׂ שֶׁלֹּא כָּנָגַד
 הִסּוֹד נָתַן אֶת הַנִּתְּנִין לְמִטָּן לְמַעַל וְאֶת הַנִּתְּנִין לְמַעַל
 לְמִטָּן אֶת הַנִּתְּנִים בַּפְּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְּנִים בַּחוּץ
 בַּפְּנִים פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת:

ב הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לְזֶרוֹק דָּמוֹ בַּחוּץ לְהִקְטִיר אֶת
 אֲמוּרָיו בַּחוּץ אוֹ מִקְצַת אֲמוּרָיו בַּחוּץ לֶאֱכֹל בְּשָׂרוֹ
 בַּחוּץ אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ אוֹ לֶאֱכֹל כִּזִּית מֵעוֹר
 הָאֵלֶּיהָ בַּחוּץ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת לְזֶרוֹק דָּמוֹ לְמַחֵר אוֹ
 מִקְצַת דָּמוֹ לְמַחֵר לְהִקְטִיר אֲמוּרָיו לְמַחֵר אוֹ מִקְצַת
 אֲמוּרָיו לְמַחֵר לֶאֱכֹל בְּשָׂרוֹ לְמַחֵר אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ
 לְמַחֵר אוֹ לֶאֱכֹל כִּזִּית מֵעוֹר הָאֵלֶּיהָ לְמַחֵר פָּגוּל וְחִיבִין
 עָלָיו כֶּרֶת:

ג זֶה הַכֹּל כָּל הַשּׁוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהִלֵּךְ וְהַזּוֹרֵק לֶאֱכֹל
 דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לֶאֱכֹל לְהִקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת חוּץ לְזִמְנוֹ פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו
 כֶּרֶת וּבִלְבָד שִׁיקָרֵב הַמִּתִּיר כְּמַצּוֹתוֹ:

י כיצד קרב המתיר במצותו. שחט בשתיקה. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק בשתיקה. או ששחט וקבל והלך וזרק חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר במצותו. כיצד לא קרב המתיר במצותו. שחט חוץ למקומו. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק חוץ למקומו. או ששחט וקבל וזרק והלך חוץ למקומו. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא קרב המתיר במצותו:

ה לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול וחיבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית בשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסוּלִין שֶׁשֶּׁחֲטוּ שְׁחִיטָתָן בְּשֶׁרָהּ שֶׁהִשְׁחִיטָה
בְּשֶׁרָהּ בְּנָשִׁים וּבַעֲבָדִים וּבִטְמָאִים אֲפִילוּ בְּקֹדֶשׁ
קֹדָשִׁים וּבִלְבָד שְׁלֹא יִהְיוּ טְמָאִים נֹוגְעִים בַּבֶּשֶׂר לְפִיכָךְ
הֵם פּוֹסְלִים בְּמַחֲשָׁבָה וְכֵלֶן שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַדָּם חוּץ לְזִמְנוֹ
וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ אִם יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַבֶּשֶׂר וְיִקְבֹּל:

^ב קִבֵּל הַבֶּשֶׂר וְנָתַן לַפְּסוּל יִחְזִיר לַבֶּשֶׂר קִבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן
לְשִׁמְאֻלוֹ יִחְזִיר לִימִינוֹ קִבֵּל בְּכָלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן בְּכָלִי חוּל.
יִחְזִיר לְכָלִי קֹדֶשׁ נִשְׁפָּךְ מִן הַכָּלִי עַל הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוּ
בֶּשֶׂר נָתַנוּ עַל גִּבֵּי הַכֶּבֶשׂ שְׁלֹא כִּנְגֵד הִיסוּד נָתַן אֶת
הַנֶּתֶן לְמִטָּה לְמַעְלָה וְאֶת הַנֶּתֶן לְמַעְלָה לְמִטָּה אֶת
הַנֶּתֶן בַּפְּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנֶּתֶן בַּחוּץ בַּפְּנִים אִם יֵשׁ
דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַבֶּשֶׂר וְיִקְבֹּל:

^ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דָּרְכוּ לֶאֱכֹל
וּלְהַקְטִיר דָּבָר שְׂאִין דָּרְכוּ לְהַקְטִיר בֶּשֶׂר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
פוֹסֵל לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ
לְהַקְטִיר פָּחוֹת מִכֹּזֶיֶת בֶּשֶׂר לֶאֱכֹל כַּחֲצִי זֵית וּלְהַקְטִיר
כַּחֲצִי זֵית בֶּשֶׂר שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

^ד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל כֹּזֶיֶת מִן הָעוֹר מִן הָרֶטֶב מִן
הַקֶּפֶה מִן הָאֵלֶּל מִן הָעֲצָמוֹת מִן הַגִּידִים מִן הַטְּלָפִים
מִן הַקֶּרְנִים חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ חוּץ לְמִקְוָמוֹ בֶּשֶׂר וְאִין חִיבִין
עֲלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא:

ה' השוחט את המקדשין. לאכול שליל או שליא בחוץ.
לא פגל. המולק תורים בפנים. לאכול ביציהם בחוץ. לא
פגל. חלב המקדשין וביצי תורים. אין חייבין עליהן משום
פגול ונותר וטמא:

י' שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר.
או להוציאן לחוץ. רבי יהודה פוסל. וחכמים מכשירין.
שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא כנגד
היסוד. לתן את הנתנין למטן למעלן. ואת הנתנין
למעלן למטן. ואת הנתנין בפנים בחוץ. ואת הנתנין
בחוץ בפנים. שיאכלוהו טמאים. שיקריבוהו טמאים.
שיאכלוהו ערלים. שיקריבוהו ערלים. לשבר עצמות
הפסח. ולאכול ממנו נא. לערב דמו בדם פסולין כשר.
שאין המחשבה פוסלת. אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו.
והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתנין על מזבח החיצון. שאם
נתנן מתנה אחת כפר. ובחטאת שתי מתנות. ובית
הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר. לפיכך
אם נתן הראשונה כתקונה. ואת השנייה חוץ לזמנה כפר.
נתן את הראשונה חוץ לזמנה. ואת השנייה חוץ למקומה.
פגול וחיבין עליו כרת:

^ב כָּל הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי. שָׂאם חֶסֶר אַחַת מִן
הַמִּתְּנוֹת לֹא כִפֹּר. לְפִיכָךְ אִם נָתַן כָּלן כְּתֻקָּנוֹן וְאַחַת שֶׁלֹּא
כְּתֻקָּנוֹהָ. פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת:

^ג אֵלּוּ דְּבָרִים שָׂאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. הַקֶּמֶץ.
וְהַלְבוּנָה. וְהַקֶּטֶרֶת. וּמִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כַּהֵן מִשִּׁיחַ.
(וּמִנְחַת נִסְכִּים) וְהֶדֶם. וְהַנִּסְכִּים הַבָּאִים בַּפְּנִי עֶצְמָן. דְּבָרֵי
רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֵף הַבָּאִים עִם הַבְּהֵמָה. לֹזֵג
שָׂמֶן שֶׁל מִצֹּרֶעַ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין חִיבִים עָלָיו מִשּׁוּם
פְּגוּל. וְרַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל. שְׂדֵם
הָאֵשׁם מִתִּירוֹ. וְכָל שֵׁישׁ לוֹ מִתִּירִים. בֵּין לְאֶדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ.
חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ד הָעוֹלָה דָּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לְמִזְבֵּחַ. וְעוֹרָהּ לַכֹּהֲנִים.
עוֹלַת הָעוֹף דָּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לְמִזְבֵּחַ. חֹטְאת הָעוֹף
דָּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַכֹּהֲנִים. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשְׂעִירֵי
הַנִּשְׂרָפִים. דָּמָן מִתִּיר אֶת אֵימורֵיהֶן לִיקָרֵב. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר כָּל שֶׁאִינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן כְּשֶׁלָּמִים. אֵין חִיבִין
עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ה קֹדֶשִׁי עוֹבְדֵי אֱלִילִים. אֵין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל
נוֹתֵר וְטָמֵא. וְהַשּׁוֹחֲטֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי
יוֹסִי מְחִיב. דְּבָרִים שָׂאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. חִיבִים
עָלֵיהֶם מִשּׁוּם נוֹתֵר. מִשּׁוּם טָמֵא. חוּץ מִן הָדֵם. רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שֶׁדִּרְכָּן לְהֵאכֵל. אֲבָל כְּגוֹן הָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה
וְהַקִּטְרֶת אֵין חֵיבִין עָלֵיהֶן מִשּׁוּם טַמְאָה:

י לֵשֶׁם שֵׁשֶׁה דְּבָרִים הַזֵּבַח נִזְבַּח. לֵשֶׁם זֶבַח. לֵשֶׁם זֹבֵחַ.
לֵשֶׁם הֵשֶׁם. לֵשֶׁם אִישִׁים. לֵשֶׁם רֵיחַ. לֵשֶׁם נִיחֹחַ. וְהַחֲטָאֵת
וְהָאֶשֶׁם לֵשֶׁם חֲטָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵף מִי שֶׁלֹּא הָיָה בְּלִבּוֹ
לֵשֶׁם אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ כָּשֶׁר. שֶׁהוּא תִּנְאִי בֵּית דִּין. שֶׁאֵין
הַמַּחֲשֶׁבֶה הוֹלֵכֶת אֵלָּא אַחֵר הָעוֹבֵד:

פרק ה

אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זִבְחִים. קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
פֶּר וְשֹׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
וְקָבוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפֶן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל בֵּין
הַבָּדִים. וְעַל הַפְּרֻכָּת. וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן
מִעֲפֻכַת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח
הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן לֹא עֵכָב:

ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשֹׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
וְקָבוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפֶן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל הַפְּרֻכָּת.
וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן מִעֲפֻכַת. שִׁירֵי הַדָּם
הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן
לֹא עֵכָב. אֵלּוּ וְאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

ג חֲטָאוֹת הַעֲבוּר וְהִתְחִיד. אֵלּוּ הֵן חֲטָאוֹת הַעֲבוּר. שְׁעִירֵי
רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים. וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן. וְקָבוּל

דָּמֶן בְּכָלִי שֶׁרֶת בַּצָּפוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל
אַרְבַּע קָרְנוֹת. בֵּיצֵד עָלָה בַּכֶּבֶשׂ וּפָנָה לְסוּבָב. וּבֹא לוֹ
לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מְעֲרָבִית.
מְעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הֵיחָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וְנֹאכְלִין לִפְנֵים מִן הַקִּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת:

ד' הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קִדְשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן. וְקָבֹל דָּמָה
בְּכָלִי שֶׁרֶת בַּצָּפוֹן. וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וּטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט וְנִתְּנוּחַ. וְכָלִיל לְאִשִּׁים:

ה' זִבְחֵי שְׁלָמִי צָבוֹר וְאַשְׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשֶׁם
גִּזְלוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשֶׁם נָזִיר.
אֲשֶׁם מְצוֹרֵעַ. אֲשֶׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. וְקָבֹל דָּמֶן
בְּכָלִי שֶׁרֶת בַּצָּפוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וְנֹאכְלִין לִפְנֵים מִן הַקִּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם
בְּעֶזְרָה. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מֵאֵכֶל. לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת.
הַמּוֹרֵם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֵלּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֹאכֵל לַכֹּהֲנִים.
לְנָשִׁיהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעִבְדֵיהֶם:

ז' שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם בְּעֶזְרָה.
וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר.

לְכֹל אָדָם בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלִילָה אֶחָד הַמּוֹרֶם
מֵהֶם בְּיוֹצֵא בָהֶם אֵלָא שֶׁהַמּוֹרֶם נֶאֱכָל לַפְּהָגִים לְנִשְׁיָהֶם
וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֹׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתָן בְּכָל
מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שִׁיתָן כְּנָגֵד
הַיִּסּוֹד שְׁנָה בְּאֵכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַפְּהָגִים וְהַמַּעֲשֹׂר
לְכֹל אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים
וְלִילָה אֶחָד הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא בְּלִילָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
אֵלָא עַד חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא לְמִנּוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא
צָלִי:

פרק ו

קָדָשִׁי קָדָשִׁים שֶׁשְׁחָטָן בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
כָּאֵלוֹ נִשְׁחָטוּ בְּצִפּוֹן רַבִּי יוֹסִי בֵּר יהוּדָה אוֹמֵר
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִצִּפּוֹן כְּצִפּוֹן מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִדְרוֹם
כְּדְרוֹם הַמִּנְחוֹת הָיוּ נִקְמָצוֹת בְּכָל מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְנֶאֱכָלִין
לְפָנִים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי כְהוֹנָה בְּכָל מֵאֵכָל לַיּוֹם וְלִילָה
עַד חֲצוֹת:

חֲטָאת הָעוֹף הָיְתָה נַעֲשִׂית עַל קֶרֶן דְּרוֹמִית מִעֶרְבִית
בְּכָל מָקוֹם הָיְתָה כְּשֶׁרָה אֵלָא שָׁזָה הָיָה מְקוֹמָה שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים הָיְתָה אוֹתָהּ הַקֶּרֶן מְשַׁמֶּשֶׁת מְלִמָּטָן וְשְׁלֹשָׁה
מְלִמָּעֵלָן מְלִמָּטָן חֲטָאת הָעוֹף וְהַהֲגָשׁוֹת וְשִׁירֵי הַדָּם:

מִלְמַעַלָן נִסּוּד הַמִּים וְהַיֵּין. וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה
בַּמִּזְבֵּחַ:

א כָּל הָעוֹלִין לַמִּזְבֵּחַ עוֹלִין דֶּרֶךְ יָמִין. וּמְקִיפִין וְיוֹרְדִין דֶּרֶךְ
שְׂמָאל. חוּץ מִן הָעוֹלָה לְשַׁלֵּשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ. שֶׁהֵיוּ עוֹלִים
וְחוֹזְרִים לָעֶקֶב:

ד חֲטָאת הָעוֹף בִּיצַד הָיְתָה נַעֲשִׂית. הָיָה מוֹלֵק אֶת רֹאשָׁה.
מִמּוֹל עֶרְפָּה. וְאֵינוּ מִבְּדִיל. וּמִזָּה מִדָּמָה. עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ.
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה מִתְמַצֶּה עַל הַיִּסּוּד. אֵין לַמִּזְבֵּחַ אֵלָּא דָּמָה.
וְכֹלָה לְכַהֲנִים:

ה עוֹלֹת הָעוֹף בִּיצַד הָיְתָה נַעֲשִׂית. עָלָה בַּכֶּבֶשׂ וּפָנָה
לְסוּבָב. בָּא לוֹ לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרַחִית. הָיָה מוֹלֵק אֶת
רֹאשָׁה מִמּוֹל עֶרְפָּה וּמִבְּדִיל. וּמִמַּצָּה אֶת דָּמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ. נָטַל אֶת הָרֹאשׁ. וְהִקִּיף בֵּית מְלִיקְתּוֹ לַמִּזְבֵּחַ.
וּסְפָּגוּ בַּמֶּלֶח. וְזָרְקוּ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים. בָּא לוֹ לַגּוֹף. וְהִסִּיר
אֶת הַמֶּרְאָה וְאֶת הַנוֹצָה. וְאֶת בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה.
וְהִשְׁלִיכֵן לְבֵית הַדֶּשֶׁן. שֶׁסֶּע וְלֹא הִבְדִּיל. וְאִם הִבְדִּיל כְּשֶׁר.
וּסְפָּגוּ בַּמֶּלֶח. וְזָרְקוּ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו לֹא הִסִּיר לֹא אֶת הַמֶּרְאָה. וְלֹא אֶת הַנוֹצָה. וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה. וְלֹא סְפָּגוּ בַּמֶּלֶח. כָּל שֶׁשָּׁנָה
בָּהּ מֵאַחֵר שֶׁמַּצָּה אֶת דָּמָה כְּשֶׁרָה. הִבְדִּיל בַּחֲטָאת. וְלֹא
הִבְדִּיל בָּעוֹלָה. פָּסֵל מַצָּה דָם הָרֹאשׁ וְלֹא מַצָּה דָם הַגּוֹף.
פָּסוּלָה מַצָּה דָם הַגּוֹף. וְלֹא מַצָּה דָם הָרֹאשׁ כְּשֶׁרָה:

חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ מִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ לְשִׁמָּה וְשְׁלֹא לְשִׁמָּה אוֹ שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְלְשִׁמָּה
 פְּסוּלָה עוֹלֹת הָעוֹף בְּשָׂרָהּ וּבִלְבָד שְׁלֹא עָלְתָה לְבָעָלִים
 אֶחָד חטאת העוף וְאַחַד עוֹלֹת הָעוֹף שְׁמֶלֶקָן וְשִׁמְצָה
 דָּמָן לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל לְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ
 לְהַקְטִיר חוּץ לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כָּרֶת חוּץ לְזִמְנוֹ
 פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כָּרֶת וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו
 בִּיצֵד קָרֵב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק בְּשִׁתִּיקָהּ וּמִצָּה הֵדֶם
 חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ וּמִצָּה הֵדֶם בְּשִׁתִּיקָהּ
 אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתֵּיר
 בְּמִצְוֹתָיו בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ
 וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְמִקְוָמוֹ (אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה אֶת הֵדֶם חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ) חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ וּמִצָּה דָּמָה
 חוּץ לְזִמְנָהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה חוּץ לְזִמְנָהּ וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ זֶה הוּא
 שְׁלֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו לֶאֱכֹל בְּזִית בַּחוּץ וּבְזִית
 לְמַחֵר בְּזִית לְמַחֵר וּבְזִית בַּחוּץ בְּחֻצֵּי זֵית בַּחוּץ וּכְחֻצֵּי
 זֵית לְמַחֵר בְּחֻצֵּי זֵית לְמַחֵר וּכְחֻצֵּי זֵית בַּחוּץ פָּסוּל וְאִין
 בּוֹ כָּרֶת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֶּת הַזִּמָּן
 קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֶּת הַמָּקוֹם פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כָּרֶת וְאִם
 מִחֻשְׁבֶּת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֶּת הַזִּמָּן פָּסוּל וְאִין בּוֹ
 כָּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כָּרֶת לֶאֱכֹל

בַּחֲצִי זֵית וְלֹהֶקֶטִיר בַּחֲצִי זֵית בָּשָׂר־שֵׂאִין אֲכִילָה וְהִקְטָרָה
מִצֵּטְרָפִין:

פרק ז

חֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמִטָּהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה
בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
פְּסוּלָה עֲשָׂאָה לְמַעֲלָה בְּמַעֲשֵׂה כָלֶם פְּסוּלָה:

ב עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמַעֲלָן בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ וּבְלֶבֶד שְׂלֵא
עָלְתָה לְבָעָלִים בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה בְּמַעֲשֵׂה
חֲטָאֹת לְשֵׁם חֲטָאֹת פְּסוּלָה עֲשָׂאֵן לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה כָלֶן
פְּסוּלָה:

ג וְכָלֶן אֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן חוּץ
מִחֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת:

ד עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מוֹעֲלִין בָּהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר
אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ אִמֵּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מָה אִם חֲטָאֹת שֵׂאִין
מוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ עוֹלָה
שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ אֵינוֹ דִּין שְׁיִמְעֵלוּ
בָּהּ אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא אִם אִמְרַת בַּחֲטָאֹת שִׁשְׁנָה

אֶת שְׁמָה לְשֵׁם עֹלָהּ. שֶׁכֵּן שָׁנָה (אֶת) שְׁמָה לְדָבָר שִׁישׁ
 בּוֹ מְעִילָה. תֹּאמַר בְּעֹלָה שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה לְשֵׁם חֲטָאֵת.
 שֶׁכֵּן שָׁנָה אֶת שְׁמָה לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה. אָמַר לוֹ רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי קִדְּשִׁי קִדְּשִׁים שֶׁשִּׁחֲטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחֲטָן לְשֵׁם
 קִדְּשִׁים קָלִים יוֹכִיחוּ. שֶׁכֵּן שָׁנָה אֶת שְׁמֹן לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ
 מְעִילָה. וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. אֵף אֵתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעֹלָה.
 שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה. לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה
 שֶׁיִּמְעְלוּ בָּהּ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא. אִם אִמְרַתָּ בְּקִדְּשִׁי
 קִדְּשִׁים שֶׁשִּׁחֲטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחֲטָן לְשֵׁם קִדְּשִׁים קָלִים. שֶׁכֵּן
 שָׁנָה אֶת שְׁמֹן לְדָבָר שִׁישׁ בּוֹ אֶסּוּר וְהִתֵּר. תֹּאמַר בְּעֹלָה.
 שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה בְּדָבָר שֶׁכָּלוּ הֵתֵר:

ה' מֶלֶךְ בְּשִׁמְאֵל אוֹ בְּלִילָה. שֶׁחֹט חוֹלִין בַּפְּגָמִים וְקִדְּשִׁים
 בַּחוּץ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה. מֶלֶךְ בְּסַפִּין. מֶלֶךְ
 חוֹלִין בַּפְּגָמִים וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ. תּוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְגִי
 יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן. שִׁיבֵשׁ גִּפָּה. וְשִׁנְסָמִית עֵינָה. וְשִׁנְקָטָעָה
 רִגְלָה. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. זֶה הַכֹּל כָּל שֶׁהִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. אֵינָה מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. לֹא הִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. וְכָל הַפְּסוּלִים שֶׁמִּלְקוֹ.
 מְלִיקְתָּן פְּסוּלָה. וְאֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה:

י מֶלֶךְ וְנִמְצָא טְרֵפָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינָה מְטַמְּאָה
 בְּבֵית הַבְּלִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְטַמְּאָה בְּבֵית
 הַבְּלִיעָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר מָה אִם נִבְלַת בְּהֵמָה
 שֶׁהִיא מְטַמְּאָה בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׁא. שְׁחִיטָתָה מְטַהֶרֶת

את טרפתה מטמאתה. נבלת העוף שאינה מטמאה
במגע ובמשא. אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת
את טרפתה מטמאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא
מכשרתה באכילה. ומטהרת את טרפתה מטמאתה. אף
מליקתה שהיא מכשרתה באכילה. תטהר את טרפתה
מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה בנבלת בהמה. שחיטתה
מטהרה. אבל לא מליקתה:

פרק ח

כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור
הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתערבו
בשור שנתעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם. על פי
עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצה
ובנעבד ובאתנן ובמחיר ובכלאים ובטריפה וביוצא דפן.
ירעו עד שישתאבו. וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן
מאותו המין. נתערב בחולין תמימים. ימכרו החולין
לצרכי אותו המין:

^ב קדשים בקדשים מין במינו. זה יקרב לשם מי שהוא.
וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאינו
מינו. ירעו עד שישתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן
ממין זה. ובדמי היפה שבהן ממין זה. ויפסיד המותר
מביתו. נתערבו בבכור ובמעשר. ירעו עד שישתאבו.

וַיֹּאכְלוּ בַּבֶּכֹר וּכְמַעֲשֵׂר. הַכֹּל יִכּוּלִין לְהִתְעַרֵּב. חוּץ מִן
הַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם:

ג אֵשֶׁם שֶׁנִּתְעַרַּב בְּשִׁלְמִים. (יִרְעוּ עַד שִׁסְתַּאֲבוּ.) רַבִּי
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׁנֵיהֶם יִשְׁחָטוּ בַּצִּפּוֹן. וַיֹּאכְלוּ בַּחֲמֹר
שְׁבָהָן. אָמְרוּ לוֹ אֵין מְבִיאִים קֳדָשִׁים לְבֵית הַפֶּסוּל.
נִתְעַרְבוּ חֲתִיכוֹת בַּחֲתִיכוֹת. קֳדָשִׁי קֳדָשִׁים בְּקֳדָשִׁים
קָלִים. הִנָּא כָּלִין לְיוֹם אֶחָד בְּנֹאכְלִים לְשָׁנִי יָמִים. יֹאכְלוּ
בַּחֲמֹר שְׁבָהָן:

ד אֲבָרֵי חֲטָאת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּאֲבָרֵי עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
יִתֵּן לְמַעַלְןָ. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת בֶּשֶׂר הַחֲטָאת מְלַמֵּעַלָן. כָּאֵלוֹ
הוּא עֵצִים וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים תֵּעֲבֹר צוּרְתָן. וַיֵּצֵא לְבֵית
הַשְּׂרָפָה:

ה אֲבָרִין בְּאֲבָרֵי בְּעָלִי מוֹמִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם קָרַב
רֹאשׁ אֶחָד מֵהֶן. יִקָּרְבוּ כָּל הָרֹאשִׁין. כָּרְעוּ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן.
יִקָּרְבוּ כָּל הַכָּרְעִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוֹ קָרְבוּ כָּלִים.
חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה:

ו דָּם שֶׁנִּתְעַרַּב בְּמִים. אִם יֵשׁ בּוֹ מֵרָאֵה דָם כְּשֶׁר. נִתְעַרַּב
בֵּינָן. רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. נִתְעַרַּב בְּדָם בְּהֵמָה אוֹ
בְּדָם חִיָּה רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
אֵין דָּם מְבַטֵּל דָּם:

י' נִתְעַרַב בְּדָם פְּסוּלִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. בְּדָם תִּמְצִית יִשְׁפֹּךְ
לְאַמָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשִּׁיר. אִם לֹא נִמְלֹךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

ח' דָּם תְּמִימִים בְּדָם בְּעָלֵי מוּמִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. כּוֹס
בְּכוֹסוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר קָרַב כּוֹס אֶחָד. יִקְרְבוּ כָּל
הַכּוֹסוֹת. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוּ קָרְבוּ כָּלֶם חוּץ מֵאֶחָד
מֵהֶן. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה:

ט' הַנִּתְנֵן לְמִטָּה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְנֵן לְמִעֵלָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר יִתֵּן לְמִעֵלָּה. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת הַתַּחֲתוֹנִים לְמִעֵלָּה.
כְּאִלוּ הֵן מִים. וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן לְמִטָּה. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִשְׁכְּבוּ
לְאַמָּה. וְאִם לֹא נִמְלֹךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

י' הַנִּתְנֵן מִתְּנָה אֶחָת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְנֵן מִתְּנָה אֶחָת. יִנָּתְנוּ
מִתְּנָה אֶחָת. מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתֵּן אַרְבַּע. יִנָּתְנוּ מִתֵּן אַרְבַּע.
מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתְּנָה אֶחָת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתֵּן
אַרְבַּע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתְּנָה אֶחָת. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תִּגְרַע. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תּוֹסִיף. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
לֹא נֶאֱמַר בֵּל תּוֹסִיף. אֲלֵא כִּשְׁהוּא בְּעַצְמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ לֹא נֶאֱמַר בֵּל תִּגְרַע. אֲלֵא כִּשְׁהוּא בְּעַצְמוֹ. וְעוֹד
אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כִּשְׁנִיתָ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תּוֹסִיף. וְעִשִּׂיתָ
מַעֲשֵׂה בִידָךְ. וְכִשְׁלֹא נָתַתָּ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תִּגְרַע. וְלֹא
עִשִּׂיתָ מַעֲשֵׂה בִידָךְ:

א" הַנִּתְּנִים בַּפָּנִים שֶׁנִּתְּעָרְבוּ בַּנִּתְּנִין בַּחוּץ יִשְׁפְּכוּ לָאִמָּה.
 נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפָּנִים כָּשֶׁר בַּפָּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ
 רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹסֵל וַחֲכָמִים מְכַשִּׁירִין שֶׁהִיָּה רַבִּי עֲקִיבָא
 אוֹמֵר כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְכַפֵּר בַּהִיכָל פְּסוּלִין וַחֲכָמִים
 אוֹמְרִים חֲטָאת בְּלִבָּד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף הָאֲשָׁם
 שֶׁנֶּאֱמַר בַּחֲטָאת וְכֹאשָׁם:

ב" חֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּשָׁנִי כּוֹסוֹת יֵצֵא אֶחָד מֵהֶן לַחוּץ.
 הַפָּנִימִי כָּשֶׁר נִכְנָס אֶחָד מֵהֶן לַפָּנִים רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מְכַשִּׁיר בַּחֲצִיזוֹן וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין אָמַר רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מָה אִם בַּמָּקוֹם שֶׁהִמְחִשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בַּחוּץ לֹא עָשָׂה אֶת
 הַמְּשׁוֹאֵר כִּיּוֹצֵא מָקוֹם שֶׁאֵין הִמְחִשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בַּפָּנִים.
 אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶת הַמְּשׁוֹאֵר כִּנְכָּנס נִכְנָס לְכַפֵּר
 אִף עַל פִּי שֶׁלֹּא כַּפֵּר פָּסֵל דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁיִּכַּפֵּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הִכְנִיס שׁוֹגֵג כָּשֶׁר
 כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין שֶׁנִּתְּנוּ עַל גִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ לֹא הִרְצָה
 הַצִּיץ אֲלָא עַל הַטֵּמֵא שֶׁהַצִּיץ מִרְצָה עַל הַטֵּמֵא וְאֵינוֹ
 מִרְצָה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

הַמְזִבֵּחַ מְקַדֵּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ. רַבִּי יְהוֹשֻעַ אָמַר כָּל
הָרָאוּי לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. שֶׁנֶּאֱמַר הִיא
הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזִבֵּחַ. מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה
לְאֲשִׁים. אִם עָלְתָה לֹא תֵרֵד. אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי
לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אָמַר כָּל הָרָאוּי
לְמִזְבֵּחַ. אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. שֶׁנֶּאֱמַר הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה
עַל הַמְזִבֵּחַ. מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ אִם עָלְתָה
לֹא תֵרֵד. אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי לְמִזְבֵּחַ. אִם עָלָה
לֹא יֵרֵד. אֵין בֵּין דְּבָרֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְדְבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻעַ
אֶלָּא הַדָּם וְהַנֶּסֶכִּים. שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל אָמַר לֹא יֵרֵדוּ. וְרַבִּי
יְהוֹשֻעַ אָמַר יֵרֵדוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר הַזֵּבֶחַ כָּשֶׁר וְהַנֶּסֶכִּים
פְּסוּלִין. הַנֶּסֶכִּים כָּשֶׁרִין וְהַזֵּבֶחַ פְּסוּל. אֶפִּילוּ זֶה זֶה
פְּסוּלִין. הַזֵּבֶחַ לֹא יֵרֵד וְהַנֶּסֶכִּים יֵרֵדוּ:

ב וְאִלוּ אִם עָלוּ לֹא יֵרֵדוּ. הֵלֵן. וְהִטְמָא. וְהִיּוֹצֵא. וְהַנֶּשֶׁחַט
חוּץ לְזִמְנוֹ. וְחוּץ לְמִקְוֵמוֹ. וְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִים וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר שֶׁנֶּשֶׁחַטָּה בְּלִילָה. וְשֶׁנֶּשֶׁפֶּד דָּמָה. וְשִׁיּוּצָא
דָּמָה חוּץ לְקִלְעִים. אִם עָלְתָה תֵרֵד. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר לֹא
תֵרֵד. שֶׁהִיא רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר כָּל שֶׁפְּסוּלוֹ בְּקֹדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ
מִקִּבְּלוֹ. לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בְּקֹדֶשׁ. אֵין הַקֹּדֶשׁ מִקִּבְּלוֹ:

ג אִלוּ לֹא הָיָה פְּסוּלִין בְּקֹדֶשׁ. הָרוּבֵעַ. וְהַנֶּרְבֵּעַ. וְהַמוֹקְצָה
וְהַנֶּעֱבֵד. וְהָאֶתְנָן. וְהַמִּחִיר. וְהַכִּלְאִים. וְהַטְּרֵפָה. וְיוֹצֵא דָפֶן.

וּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי עֲקִיבָא מְכַשִּׁיר בְּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי חֲנִנְיָא
סָגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר דּוֹחָה הִיא אָבָא אֶת בַּעֲלֵי מוֹמִין מֵעַל
גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ:

ד' כָּשֶׁם שָׁאֵם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ כִּךְ אִם יֵרְדוּ לֹא יַעֲלוּ
וְכֵלֶן שֶׁעָלוּ חַיִּים לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יֵרְדוּ עוֹלָה שֶׁעָלְתָה
חֲתָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֵּרֵד שְׁחָטָה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יִפְשִׁיט
וַיִּנְתַּח בַּמְקוֹמָה:

ה' וְאֵלּוּ אִם עָלוּ יֵרְדוּ בָּשָׂר קִדְּשֵׁי קִדָּשִׁים וּבָשָׂר קִדָּשִׁים
קָלִים וּמוֹתֵר הָעֹמֵר וְשִׁתִּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וְשִׁירֵי
מִנְחוֹת וְהַקֹּטֶרֶת הַצֹּמֵר שֶׁבְּרֹאשֵׁי כִבָּשִׁים וְהַשֹּׁעֵר
שֶׁבִּזְקוֹן תִּישִׁים וְהַעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקֶּרְנִים וְהַטְּלָפִים
בְּזֶמֶן שְׁאִין מִחֲבָרִין יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקֹּטֶר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל
הַמִּזְבֵּחַ פָּרְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֲשִׂיתָ עוֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר
וְהָדָם:

ו' וְכֹלֶם שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר וְכֵן גִּחְלֹת
שֶׁפָּקְעָה מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ אֲבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי
הַמִּזְבֵּחַ קִדָּם לַחֲצוֹת יִחְזִיר וּמוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחֵר חֲצוֹת
לֹא יִחְזִיר וְאִין מוֹעֲלִין בָּהֶן:

ז' כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ אֶת הָרָאוּ לוֹ כִּךְ הַכֶּבֶשׂ מְקֻדָּשׁ
כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכֶּבֶשׂ מְקֻדָּשִׁין אֶת הָרָאוּ לָהֶן כִּךְ
הַכֹּלִים מְקֻדָּשִׁין כָּלִי הַלַּח מְקֻדָּשִׁין אֶת הַלַּח וּמִדּוֹת
הַיָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ אִין כָּלִי הַלַּח מְקֻדָּשִׁין אֶת

הַיֵּבֶשׁ. וְלֹא מִדּוֹת הַיֵּבֶשׁ מִקְדָּשׁוֹת אֶת הַלֶּחֶם כְּלִי הַקֹּדֶשׁ
שֶׁנִּקְבּוּ. אִם עוֹשִׂים הֵם מֵעֵין מְלֹאכְתָּן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין וְהָיוּ
שְׁלָמִים. מִקְדָּשִׁים. וְאִם לֹא אֵין מִקְדָּשִׁים. וְכֻלָּם אֵין
מִקְדָּשִׁים אֶלָּא בַּקֹּדֶשׁ:

פרק י

כָּל הַתְּדִיר מִחֲבֵרוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִין קוֹדֵמִין
לְמוֹסָפִין. מוֹסָפֵי שַׁבָּת קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ.
מוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (שְׁנֶאֱמַר
מִלְבָּד עוֹלֶת הַבֶּקָר אֲשֶׁר לְעוֹלֶת הַתְּמִיד תַּעֲשֶׂה אֶת אֵלֶּה:

ב וְכָל הַמִּקְדָּשׁ מִחֲבִירוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבִירוֹ. דָּם חֲטָאת
קוֹדֵם לְדָם עוֹלָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַצָּה. אֵיבָרֵי עוֹלָה קוֹדֵמִין
לְאֵמוּרֵי חֲטָאת. מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלִיל לְאֲשִׁים. חֲטָאת קוֹדֵמֶת
לְאֲשָׁם. מִפְּנֵי שֶׁדָּמָה נָתַן עַל אַרְבַּע קֶרְנוֹת. וְעַל הַיִּסּוֹד.
אֲשָׁם קוֹדֵם לַתּוֹדָה וְלֵאֵיל נְזִיר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשִׁי
קָדְשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר קוֹדֵמִין לְשְׁלָמִים. מִפְּנֵי שֶׁהֵן
נֶאֱכָלִין לַיּוֹם אֶחָד וְטֻעוֹנִים לֶחֶם. שְׁלָמִים קוֹדֵמִין לְבָכוֹר
מִפְּנֵי שֶׁהֵן טֻעוֹנִים מִתָּן אַרְבַּע. וְסַמִּיכָה וְנִסְכִּים וְתִנּוּפֹת
חֲזָה וְשׁוֹק:

ג הַבָּכוֹר קוֹדֵם לְמַעֲשֶׂר. מִפְּנֵי שֶׁקְדוּשָׁתוֹ מֵרַחֵם. וְנֶאֱכָל
לְכֹהֲנִים. הַמַּעֲשֶׂר קוֹדֵם לְעוֹפּוֹת. מִפְּנֵי שֶׁהוּא זָבַח. וַיֵּשׁ בּוֹ
קָדְשִׁי קָדְשִׁים דָּמוֹ וְאֵמוּרָיו:

י העופות קודמין למנחות. מפני שהן מיני דמים. מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה. מפני שהיא באה על חטא. חטאת העוף קודמת לעולת העוף. וכן בהקדשה:

ה כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות. חוץ מאשם מצורע. מפני שהוא בא להכשר. כל האשמות שבתורה. באין בני שתים. ובאין בכסף שקלים. חוץ מאשם נזיר. ואשם מצורע. שהן באין בני שנתן. ואינו באין בכסף שקלים:

י כשם שהן קודמין בהקרבתן. כך הן קודמין באכילתן. שלמים של אמש ושלמים של היום. של אמש קודמין. שלמים של אמש. וחטאת ואשם של היום. של אמש קודמין. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים החטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים:

י ובכלם הפהנים רשאים לשנות באכילתן. לאכלן צלויים. שלוקין ומבשלין. ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלי תרומה. דברי רבי שמעון. רבי מאיר אומר לא יתן לתוכן תבלי תרומה. שלא יביא את התרומה לידי פסול:

ה אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות ישראל. ולוג שמן של מצורע. אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא

מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. שְׂאִין
מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן:

פרק יא

דָּם חֲטָאת שֶׁנִּתְּזוּ עַל הַבֶּגֶד. הָרִי זֶה טָעוֹן כָּבוֹס. אִף
עַל פִּי שְׂאִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אֲלֵא בִּנְאֻכְלוֹת. שְׂנֵאֲמַר
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ תֹּאכַל. אֶחָד הַנֶּאֱכָלֶת וְאֶחָד הַפְּנִימִית
טָעוֹנוֹת כָּבוֹס. שְׂנֵאֲמַר תּוֹרַת הַחֲטָאת. תּוֹרָה אַחַת לְכָל
הַחֲטָאוֹת:

^א חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין דָּמָה טָעוֹן כָּבוֹס. בֵּין שֶׁהָיָה לָהּ שַׁעַת
הַכָּשֶׁר. בֵּין שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכָּשֶׁר. אֵיזוֹ הִיא שֶׁהָיָה
לָהּ שַׁעַת הַכָּשֶׁר. שְׁלֵנָה. וְשִׁנְטִמָּאת. וְשִׁינְצָאָה. וְאֵיזוֹ הִיא
שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכָּשֶׁר. שְׁנִשְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה. וְחוּץ
לְמִקְמָה. וְשִׁקְבָּלוּ פְּסוּלִין. וְזָרְקוּ אֶת דָּמָה:

^א נִתְּזוּ מִן הַצֹּאֵר עַל הַבֶּגֶד אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס. מִן הַקֶּרֶן
וּמִן הִיסוּד. אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס. נִשְׁפָּךְ עַל הָרֹצֶפֶה וְאֶסְפוֹ.
אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס. (אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס) אֲלֵא הַדָּם שֶׁנִּתְקַבֵּל
בְּכָלִי. וְרָאוּי לְהִזְיָה. נִתְּזוּ עַל הָעוֹר. עַד שֶׁלֹּא הִפְשֵׁט. אֵינוֹ
טָעוֹן כָּבוֹס. מִשֶּׁהִפְשֵׁט טָעוֹן כָּבוֹס. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף מִשֶּׁהִפְשֵׁט אֵינוֹ טָעוֹן כָּבוֹס. אֵינוֹ טָעוֹן
כָּבוֹס אֲלֵא מְקוֹם הַדָּם. וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּי לְקַבֵּל טִמְאָה.
וְרָאוּי לְכָבוֹס:

י' אֶחָד הַבֶּגֶד. וְאֶחָד הַשֶּׁק. וְאֶחָד הָעוֹר. טְעוּגִין כָּבוֹס
בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. וְשִׁבִּירַת כָּלִי חָרָס בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. וּמְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה בְּכָלִי נְחֹשֶׁת בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בַּחֲטָאֵת.
מִקְדָּשֵׁי קָדָשִׁים:

ה' בֶּגֶד שִׁיָּצָא חוּץ לַקִּלְעִים. נִכְנָס וּמִכָּבְסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לַקִּלְעִים. קוֹרְעוֹ וְנִכְנָס וּמִכָּבְסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
כָּלִי חָרָס שִׁיָּצָא חוּץ לַקִּלְעִים. נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לַקִּלְעִים. נוֹקְבוֹ וְנִכְנָס וּמִכָּבְסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ:
י' כָּלִי נְחֹשֶׁת שִׁיָּצָא חוּץ לַקִּלְעִים. נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ
בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לַקִּלְעִים. פּוֹחֲתוֹ. וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ
וְשׁוֹטְפוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ:

י' אֶחָד שֶׁבִּשְׁל בּוֹ. וְאֶחָד שֶׁעָרָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח. אֶחָד
קָדָשִׁי קָדָשִׁים. וְאֶחָד קָדָשִׁים קָלִים. טְעוּגִין מְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר קָדָשִׁים קָלִים אֵינָן טְעוּגִין
מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אִם בִּשְׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת
הָרָגֶל יִבְשֹׁל בּוֹ אֶת כָּל הָרָגֶל. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים עַד
זְמַן אֲכִילָה. מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. מְרִיקָה כַּמְרִיקַת הַכּוֹס.
וְשִׁטִּיפָה כַּשִּׁטִּיפַת הַכּוֹס. (מְרִיקָה בַּחֲמִין. וְשִׁטִּיפָה
בְּצוּגִין). וְהַשְׁפּוֹד וְהָאֶסְכָּלָה מִגְעִילִין בַּחֲמִין:

ה' בִּשְׁל בּוֹ קָדָשִׁים וְחוֹלִין. אוֹ קָדָשִׁי קָדָשִׁים וְקָדָשִׁים קָלִים.
אִם יֵשׁ בָּהֶן בְּגוֹתֵן טַעַם. הֵרִי הַקָּלִים נֶאֱכָלִים כַּחֲמוּרִים.
וְאֵינָן טְעוּגִין מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. וְאֵינָן פּוֹסְלִין בַּמִּגְעַ. רִקִּיק

שֶׁנֶגַע בְּרָקִיק וַחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה לֹא כָּל הָרָקִיק וְלֹא כָּל
הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין אֵינוֹ אֲסוּר אֲלֵא מָקוֹם שֶׁבִּלְע:

פרק יב

טָבוֹל יוֹם וּמַחֲסֵר כַּפּוּרִים אֵינָן חוֹלְקִין בְּקִדְשִׁים לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב אֹנֶן נֹגַע וְאֵינוֹ מְקַרֵּיב וְאֵינוֹ חוֹלֵק לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב בְּעָלִי מוֹמִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין קְבוּעִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין
עוֹבְרִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מְקַרֵּיבִין וְכָל שְׂאֵינוֹ
רְאוּי לַעֲבוֹדָה אֵינוֹ חוֹלֵק בַּבֶּשֶׂר וְכָל שְׂאֵין לוֹ בַּבֶּשֶׂר אֵין
לוֹ בַּעֲזָרוֹ אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְטָהוֹר בְּשַׁעַת
הַקָּטֵר חֲלָבִים אֵינוֹ חוֹלֵק בַּבֶּשֶׂר שֶׁנֶּאֱמַר הַמְקַרֵּב אֶת
דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין
לְמִנָּה:

^ב כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בַּבִּשְׂרָה לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בַּעֲזָרָה
שֶׁנֶּאֱמַר עוֹלֹת אִישׁ עוֹלָה שְׁעָלָתָהּ לְאִישׁ עוֹלָה שֶׁנִּשְׁחָטָה
שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָלָתָהּ לְבָעָלִים עוֹרָה
לַכֹּהֲנִים אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלֹת הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהָ
לַכֹּהֲנִים:

^ג עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעוֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים
לַכֹּהֲנִים קָל וְחִמָּר מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא זָכוּ בַּבִּשְׂרָה
זָכוּ בַּעֲזָרָה קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ בַּבִּשְׂרָן אֵינוֹ דִּין שִׁיזּבוּ
בַּעֲזָרָן אֵין מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ שְׂאֵין לוֹ עוֹר מִכָּל מָקוֹם:

י כָּל הַקֹּדָשִׁים שְׁאָרַע בָּהֶם פָּסוּל קֹדֶם לְהַפְשִׁיטָן. אֵין
 עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה. לְאַחַר הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה.
 אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סָגַן הַכֹּהֲנִים מִיָּמַי לֹא רָאִיתִי עוֹר
 יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא מַדְבָּרִיו לְמַדְנֹו.
 שֶׁהַמִּפְשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר. וְנִמְצָא טְרֵפָה. שִׁיאֻתוֹ הַכֹּהֲנִים
 בְּעוֹרוֹ. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין לֹא רָאִינוּ רָאִיָּה. אֲלֵא יוֹצֵא
 לְבֵית הַשְּׂרָפָה:

ה פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים. בְּזֶמֶן שֶׁהֵן נִשְׂרָפִין
 כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֵׁן. וּמִטְמְאִין בְּגָדִים. וְאִם אֵין
 נִשְׂרָפִין כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאִינֶם מִטְמְאִין
 בְּגָדִים:

י הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת. יֵצְאוּ הָרֵאשׁוֹנִים חוּץ לְחוֹמַת
 הָעֶזְרָה. וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא יֵצְאוּ. הָרֵאשׁוֹנִים מִטְמְאִין בְּגָדִים.
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֵין מִטְמְאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצְאוּ. יֵצְאוּ אֵלֹו
 וְאֵלֹו. אֵלֹו וְאֵלֹו מִטְמְאִין בְּגָדִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֵלֹו
 וְאֵלֹו אֵין מִטְמְאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצֵת הָאוֹר בְּרֶבֶן. נִתְּד
 הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׁוֹרֵף מִטְמֵא בְּגָדִים:

פרק יג

הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלֶה בַחוּץ חַיֵּב עַל הַשְּׁחִיטָה וְחַיֵּב עַל
הַעֲלִיָּה רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר שְׁחַט בַּפְּנִים
וְהַעֲלֶה בַחוּץ חַיֵּב שְׁחַט בַחוּץ וְהַעֲלֶה בַחוּץ פָּטוֹר שְׁלֹא
הַעֲלֶה בַחוּץ אֲלָא דְּבַר פֶּסוּל אָמְרוּ לוֹ אַף הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים
וּמַעֲלֶה בַחוּץ בֵּינוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ פֶּסְלוֹ:

^ב טָמֵא שְׂאֵכֶל בֵּין קֹדֶשׁ טָמֵא וּבֵין קֹדֶשׁ טָהוֹר חַיֵּב רַבִּי
יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר טָמֵא שְׂאֵכֶל טָהוֹר חַיֵּב וְטָמֵא שְׂאֵכֶל
טָמֵא פָּטוֹר שְׁלֹא אֲכָל אֲלָא דְּבַר טָמֵא אָמְרוּ לוֹ אַף טָמֵא
שְׂאֵכֶל טָהוֹר בֵּינוֹן שֶׁנִּגָּע בּוֹ טְמֵאָהּ וְטָהוֹר שְׂאֵכֶל טָמֵא
פָּטוֹר שְׂאִינוּ חַיֵּב אֲלָא עַל טְמֵאת הַגּוֹף:

^ג חָמֵר בַּשְּׁחִיטָה מִבְּהַעֲלִיָּה וּבְהַעֲלִיָּה מִבַּשְּׁחִיטָה חָמֵר
בַּשְּׁחִיטָה שֶׁהַשּׁוֹחֵט לִהְיוֹט חַיֵּב וְהַמַּעֲלֶה לִהְיוֹט
פָּטוֹר חָמֵר בְּהַעֲלִיָּה שְׁנַיִם שְׂאֵחָזוּ בְּסָכִין וְשִׁחְטוּ
פָּטוֹרִים אֲחָזוּ בְּאֶבֶר וְהַעֲלוּהוּ חֵיבִין הַעֲלָה וְחִזֵּר וְהַעֲלָה
וְחִזֵּר וְהַעֲלָה חַיֵּב עַל כָּל הַעֲלִיָּה וְהַעֲלִיָּה דְּבַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא אֶחָת וְאֵינוֹ חַיֵּב עַד
שִׁיעֲלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֶפִּילוּ הַעֲלָה עַל
הַסֵּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן חַיֵּב:

^ד אֶחָד קֹדְשִׁים כְּשֶׁרִין וְאֶחָד קֹדְשִׁים פְּסוּלִין שֶׁהִיָּה פְּסוּלִין
בְּקֹדֶשׁ וְהִקְרִיבֵן בַחוּץ חַיֵּב הַמַּעֲלֶה כְּזִית מִן הָעוֹלָה וּמִן
הָאִימורִין בַחוּץ חַיֵּב הַקֶּמֶץ וְהַלְבֹנָה וְהַקְטָרֶת וּמִנְחַת

כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמִּשִּׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסֶכִין. שֶׁהַקָּרִיב
מֵאֶחָד מֵהֶן כֹּזֵית בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרִיב אֶת כָּלֹו. וְכֻלָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּפְּנִים. וְשִׁיר בִּהֶן כֹּזֵית
וְהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב. וְכֻלָּם שֶׁחֲסְרוּ כָּל שֶׁהֵן וְהַקָּרִיב בַּחוּץ
פָּטוּר:

ה' הַמִּקְרִיב קִדְּשִׁים וְאַמּוּרֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. מִנְחָה שְׁלֵא
נִקְמְצָה. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ פָּטוּר. קִמְצָה וְחִזֵּר קִמְצָה
לְתוֹכָהּ. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ חֵיב:

י' הַקֹּמֵץ וְהַלְבֹּנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד מֵהֶן בַּחוּץ חֵיב.
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי. אֶחָד בַּפְּנִים
וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבֹנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד
מֵהֶן בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי.
אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. הַזֹּרֵק מִקְצַת דָּמִים בַּחוּץ
חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר אִף הַמְּנִסֵּךְ מִי חָג בַּחֲג בַּחוּץ חֵיב.
רַבִּי נַחֲמִיָּה אֹמֵר שִׁירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב:

י' הַמוֹלֵק אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים. וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. מֶלֶךְ בַּחוּץ
וְהָעֵלָה בַּחוּץ פָּטוּר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהָעֵלָה
בַּחוּץ פָּטוּר. שָׁחַט בַּחוּץ וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. נִמְצָא דֶּרֶךְ
הַכָּשֵׁרוֹ מִבַּפְּנִים פָּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הַכָּשֵׁרוֹ בַּחוּץ פָּטוּרוֹ
בַּפְּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר כָּל שֶׁחֵיבִין עָלָיו בַּחוּץ חֵיבִין עַל
כִּיּוֹצֵא בּוֹ בַּפְּנִים שֶׁהָעֵלָהּ בַּחוּץ. חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים.
וּמַעֲלָה בַּחוּץ:

ח החטאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. בפנים וחזר ונתן בחוץ חייב. שכלו ראוי לבוא בפנים. קבל דמה בשני כוסות. (נתן שניהם בפנים פטור). שניהם בחוץ חייב. אחד בפנים ואחד בחוץ פטור. אחד בחוץ ואחד בפנים. חייב על החיצון. והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרת תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחט שתיהן בפנים פטור. שחט שתיהן בחוץ חייב. אחת בפנים ואחת בחוץ פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים. חייב על החיצונה. והפנימית מכפרת. כשם שדמה פוטר את בשרה. כך הוא פוטר את בשר חביתה:

פרק יד

פֶּרֶת חטאת ששרפה חוץ מגתה. וכן שעיר המשתלח שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר ואל פתח אהל מועד לא הביאו. כל שאינו ראוי לבא אל פתח אהל מועד. אין חייבין עליו:

ב הרובע והנרבע. והמקצה. והנעבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטרפה. ויוצא דפן. שהקריבן בחוץ פטור. שנאמר לפני משכן יי. כל שאינו ראוי לבא לפני משכן יי. אין חייבין עליו. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים. בין בעלי מומין עוברים. שהקריבן בחוץ פטור. רבי שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור. ובעלי מומין עוברים.

עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְנֵי יוֹנָה
שֶׁעֶבֶר זְמַנָּן. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעֶבֶר זְמַנָּן פֶּטוּר. וְתוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן בְּלֹא
תַעֲשֶׂה. אוֹתוֹ וְאֵת בָּנוּ וּמַחֲסֵר זֶמֶן פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר הֲרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. שֶׁהִיָּה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל
שֶׁהוּא רָאוּי לְבֹא לְאַחֵר זֶמֶן. הֲרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאִין
בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאִין בּוֹ כֶּרֶת אִין בּוֹ בְּלֹא
תַעֲשֶׂה:

^א מַחֲסֵר זֶמֶן. בֵּין בְּגוּפוֹ בֵּין בְּבַעְלָיו. אֵיזָה הוּא מַחֲסֵר
זֶמֶן בְּבַעְלָיו. הַזֵּב וְהַזָּבָה (וְיוֹלֶדֶת וּמַצֹּרֶע) שֶׁהִקְרִיבוּ
חֲטָאתָם וְאַשְׁמָם בַּחוּץ פֶּטוּרִין. עוֹלוֹתֵיהֶן וְשִׁלְמֵיהֶן בַּחוּץ
חִיבִין. הַמַּעֲלָה מִבֶּשֶׂר חֲטָאת. מִבֶּשֶׂר אֶשֶׁם. מִבֶּשֶׂר
קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים. מִבֶּשֶׂר קֹדָשִׁים קָלִים. וּמוֹתֵר הָעֹמֵר.
וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם. וְלֶחֶם הַפָּנִים. וְשִׁירֵי מִנְחֹת. הַיֹּצֵק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתֵת. הַמּוֹלֵחַ. הַמְּנִיף. הַמְּגִישׁ. הַמְּסַדֵּר אֶת הַשְּׁלֶחָן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַנֵּרוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ פֶּטוּר.
אִין חִיבִין עָלָיו. לֹא מִשּׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מִשּׁוּם טְמֵאָה. וְלֹא
מִשּׁוּם מַחֲסֵר בְּגָדִים. וְלֹא מִשּׁוּם רְחוּץ יָדִים וְרַגְלִים:

^ד עַד שֶׁלֹּא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַבָּמוֹת מוֹתְרוֹת. וְעִבּוּדָה
בְּבָכוֹרוֹת. מִשְׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן. נֶאֱסְרוּ הַבָּמוֹת. וְעִבּוּדָה
בַּכֹּהֲנִים. קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים נֶאֱכָלִים לַפָּנִים מִן הַקִּלְעִים.
קֹדָשִׁים קָלִים בְּכָל מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל:

ה באו לגלגל והתירו הבמות קדשי קדשים נאכלים לפנים
מן הקלעים קדשים קלים בכל מקום:

י באו לשילה נאסרו הבמות לא היה שם תקרה אלא
בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה
מנוחה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים קדשים
קלים ומעשר שני בכל הרואה:

י באו לנזב ולגבעון התירו הבמות קדשי קדשים נאכלים
לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל ערי ישראל:

ח באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להם עוד
התר והיא היתה נחלה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן
הקלעים קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה:

ט כל הקדשים שהקדישן בשעת אסור הבמות והקריבן
בשעת אסור הבמות בחוץ הרי אלו בעשה ולא
תעשה וחיבין עליהן כרת הקדישן בשעת התר הבמות
והקריבן בשעת אסור הבמות הרי אלו בעשה ולא
תעשה ואין חיבין עליהם כרת הקדישן בשעת אסור
הבמות והקריבם בשעת התר הבמות הרי אלו בעשה
ואין בהם בלא תעשה:

י אלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהקדשו למשכן
קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בבמה
וקרבנות היחיד שהקדשו למשכן יקרבו במשכן ואם

הַקָּרִיבֵן בַּבֶּמֶה פָּטוּר. מֵה בֵּין בֶּמֶת יָחִיד לְבֶמֶת צֶבֶר.
 סְמִיכָה. וְשִׁחִיטָה צָפוֹן. וּמִתֵּן סָבִיב. וְתִנּוּפָה. וְהֶגְשָׁה. רַבִּי
 יְהוּדָה אוֹמֵר אֵין מִנְחָה בַּבֶּמֶה. וְכִיהוֹן. וּבִגְדֵי שָׂרֵת. וְכָלִי
 שָׂרֵת. וְרִיחַ נִיחָח. וּמִחִיצָה בַדָּמִים. וְרַחוּץ יָדַים. וְרִגְלַיִם.
 אֲבָל הַזֶּמֶן וְהַנּוֹתֵר. וְהַטָּמֵא. שׁוֹיֵן בָּזָה. וּבִזָּה: סֵלִיק

מסכת מנחות

פרק א

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. כְּשֵׁרוֹת. אֵלֶּא שְׁלֹא
עָלוּ לִבְעָלִים לְשֵׁם חֻבָּה. חוץ מִמִּנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצָן שְׁלֹא לְשֵׁמֶן.
נָתַן בְּכָלִי וְהִלָּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. אוֹ לְשֵׁמֶן וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. אוֹ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן פְּסוּלוֹת. בִּיצֵד לְשֵׁמֶן. וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא. וְלְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. אוֹ שְׁלֹא
לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. וְלְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא:

אֶחָד מִנְחַת חוּטָא. וְאֶחָד כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁקִּמְצָן זֶר. אוֹנָן.
טְבוּל יוֹם. מַחֲסֵר בְּגָדִים. מַחֲסֵר כְּפוּרִים. שְׁלֹא רְחוּץ
יָדַים וְרַגְלִים. עָרַל טָמֵא יוֹשֵׁב. עוֹמֵד עַל גְּבִי כֵלִים. עַל
גְּבִי בַהֲמָה עַל גְּבִי רֶגֶל חֵבֶר פֶּסֶל. קִמְצָן בְּשִׂמְלָה פֶּסֶל.
בֶּן בְּתִירָא אוֹמֵר יַחְזִיר וַיַּחְזֹר וַיִּקְמֹץ בִּימִין. קִמְצָן וְעָלָה
בִּידוֹ צָרוּר. אוֹ גֶרְגִּיר מֶלֶח. אוֹ קֶרֶט שֶׁל לְבוֹנָה פֶּסֶל.
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ הַקִּמְצָן הֵיטֵר וְהַחֲסֵר פֶּסוּל. אֵיזָהוּ הֵיטֵר
שֶׁקִּמְצָן מְבוֹרֵץ. וְחֵסֶר שֶׁקִּמְצָן בְּרָאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו. בִּיצֵד
הוּא עוֹשֶׂה. פּוֹשֵׁט אֶת אֲצָבָעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ:

א רְבֵּה שְׂמֵנָה. וְחֵסֶר שְׂמֵנָה. חֵסֶר לְבוֹנָתָה פְּסוּלָה. הַקּוֹמֵץ
אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִשִּׁירָיָה
בַּחוּץ. לְהִקְטִיר קִמְצָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִקִּמְצָה בַּחוּץ. אוֹ
לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה בַּחוּץ. פֶּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. לֶאֱכֹל שִׁירָיָה

למִמָּחָר או כִּזְזִית מִשִּׁירִיָּה לְמִמָּחָר. לְהִקְטִיר קִמְצָה לְמִמָּחָר או כִּזְזִית מִקִּמְצָה לְמִמָּחָר. או לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה לְמִמָּחָר. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. זֶה הַכֶּלֶל. כָּל הַקּוֹמֵץ וְהַנּוֹתֵן בְּכָלִי. וְהַמְהִלֵּךְ וְהַמִּקְטִיר. לֹאֲכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לֹאֲכֹל. וְלִהְיוֹתֵךְ דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר. חוּץ לְמִקְוֵמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. חוּץ לְזִמְנוֹ פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וּבִלְבָד שִׁקְרָב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו. בִּיצֵד קָרַב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ בְּשִׁתִּיקָה וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ לְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר בְּשִׁתִּיקָה. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. זֶה הוּא שִׁקְרָב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו:

ד' בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמֵּץ שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹן. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹן. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹן. זֶה הוּא שֶׁלֹּא קָרַב הַמֵּתִיר בְּמִצּוֹתָיו. לֹאֲכֹל כִּזְזִית בַּחוּץ וְכִזְזִית לְמִמָּחָר. כִּזְזִית לְמִמָּחָר וְכִזְזִית בַּחוּץ. כִּכְחָצִי זִית בַּחוּץ וְכִכְחָצִי זִית לְמִמָּחָר. כִּכְחָצִי זִית לְמִמָּחָר וְכִכְחָצִי זִית בַּחוּץ. פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֵּת הַזֵּמֶן קִדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וְאִם מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם קִדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן. פָּסוּל

וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת.
לֶאֱכֹל בְּחֻצֵּי זֵית וּלְהַקְטִיר בְּחֻצֵּי זֵית בָּשָׂר שֶׁאֵין אֲכִילָה
וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָה. אוּלְהַקְטִיר קִמְצָה
לְמַחֵר. מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּזֶה שֶׁהוּא פָּגוּל וְחִיבִין
עָלָיו כֶּרֶת. לְהַקְטִיר לְבוֹנָתָה לְמַחֵר. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר פָּסוּל
וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכָּמִים אֹמְרִים פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת.
אָמְרוּ לוֹ מַה שָּׁנָא זֶה מִן הַזֵּבַח. אָמַר לָהֶם שֶׁהַזֵּבַח דָּמוֹ
וּבָשָׂרוֹ וְאִמּוּרָיו אֶחָד. וּלְבוֹנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

^ב שְׁחַט שְׁנֵי כִבָּשִׁים. לֶאֱכֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת לְמַחֵר.
הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכִין. לֶאֱכֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחֵר. רַבִּי
יוֹסִי אֹמֵר אוֹתָהּ הַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַסְּדֵר שֶׁחֲשַׁב עָלָיו פָּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וְהַשְּׁנֵי פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. נִטְמְאָת אַחַת מִן
הַחֲלוֹת אוּ אֶחָד מִן הַסְּדָרִים. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שְׁנֵיהֶם
יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרִיפָה. שֶׁאֵין קָרְבָן צָבוּר חֲלוּק. וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים הֵטְמָא בְּטִמְאָתוֹ וְהִטְהוֹר יֵאָכֵל:

^ג הַתּוֹדָה מִפְּגֻלַת אֶת הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינּוּ מִפְּגֻל אֶת
הַתּוֹדָה. בִּיעֲדֵי הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה לְמַחֵר.
הוּא וְהַלֶּחֶם מִפְּגָלִין. לֶאֱכֹל מִן הַלֶּחֶם לְמַחֵר. הַלֶּחֶם
מִפְּגָל. וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְּגֻלַת הַכִּבָּשִׁים מִפְּגָלִין אֶת

הֶלֶחֶם וְהֶלֶחֶם אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַכֶּבֶשִׁים כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט
אֶת הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מֵהֶן לְמַחֲרֵם הֵם וְהֶלֶחֶם מִפֶּגֶל
לֶאֱכֹל מִן הֶלֶחֶם לְמַחֲרֵם הֶלֶחֶם מִפֶּגֶל וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָם
מִפֶּגֶל:

י הַזֵּבַח מִפֶּגֶל אֶת הַנֶּסֶךְ מִשְׁקָדָשׁוֹ בְּכָלִי דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר וְהַנֶּסֶךְ אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַזֵּבַח כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט אֶת
הַזֵּבַח לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ לְמַחֲרֵם הוּא וְנֶסֶךְ מִפֶּגֶל לְהַקְרִיב
מִן הַנֶּסֶךְ לְמַחֲרֵם הַנֶּסֶךְ מִפֶּגֶל וְהַזֵּבַח אֵינוֹ מִפֶּגֶל

ה פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ וְלֹא בַלְבֹנָה בַלְבֹנָה וְלֹא בַקֶּמֶץ רַבִּי מֵאִיר
אוֹמֵר פֶּגֶל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת
עַד שִׁיפֶגֶל אֶת כָּל הַמֵּתִיר מוֹדִים חֻכָּמִים לְרַבִּי מֵאִיר
בְּמִנְחַת חוּטָא וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת שָׁאֵם פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ שֶׁהוּא
פֶּגֶל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת שֶׁהַקֶּמֶץ הוּא הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד
מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל שְׁתֵּי חֲלוֹת לְמַחֲרֵם הַקֶּטֶר אֶחָד מִן
הַבְּזִיכִין לֶאֱכֹל שְׁנֵי סְדָרִים לְמַחֲרֵם רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר פֶּגֶל
וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת עַד שִׁיפֶגֶל
אֶת כָּל הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ
לְמַחֲרֵם הוּא פֶּגֶל וְחֵיבִין כָּשֶׁר לֶאֱכֹל מִחֲבֵרוֹ לְמַחֲרֵם
שְׁנֵיהֶם כָּשֶׁר:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה. לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לֶאֱכֹל.
 לַהֲקָטִיר דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לַהֲקָטִיר. כָּשֶׁר. רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל. לַהֲקָטִיר
 דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לַהֲקָטִיר. פָּחוֹת מִכֹּזֵית כָּשֶׁר. לֶאֱכֹל כַּחֲצִי
 זֵית וְלַהֲקָטִיר כַּחֲצִי זֵית כָּשֶׁר. שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה
 מִצֵּטְרָפִין:

ב לא יֵצֵק. לא בָּלַל. לא פָּתַת. לא מָלַח. לא הִנִּיף. לא
 הִגִּישׁ. אוֹ שֶׁפָּתְתָן פָּתוֹת מְרֻבּוֹת וְלֹא מְשֻׁחָן. כְּשֵׁרוֹת.
 נִתְעָרַב קִמְצָה. בְּקִמְץ חֲבֵרְתָּהּ. בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים. בְּמִנְחַת
 כֹּהֵן מְשִׁיחַ. בְּמִנְחַת נֹסְכִין. כְּשֶׁרָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 בְּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּבְמִנְחַת נֹסְכִין פְּסוּלָה. שֶׁזֶּוּ בְּלִילְתָּהּ
 עֵבֶה. וְזֶוּ בְּלִילְתָּהּ רַכָּה. וְהֵן בּוֹלְעוֹת זוֹ מִזֹּו:

ג שְׁתֵּי מִנְחוֹת שֶׁלֹּא נִקְמְצוּ. וְנִתְעָרְבוּ זוֹ בְּזֹו. אִם יָכוֹל
 לְקַמֹּץ מִזֹּו בִּפְנֵי עֲצָמָה. וּמִזֹּו בִּפְנֵי עֲצָמָה. כְּשֵׁרוֹת. וְאִם
 לֹא פְּסוּלוֹת. הַקִּמְץ שֶׁנִּתְעָרַב בְּמִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה.
 לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר. זוֹ שֶׁנִּקְמְצָה עָלֶיהָ לְבַעָלִים.
 וְזֹו שֶׁלֹּא נִקְמְצָה לֹא עָלֶיהָ לְבַעָלִים. נִתְעָרַב קִמְצָה
 בְּשִׁירְיָה. אוֹ בְּשִׁירְיָה שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ. לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר
 עָלֶיהָ לְבַעָלִים. נִטְמָא הַקִּמְץ וְהַקְרִיבוֹ. הַצֵּיץ מְרָצָה. יֵצֵא
 וְהַקְרִיבוֹ אֵין הַצֵּיץ מְרָצָה. שֶׁהַצֵּיץ מְרָצָה עַל הַטְּמֵא. וְאֵינוֹ
 מְרָצָה עַל הַיֹּצֵא:

י נִטְמָאוּ שִׁירֵיהֶּן נִשְׂרְפוּ שִׁירֵיהֶּן נֶאֱבְדוּ שִׁירֵיהֶּן כְּמִדַּת רַבִּי
אֵלִיעֶזֶר בְּשֶׁרָה וְכִמִּדַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּסוּלָהּ שֶׁלֹּא בְּכָלִי
שָׂרָת פְּסוּלָהּ רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכָּשִׁיר הַקָּטִיר קִמְצָה פַּעַמִּים
בְּשֶׁרָה:

ה הַקֶּמֶץ מֵיעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מֵעוּטוֹ מַעֲכָב
אֶת רַבּוֹ הַיֵּין מֵעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַשָּׁמֶן מֵעוּטוֹ
מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַסֵּלֶת וְהַשָּׁמֶן מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַקֶּמֶץ
וְהַלְבוּנָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כִבְשֵׁי עֶזְרָת מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי חֲלוֹת מַעֲכָבוֹת
זוֹ אֶת זוֹ שְׁנֵי סֻדְרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בָּזִיכִין
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַסֻּדְרִים וְהַבָּזִיכִין מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁבִנְזִיר שְׁלֹשָׁה שְׁבִפָּרָה אַרְבָּעָה שְׁבִתּוּדָה
אַרְבָּעָה שְׁבִלּוּלָב אַרְבָּעָה שְׁבִמְצוּרַע מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה
שֶׁבַע הַזֵּיזוֹת שְׁבִפָּרָה מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ שֶׁבַע הַזֵּיזוֹת שֶׁל
בֵּין הַבָּדִים וְשֶׁעַל הַפֶּרֶכֶת וְשֶׁעַל מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב מַעֲכָבוֹת זוֹ
אֶת זוֹ:

ז שְׁבָעָה קֹנֵי מְנוּרָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁבָעָה נִרוֹתֶיהָ
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שְׁבִמְזוּזָה מַעֲכָבוֹת
זוֹ אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבֵן אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת
שְׁבִתְפִלִּין מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבֵן:

אַרְבַּע צִיצִיּוֹת מְעַכְבוֹת זֶה אֵת זֶה. שְׂאֲרַבְעָתָן מְצוּה אַחַת.
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר אַרְבַּעָתָן אַרְבַּע מְצוּת:

פרק ד

הַתְּכַלֵּת אֵינָה מְעַכֶּבֶת אֶת הַלֵּבָן. וְהַלֵּבָן אֵינוֹ מְעַכֵּב
אֶת הַתְּכַלֵּת. תְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל
רֹאשׁ. וְשֶׁל רֹאשׁ אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל יָד. הַסֵּלֶת וְהַשְּׂמֹן אֵינָן
מְעַכְבִּין אֶת הַיָּיִן. וְלֹא הַיָּיִן מְעַכְבֵּן. הַמִּתְנֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אֵינָן מְעַכְבוֹת זֶה אֵת זֶה:

^ב הַפָּרִים וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים. אֵינָן מְעַכְבִּין זֶה אֵת זֶה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם הָיוּ לָהֶם פָּרִים מְרִבִּים. וְלֹא הָיוּ נִסְכִּים.
יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ. וְלֹא יִקְרְבוּ כָּלֵן בְּלֹא נִסְכּוֹ:

^ג הַפֶּר וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים וְהַשְּׂעִיר. אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת
הַלֶּחֶם. וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַכְבֵּן. הַלֶּחֶם מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים.
וְהַכִּבָּשִׁים אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַלֶּחֶם. דְּבַרִּי רַבִּי עֲקִיבָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס לֹא כִי אֵלֶּא הַכִּבָּשִׁים מְעַכְבִּין
(אֵת) הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים. שֶׁכֵּן
מְצִינוּ בְּשִׁהּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה. קָרְבוּ
כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם. אִף (כָּאֵן) יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הִלָּכָה כְּדַבְּרִי בֶּן נָנָס. אֲבָל אֵין הִטַּעַם
כְּדַבְּרֵיוֹ. שֶׁכָּל הָאָמֹר בְּחוּמֵשׁ הַפְּקוּדִים. קָרַב בַּמִּדְבָּר.
וְכָל הָאָמֹר בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים לֹא קָרַב בַּמִּדְבָּר. כְּשֶׁבָּאוּ
לָאָרֶץ קָרְבוּ אֵלָיו וְאֵלָיו. וּמִפְּנֵי מָה אָנִי אוֹמֵר יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים

בְּלֹא לֶחֶם. שֶׁהַכֹּהֲנִים מְתִירִין אֶת עֶצְמָן בְּלֹא לֶחֶם. לֶחֶם
בְּלֹא כֶבֶשׂ אֵין לִי מִי יִתְּרֵנוּ:

י' הַתְּמִידִין אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַמוֹסָפִים. וְלֹא הַמוֹסָפִים
מְעַכְבִּין אֶת הַתְּמִידִים. וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת
זֶה. לֹא הַקְּרִיבוּ כֶבֶשׂ בַּבֹּקֶר יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֶרְבִים. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵימָתִי בְּזִמְנָן שֶׁהָיוּ אָנוּסִין אוֹ שׁוֹגְגִין. אָבֵל
אִם הָיוּ מְזִידִים וְלֹא הַקְּרִיבוּ כֶבֶשׂ בַּבֹּקֶר לֹא יִקְרִיבוּ בֵּין
הָעֶרְבִים. לֹא הַקְּטִירוּ קְטֹרֶת בַּבֹּקֶר יִקְטִירוּ בֵּין הָעֶרְבִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֻלָּה הֵיטָה קִרְבָּה בֵּין הָעֶרְבִים. שְׂאִין
מִחֲנֹכִין אֶת מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב אֲלֵא בַקְטֹרֶת הַסָּמִים. (שֶׁל בֵּין
הָעֶרְבִים). וְלֹא מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה אֲלֵא בַתְּמִיד שֶׁל שַׁחַר. וְלֹא
אֶת הַשְּׁלֶחָן אֲלֵא בַלֶּחֶם הַפָּנִים בְּשֶׁבֶת. וְלֹא אֶת הַמְּנוֹרָה
אֲלֵא בְּשֶׁבַע גִּרְוֹתֶיהָ בֵּין הָעֶרְבִים:

ה' חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל לֹא הָיוּ בָאוֹת חֲצִים. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרֹן
שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב מִחֲצָה בַבֹּקֶר וּמִחֲצָה בֵּין הָעֶרְבִים.
וְכֹהֵן שֶׁהַקְּרִיב מִחֲצָה בְּשַׁחֲרִית וּמֵת. וּמִנּוּ כֹהֵן אַחֵר
תַּחֲתָיו. לֹא יָבִיא חֲצִי עֶשְׂרֹן מִבֵּיתוֹ. וְלֹא חֲצִי עֶשְׂרֹנוֹ
שֶׁל רֹאשׁוֹן. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרֹן שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב
מִחֲצָה וּמִחֲצָה אֶבֶד. נִמְצְאוּ שְׁנֵי חֲצִים קִרְבִּין. וּשְׁנֵי חֲצִים
אוֹבְדִין. לֹא מִנּוּ כֹהֵן אַחֵר. מִשָּׁל מִי הֵיטָה קִרְבָּה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשָּׁל צְבוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשָּׁל יוֹרְשִׁים.
וּשְׁלִימָה הֵיטָה קִרְבָּה:

יום יט

פרק ה

כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת מִצָּה· חוץ מִחֶמֶץ שֶׁבִּתּוּדָה וְשֵׁתִי
הַלֶּחֶם· שֶׁהֵן בָּאוֹת חֶמֶץ· רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר שְׂאוֹר
בּוּדָה לֵהֵן מִתּוֹכָן וּמִחֶמֶץ· רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף הִיא אֵינָה
מִן הַמִּבְחָר· אֲלֵא מְבִיא אֶת הַשְּׂאוֹר· וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמִּדָּה·
וּמְמִילָא אֶת הַמִּדָּה· אָמְרוּ לוֹ אֵף הִיא הֵיחָה חֲסֵרָה אוֹ
יִתְיָרָה:

ב כָּל הַמִּנְחוֹת גְּלוּשׁוֹת בְּפוֹשְׁרִין· וּמִשְׁמֶרֶן שְׁלֵא יִחְמִיצוּ·
וְאִם הִחְמִיצוּ שִׁירְיָה· עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה· שֶׁנֶּאֱמַר כָּל
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא תַעֲשֶׂה חֶמֶץ· וְחִיבִים עַל
לִישְׁתָּהּ וְעַל עֲרִיכְתָּהּ וְעַל אִפְיָתָה:

ג יֵשׁ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה· שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· לִבּוֹנָה וְלֹא
שֶׁמֶן· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· וְאֵלּוּ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה·
מִנְחַת הַסֶּלֶת וְהַמִּחְבֵּת וְהַמֵּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין·
מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ· וּמִנְחַת גִּזְיִם· וּמִנְחַת
נָשִׁים· וּמִנְחַת הָעֶמֶר· מִנְחַת נֶסֶכִּין טְעוֹנָה שֶׁמֶן וְאֵינָה
טְעוֹנָה לִבּוֹנָה· לֶחֶם הַפָּנִים טְעוֹן לִבּוֹנָה וְאִין טְעוֹן שֶׁמֶן·
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם· וּמִנְחַת חוּטָא· וּמִנְחַת קִנְאוֹת· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא
לִבּוֹנָה:

י וְחֵיב עַל הַשָּׁמֶן בַּפָּנִי עֲצָמוֹ. וְעַל הַלְבוּנָה בַּפָּנִי עֲצָמָה. נָתַן
עָלֶיהָ שָׁמֶן פְּסָלָהּ. לְבוּנָה יִלְקֻטְנָה. נָתַן שָׁמֶן עַל שִׁירֶיהָ.
אֵינוֹ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. נָתַן כָּלִי עַל גָּבִי כָּלִי לֹא פְסָלָהּ:

ה יֵשׁ טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוּנוֹת תְּנוּפָה. תְּנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה. הַגֶּשֶׁה וְתְנוּפָה. לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגֶּשֶׁה. אֵלּוֹ
טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוּנוֹת תְּנוּפָה. (מִנְחַת) הַסֵּלֶת
וְהַמִּחְבֶּת וְהַמֶּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוּת וְהַרְקִיקִין. מִנְחַת כֹּהֲנִים.
מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. מִנְחַת גּוֹיִם מִנְחַת נָשִׁים וּמִנְחַת חוּטָא.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין
בָּהֶן הַגֶּשֶׁה. מִפָּנֵי שְׁאִין (בָּהֶן) קְמִיצָה. וְכָל שְׁאִין (בָּהֶן)
קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן הַגֶּשֶׁה:

י אֵלּוֹ טְעוּנוֹת תְּנוּפָה וְאֵין טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה. לֹוֹג שָׁמֶן שֶׁל
מְצוֹרַע וְאַשְׁמוֹ. וְהַבְּכוּרִים. כַּדְבָּרִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב.
וְאַמּוּרֵי שְׁלָמִי יָחִיד. וְחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֵהֵן. אֶחָד אֲנָשִׁים
וְאֶחָד נָשִׁים בִּישְׂרָאֵל. אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים. וְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
וְשְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצֶרֶת. בִּיצֵד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם
עַל גָּבִי שְׁנֵי כִבְשִׁים. וּמִנִּיחַ שְׁתֵּי יָדָיו מִלְמַטָּן. מוֹלִיךְ
וּמַבִּיא. מַעֲלָה וּמוֹרִיד. שֶׁנֶּאֱמַר אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם.
תְּנוּפָה הֵיחָהּ בַּמִּזְרָח. וְהַגֶּשֶׁה בַּמַּעֲרָב. וְתְנוּפוֹת קוֹדְמוֹת
לְהַגֶּשֶׁוֹת. מִנְחַת הָעֹמֶר. וּמִנְחַת קִנְאוֹת. טְעוּנוֹת תְּנוּפָה
וְהַגֶּשֶׁה. לֶחֶם הַפָּנִים וּמִנְחַת נְסָכִים. לֹא תְנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה:

י רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלש מצות שתיים בכל אחד ואחד. והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחי שלמי יחיד. וזבחי שלמי צבור. ואשם מצורע. וזבחי שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בהן תנופה חיים. וזבחי שלמי צבור טעונים תנופה חיים ושחוטים. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוט:

ח האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרחשת. במרחשת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרחשת. אלא שהמרחשת יש לה פיסוי. והמחבת אין לה פיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת צפה. ומעשיה קשים:

ט האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה כפח. ומאפה רעפים. ומאפה יורות הערביים. רבי יהודה אומר אם רצה יביא מאפה כפח. הרי עלי מנחת מאפה. לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפני שהוא קרבן אחד:

פרק ו

אֵלּוּ מִנְחוֹת נִקְמְצוֹת וְשִׁירֵיהֶן לַכֹּהֲנִים. מִנְחַת סֶלֶת.
וְהַמִּחְבֵּת. וְהַמֶּרְחֶשֶׁת. וְהַחֲלוֹת. וְהָרִיקִין. מִנְחַת
גֹּזִים. מִנְחַת נָשִׁים. מִנְחַת הָעֹמֶר. מִנְחַת חֹטֵא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת חֹטֵא שֶׁל כֹּהֲנִים
נִקְמְצָת. וְהַקֶּמֶץ קָרַב לְעֶצְמוֹ. וְהַשְּׂרִים קָרְבִּין לְעֶצְמוֹ:

^ב מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסְכִים לַמִּזְבֵּחַ.
וְאֵין בָּהֶם לַכֹּהֲנִים. בָּזָה יָפָה כַּח הַמִּזְבֵּחַ מִכַּח הַכֹּהֲנִים.
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים לַכֹּהֲנִים. וְאֵין בָּהֶם לַמִּזְבֵּחַ. וּבָזָה
יָפָה כַּח הַכֹּהֲנִים מִכַּח הַמִּזְבֵּחַ:

^ג כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי. טְעוֹנוֹת שֶׁלֹּשׁ מִתְּנוֹת
שָׁמֶן. יִצִּיקָהּ וּבִלְיָלָהּ. וּמִתֵּן שָׁמֶן בְּכָלִי קוֹדֵם לְעִשְׂתָּן.
וְהַחֲלוֹת (בּוֹלָלִין) דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים (סֶלֶת)
הַחֲלוֹת טְעוֹנוֹת בִּלְיָלָהּ. הָרִיקִין מְשִׁיחָהּ. כִּיצַד מוֹשְׁחִין
כֶּמֶין כִּי. וְשֹׂאֵר הַשָּׁמֶן נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

^ד כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי טְעוֹנוֹת פְּתִיתָהּ. מִנְחַת
יִשְׂרָאֵל כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וּמִבְדִּיל.
מִנְחַת כֹּהֲנִים כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וְאֵינוֹ
מִבְדִּיל. מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ לֹא הִיא מִכְפָּלָהּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין בָּהֶן פְּתִיתָהּ.
מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. וְכָל שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן
פְּתִיתָהּ. וְכָלִין (פְּתִיתָתָן) כְּזִיתִים:

ה כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וּחֲמֵשׁ מאות
 בעיטה וְהַשִּׁיפָה וְהַבְּעִיטָה בַּחֲטִיּוֹת רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר (אף)
 בַּבֶּצֶק כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר חוּץ מִלֶּחֶם הַפָּנִים
 וְחִבִּיתִי כֹהֵן גָּדוֹל שֶׁהֵם בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר דְּבָרֵי רַבִּי
 יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כֻּלָּן בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר חוּץ
 מִחֲלוֹת תּוֹדָה וְהַנִּזְיוֹת שֶׁהֵן בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר:

י הָעֹמֵר הִיא בָּא עֶשְׂרוֹן מִשְׁלֹשׁ סָאִין שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׁנֵי
 עֶשְׂרוֹנִים מִשְׁלֹשׁ סָאִין לֶחֶם הַפָּנִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
 עֶשְׂרוֹנִים מִעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סָאִין:

י הָעֹמֵר הִיא מִנֶּפֶה בְּשִׁלֹּשׁ עָשָׂר נֶפֶה וְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
 בְּשְׁתֵּים עָשָׂר וְלֶחֶם הַפָּנִים בְּאַחַת עָשָׂר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר לֹא הִיא לָהּ קֶצֶבָה אֶלָּא סֵלֶת מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָהּ הִיא
 מִבֵּיא שֶׁנֶּאֱמַר וְלִקְחָתָּ סֵלֶת וְאַפִּיתָ אוֹתָהּ עַד שֶׁתֵּהָא
 מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָה:

פרק ז

הַתּוֹדָה הֵיחָהּ בָּאָה חֲמֵשׁ סְאִין יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשׁ
 מִדְּבָרִיּוֹת. שְׁתֵּי אֵיפוֹת. הָאֵיפָה שֶׁלֹּשׁ סְאִין.
 עֶשְׂרִים עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרָה לַחֲמִץ. (עֶשְׂרָה לְמֶצָה) עֶשְׂרָה
 לַחֲמִץ עֶשְׂרוֹן לַחֲלָה. וְעֶשְׂרָה לְמֶצָה. וּבִמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּין.
 חֲלוֹת וּרְקִיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְשְׁלִישׁ
 לְכָל מִין. שֶׁלֹּשׁ חֲלוֹת לְעֶשְׂרוֹן. בַּמָּדָה יְרוּשְׁלָמִית הָיוּ
 שְׁלֹשִׁים קֶב. חֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לַחֲמִץ וְחֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לְמֶצָה.
 חֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לַחֲמִץ קֶב וְחֹצֵי לַחֲלָה. וְחֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לְמֶצָה.
 וְהַמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּין. חֲלוֹת וּרְקִיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ
 חֲמִשָּׁת קֶבִין לְכָל מִין. שְׁתֵּי חֲלוֹת לְקֶב:

^א הַמְלוּאִים הָיוּ בָּאִים כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה. חֲלוֹת. וּרְקִיקִים.
 וְרְבוּכָה. הַנְּזִירוֹת הֵיחָהּ בָּאָה שְׁתֵּי יָדוֹת כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה.
 חֲלוֹת וּרְקִיקִים. וְאֵין בָּהּ רְבוּכָה. (נִמְצְאוּ) עֶשְׂרֵת קֶבִים
 יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשֶׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְעֶדְוִין. וּמִכֶּלֶן הָיָה נוֹטֵל
 אֶחָד מֵעֶשְׂרָה תְּרוּמָה. שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל
 קֶרֶבֶן תְּרוּמָה לַיִי. אֶחָד שֶׁלֹּא יִטּוֹל פָּרוֹס. מִכָּל קֶרֶבֶן שִׁיְהִיו
 כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שְׁוִין. וְשֶׁלֹּא יִטּוֹל מִקֶּרֶבֶן לַחֲבִירוֹ. לִכְהֵן
 הַזֹּזֶרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה. וְהַשָּׂאֵר נֹאכֵל לְבָעָלִים:

^ב הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה בַּפָּנִים וְלַחֲמָה חוּץ לַחֹמָה. לֹא
 קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ בַתְּנוּרָה. וְאֶפִּילוֹ קָרְמוּ
 כֶּלֶן. חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. לֹא קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה

וְחוּץ לַמִּקְוָהּ קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֲטָה וְנִמְצְאָה טְרִיפָה לֹא
 קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֲטָה וְנִמְצְאָה בְּעֵלֶת מוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 אָמַר קֹדֶשׁ וְחֻכִּים אֲמָרִים לֹא קֹדֶשׁ שֶׁחֲטָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּה וְכֵן אֵיל הַמְלוּאִים וְכֵן שְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֶת שֶׁשֶּׁחֲטָן
 שְׁלֹא לְשִׁמָּה לֹא קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם:

ד' נִסְכֵּין שֶׁקֹּדֶשׁוֹ בְּכָלִי וְנִמְצָא הַזֶּבַח פְּסוּל אִם יֵשׁ זָכַח
 אַחֵר יִקְרְבוּ עִמּוֹ וְאִם לֹא יִפְסְלוּ בְלִינָה וְלֹד תּוֹדָה
 וְתַמְוִרְתָּהּ וְהַמִּפְרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְנֶאֱבָדָה וְהַפְרִישׁ אַחֲרֶת
 תַּחְתֶּיהָ אֵינָן טְעוּנִים לֶחֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב עַל זֶבַח
 הַתּוֹדָה הַתּוֹדָה טְעוּנָה לֶחֶם וְלֹא וְלֹדָה וְלֹא חֲלִיפָתָהּ
 וְלֹא תַמְוִרְתָּהּ טְעוּנִין לֶחֶם:

ה' הָאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה יָבִיא הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין
 תּוֹדָה מִן הַחוּלִין וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא לֶחֶמָה מִן
 הַחוּלִין תּוֹדָה מִן הַמַּעֲשֵׂר וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין יָבִיא
 הַתּוֹדָה הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא וְלֹא יָבִיא מִחֲטִי
 מַעֲשֵׂר שְׁנֵי אֵלָּא מִמַּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי:

ו' וּמִנֵּין לֹאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 שֶׁנֶּאֱמַר וְזִבְחַת פֶּסַח לַיהוָה צֶאֱן וּבָקָר וְהֵלֵא אֵין פֶּסַח
 בָּא אֵלָּא מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר צֶאֱן
 וּבָקָר אֵלָּא לְהַקִּישׁ כָּל הַבָּא מִן הַצֶּאֱן וּמִן הַבָּקָר לַפֶּסַח
 מִן הַפֶּסַח שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה אֵינוֹ בָּא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 אִף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין:

(לְפִיכָךְ) הָאוֹמֵר הָרִי עָלִי תוֹדָה הָרִי עָלִי שְׁלָמִים. הוֹאִיל
וְהֵם בָּאִים חוֹבָה. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין. וְהַנִּסָּכִים בְּכָל
מָקוֹם. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין:

פרק ח

כָּל קֶרֶבֶנוֹת הַצִּבּוֹר וְהִיחִיד. בָּאִים מִן הָאָרֶץ וּמִחוּצָה
לָאָרֶץ. מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הַיָּשֵׁן. חוּץ מִן הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי
הַלֶּחֶם. שְׂאִינָן בָּאִים אֶלָּא מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הָאָרֶץ. וְכֵלֶן אֵינָן
בָּאִין אֶלָּא מִן הַמִּבְחָר. וְאִיזְהוּ מִבְחָר. מִכַּמָּס. וּמִזִּנְיָהּ.
אֶלְפָּא לְסֻלַּת. שְׁנִיָּה לָהֶם חִפְרִים בִּבְקָעָה. כָּל הָאֲרָצוֹת
הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הֵיוּ מְבִיאִים:

^א אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא
מִבֵּית הָאֵילָן. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נִרְהָ שְׁנָה
רִאשׁוֹנָה. וּבִשְׁנִיָּה זֹרְעָה קֹדֶם לְפֶסַח שִׁבְעִים יוֹם. וְהִיא
עוֹשֶׂה סֻלַּת מְרֻבָּה. כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר מִכְּנִיס אֶת יָדוֹ
לְתוֹכָהּ. עָלָה בָּהּ אֶבֶק פְּסוּלָה. עַד שִׁנִּיפָנָה. וְאִם הִתְלִיעָה
פְּסוּלָה:

^ג תְּקוּעָה אֶלְפָּא לְשִׁמּוֹן. אֲבָא שָׁאוּל אוֹמֵר שְׁנִיָּה לָהּ
רָגַב בְּעֶבֶר הִירְדֵּן. כָּל הָאֲרָצוֹת הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן
הֵיוּ מְבִיאִים. אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית
הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה שֶׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר.
אֵין מְבִיאִין אֲנִפִּיקָנוֹן. וְאִם הֵבִיא פְּסוּל. אֵין מְבִיאִין

מן הגרגרים שנשרו במים ולא מן הכבושים ולא מן השלוקין ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שמנים הזית הראשון מגרגרו בראש הזית וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השני מגרגרו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השלישי עוטנו בתוך הבית עד שילקה ומעלהו ומנגבו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למעלה ממנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין השלישי שבשני והשני שבשלישי שוין השלישי שבשלישי אין למטה ממנו אף המנחות היו בדין שיטענו שמן זית וז' מה אם המנורה שאינה לאכילה טעונה שמן זית וז' המנחות

שֶׁהוּן לֹאכִילָהּ. אֵינוּ דִין שְׁיִטְעֵנוּ שֶׁמֶן זֵית זָךְ. תִּלְמוּד לֹמַר
זָךְ כְּתִית לַמֶּאֱוֹר. וְלֹא זָךְ כְּתִית לַמִּנְחוֹת:

י וּמִנֵּין הָיוּ מְבִיאִין אֶת הַיֵּין. קְרוֹתִים וְהַטּוּלִים אֶלְפָּא לַיֵּין.
שְׁנֵיהֶם לָהֶן בֵּית רִמָּה וּבֵית לָבֵן בְּהֵר. וּכְפָר סָגָנָא בְּבִקְעָה.
כָּל הָאֲרָצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים. אֵין
מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזִּבְלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה
שֶׁנִּזְרַע בִּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין אֶלְיוֹסְטֵן.
וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין יֶשֶׁן דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים
מְכַשְׁרִין. אֵין מְבִיאִין לֹא מִתּוֹק וְלֹא מִעֲשֵׂן וְלֹא מִבָּשָׂל.
וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַדְּלִיּוֹת. אֶלָּא מִן
הַרְגְּלִיּוֹת. וּמִן הַכֶּרְמִים הָעֲבוּדִים:

י לֹא הָיוּ כּוֹנְסִים אוֹתוֹ בַּחֲצָבִים גְּדוּלִים אֶלָּא בַּחֲבִיּוֹת
קִטְנוֹת. וְאֵינוּ מִמֶּלֶא אֶת הַחֲבִיּוֹת עַד פִּיהֶם. כְּדִי שֶׁיְּהֵא
רִיחוֹ נוֹדֵף. אֵינוּ מְבִיא לֹא מִפִּיהָ מִפְּנֵי הַקִּמְחִין. (וְלֹא)
מִשּׁוּלִיָּהּ מִפְּנֵי הַשְּׁמֵרִים. אֶלָּא מְבִיא מִשְׁלִישָׁהּ וּמֵאֲמָצְעָה.
כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר יוֹשֵׁב וְהַקֶּנֶה בִּידּוֹ. זָרַק אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בַּקֶּנֶה. רַבִּי יוֹסִי בַר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יֵין שֶׁעָלוּ
בּוֹ קִמְחִין פָּסוּל. שֶׁנֶּאֱמַר תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם.
תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:

פרק ט

שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן.
 רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן
 מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמִּנְחוֹת. לֹא הָיָה
 מוֹדֵד. לֹא בִשָּׁל שְׁלֹשָׁה לֶפֶר. וְלֹא בִשָּׁל שְׁנַיִם לֶאֱיִל.
 אֲלֵא מוֹדֵדֵן עֲשָׂרוֹנוֹת. חֲצִי עֲשָׂרוֹן מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ
 הָיָה מוֹדֵד חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל. מַחֲצָה בַּבֶּקֶר וּמַחֲצָה בֵּין
 הָעֶרְבִים:

^ב שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לֶחַ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. הֵינן וַחֲצִי הֵהִינן.
 וּשְׁלִישִׁית הֵהִינן. וְרִבְעִית הֵהִינן. לֹא. וַחֲצִי לֹא. וְרִבְעִית
 לֹא. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּר צְדוֹק אֹמֵר שְׁנֵתוֹת הָיוּ בֵּהֵינן. עַד כָּאֵן
 לֶפֶר. עַד כָּאֵן לֶאֱיִל. עַד כָּאֵן לִכְבֶּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר לֹא
 הָיָה שֵׁם הֵינן. וְכִי מֵהָ הָיָה הֵהִינן מְשַׁמֵּשׁ. אֲלֵא מִדָּה יִתִּירָה
 שֶׁל לֹא וּמַחֲצָה הָיְתָה שֵׁם. שָׁבָה הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת כֹּהֵן
 גָּדוֹל. לֹא וּמַחֲצָה בַּבֶּקֶר. וְלֹא וּמַחֲצָה בֵּין הָאֶרְבָּעִים:

^ג רִבְעִית מֵהָ הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת. רִבְעִית מִים לְמִצּוֹרֶע.
 רִבְעִית שֶׁמֶן לְנֹזֵר. חֲצִי לֹא מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. חֲצִי לֹא
 מִים לְסוֹטָה וַחֲצִי לֹא שֶׁמֶן לְתוֹדָה. וּבִלְוֵי הָיָה מוֹדֵד לְכָל
 הַמִּנְחוֹת. אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹא. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עֲשָׂרוֹן. אֵין לָהּ אֲלֵא לֹא. שְׁנַאֲמַר לְמִנְחָה וְלֹא שֶׁמֶן.

שְׁשָׁה לַפָּרִי אֲרֻבָּעָה לְאֵילִי שְׁלֹשָׁה לַכֶּבֶשׂ שְׁלֹשָׁה וּמִחֻצָּה
לְמִנְזָרָה וּמִחֻצִּית לֹזֵג לְכָל גֵּר:

ד' מְעַרְבִין נִסְכֵי אֵלִים בְּנִסְכֵי פָרִים נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי
כִבְשִׁים שֶׁל יָחִיד בֶּשֶׁל צִבּוּר שֶׁל הַיּוֹם בֶּשֶׁל אֶמֶשׁ אֲבָל
אֵין מְעַרְבִין נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי פָרִים וְאֵילִים וְאִם בְּלָלָן
אֵלּוּ בַּפְּנֵי עֶצְמָן וְאֵלּוּ בַּפְּנֵי עֶצְמָן וְנִתְעַרְבוּ כְּשֶׁרִין אִם
עַד שֶׁלֹא בָּלָל פָּסֵל הַכֶּבֶשׂ הַבֵּא עִם הָעֹמֶר אִף עַל פִּי
שֶׁמִּנְחָתוֹ כְּפוּלָה לֹא הָיוּ נִסְכָּיו כְּפוּלִין:

ה' כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ נִגְדָּשׁוֹת חוּץ מִשֶּׁל כֹּהֵן
גָּדוֹל שֶׁהָיָה גֹדֶשֶׁה לְתוֹכָהּ מִדּוֹת הַלֵּחַ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ
וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִדּוֹת הַלֵּחַ
קֹדֶשׁ לְפִיכָךְ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ חוּלִי לְפִיכָךְ
בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר לֹא מִשּׁוּם זֶה אֵלֹא שֶׁהַלֵּחַ
נֶעֱכָר וְהַיָּבֵשׁ אֵינוֹ נֶעֱכָר:

ו' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד טְעוּנִין נִסְכִּים חוּץ מִן הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם אֵלֹא שֶׁחֲטָאתוֹ שֶׁל
מִצֹּרֶעַ וְאֵשֶׁמוֹ טְעוּנִין נִסְכִּים:

ז' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר אֵין בָּהֶם סְמִיכָה חוּץ מִן הַפָּר הַבֵּא
עַל כָּל הַמִּצְוֹת וְשֶׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִף
שְׁעִירֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים כָּל קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד טְעוּנִין סְמִיכָה
חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַיֹּרֶשׁ סוּמֵךְ וּמִבֵּיא
נִסְכִּים וּמִמִּיר:

ח הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן וסומא ונכרי וְהַעֲבֹד וְהַשְׁלִיחַ וְהָאִשָּׁה וְסָמִיכָה שִׁירֵי מִצּוּהָ עַל הָרֹאשׁ בְּשֵׁתֵי יָדַיִם וּבִמְקוֹם שְׁסוּמָכִין שׁוֹחֲטִין וְתָכַף לְסָמִיכָה שְׁחִיטָה:

ט חֹמֶר בְּסָמִיכָה מִבְּתָנוּפָה וּבְתָנוּפָה מִבְּסָמִיכָה שְׁאֶחָד מִנִּיף לְכָל הַחֲבֵרִים וְאֵין אֶחָד סוֹמֵךְ לְכָל הַחֲבֵרִים וְחֹמֶר בְּתָנוּפָה שֶׁהַתָּנוּפָה נוֹהֶגֶת בְּקִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד וּבְקִרְבָּנוֹת הַעֲבוּרִים בְּחַיִּים וּבְשׁוֹחֲטִין בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים וּבְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים מֵה שְׁאֵין כֵּן בְּסָמִיכָה:

פרק י

רבי ישמעאל אומר העמר היה בא בשבת משלש סאין ובחול מחמש וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד בחול משלש היה בא רבי חנניא סגן הכהנים אומר בשבת היה נקצר ביחיד ובמגל אחד ובקפה אחת ובחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד בחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות:

כ מצות העמר לבוא מן הקרוב לא בפר הקרוב לירושלים מביאין אותו מכל מקום מעשה שפא מגזות צריפין ושתי הלחם מבקעת עין סוכר:

אֵי פִיֹּצֵד הָיוּ עוֹשִׂים שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹשִׂין אוֹתוֹ כְּרֻכּוֹת בַּמִּחְבֵּר לִקְרָקַע כְּדִי שִׁיְהֵא נֹחַ לְקַצּוֹר וְכָל הָעִירוֹת הַסְּמוּכוֹת לָשֵׁם מִתְּכַנְסוֹת לָשֵׁם כְּדִי שִׁיְהֵא נִקְצָר בַּעֲסֵק גָּדוֹל בֵּין שְׁחֻשְׁכָּה אוֹמֵר לָהֶם בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן קֶפֶה זֶה אוֹמְרִים הֵן קֶפֶה זֶה אוֹמְרִים הֵן בְּשֶׁבֶת אוֹמֵר לָהֶם שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן אֶקְצוֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצּוֹר אֶקְצוֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצּוֹר שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ הֵן הֵן הֵן כָּל כֵּךְ לָמָּה מִפְּנֵי הַבֵּית־וֹסִים שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים אֵין קִצִּירַת הָעֵמֶר בַּמּוֹצָאִי יוֹם טוֹב:

א קַצְרוּהוּ וְנִתְּנוּהוּ בְּקִפּוֹת הַבֵּיאוּהוּ לַעֲזָרָה הָיוּ מֵהִבְהֵבִין אוֹתוֹ בָּאוֹר כְּדִי לָקִים בּוֹ מִצּוֹת קָלִי דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים בְּקִנִּים וּבְקָלִיחוֹת חוֹבְטִים אוֹתוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְמַעַד נִתְּנוּהוּ לְאַבּוּב וְאַבּוּב הָיָה מְנַקֵּב כְּדִי שִׁיְהֵא הָאוֹר שׁוֹלֵט בְּכָלֹ שְׁטַחוּהוּ בַּעֲזָרָה וְהָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ נִתְּנוּהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת וְהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עֶשְׂרוֹן שֶׁהוּא מְנַפֶּה בְּשֹׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶה וְהַשָּׂאֵר נִפְדָּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם וְחֵיב בַּחֲלָה וּפְטוֹר מִן הַמַּעֲשָׂרוֹת רַבִּי עֲקִיבָא מְחִיב בַּחֲלָה וּבַמַּעֲשָׂרוֹת בָּא לוֹ לַעֲשָׂרוֹן וְנָתַן שְׁמֵנוּ וּלְבוֹנָתוֹ יֵצֵק וּבִלְלֵי הַנִּיף וְהַגִּישׁ קִמֵּץ וְהִקְטִיר וְהַשָּׂאֵר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

ה' מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר. יוֹצֵאִין וּמוֹצֵאִין שׁוּק יְרוּשָׁלַיִם. שֶׁהוּא מֵלֵא קֶמַח וְקָלִי. שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר בְּרֵצוֹן חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׂים. מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר הֵתֵר הִתְחַדֵּשׁ מִיד. וְהִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן. מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי שֶׁיֵּהָא יוֹם הַגֵּף כָּלוּ אֲסוּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהֵלֵא מִן הַתּוֹרָה הוּא אֲסוּר. שְׁנֵאמַר עַד עֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה. מִפְּנֵי מָה הִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן. מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹדְעִין. שֶׁאֵין בֵּית דִּין מִתְעַצְלִים בּוֹ:

י' הָעֹמֵר הָיָה מִתִּיר בַּמִּדְיָנָה וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם בַּמִּקְדָּשׁ. אֵין מְבִיאִין מִנְחוֹת וּבִכּוּרִים. וּמִנְחַת בְּהֶמָּה. קֹדֶם לָעֹמֵר. וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. קֹדֶם לְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם לֹא יָבִיא. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר:

י' הַחֲטִיִּם וְהַשְּׁעוּרִים וְהַכֶּסֶּמִּים וְשִׁבְלַת שׁוּעָל וְהַשִּׁיפּוֹן חֵיבִין בַּחֲלָה. וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. וְאֲסוּרִין בְּחֻדָּשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח. וּמִלְקָצוֹר מִלִּפְנֵי הָעֹמֵר. וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֹמֵר הָעֹמֵר מִתִּירָן. וְאִם לֹא אֲסוּרִים עַד שֶׁיָּבֵא הָעֹמֵר הַבֹּא:

ח' קוֹצְרִים בְּבֵית הַשְּׁלָחִים שְׁבַעמָקִים. אָבֵל לֹא גוֹדֵשִׁין. אֲנָשִׁי יִרְחוּ קוֹצְרִין בְּרֵצוֹן חֲכָמִים. וְגוֹדֵשִׁין שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. וְלֹא מִיחוּ בִידֵם חֲכָמִים. קוֹצֵר לְשַׁחַת וּמֵאֲכִיל לְבֶהֱמָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שֶׁהִתְחִיל עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁלִישׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵף יִקְצוֹר (וְיֵאָכֵל) אֵף מִשֶּׁהֵבִיָּאָה שְׁלִישׁ:

ט קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנְּטִיעוֹת. מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל. מִפְּנֵי (בטול)
בֵּית הַמִּדְרָשׁ. לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן כְּרִיכוֹת. אֲבָל מְנִיחֵם
צִבְתִּים. מִצּוֹת הָעֶמֶר לְבֹא מִן הַקָּמָה. לֹא מִצָּא יָבִיא
מִן הָעֶמֶרִים. מִצּוֹתוֹ לְבֹא מִן הַלֶּח. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן
הַיָּבֵשׁ. מִצּוֹתוֹ לְקַצֹּר בַּלֵּילָה. נִקְצָר בַּיּוֹם כְּשֶׁר. וְדוּחָה אֶת
הַשֶּׁבֶת:

פרק יא

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם גְּלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת. וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת.
לֶחֶם הַפָּנִים גְּלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם.
וּבִטְפוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וְכָשֶׁהוּא רֹדֵן נוֹתֵן בִּטְפוּס. כְּדִי
שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ:

א אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים לִישֶׁתָּן וְעִרִיכְתָּן
בַּחוּץ. וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְאֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בַּפָּנִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר לְעוֹלָם הָיוּ
רְגִיל לֹאמַר. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים. כְּשֵׁרוֹת בַּעֲזָרָה.
וּכְשֵׁרוֹת בַּבַּיִת פֶּאֶגִי:

ג חֲבִיתִי כֵּהֵן גָּדוֹל. לִישֶׁתָּן וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְדוּחוֹת אֶת
הַשֶּׁבֶת. טַחוּנָן וְהִרְקָדָן אֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. כָּלֵל אָמַר
רַבִּי עֲקִיבָא כָּל מְלֹאכָה שְׁאֵפֶשֶׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שֶׁבֶת.
אֵינָהּ דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת. וְשֵׁאִי אֶפֶשֶׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב
שֶׁבֶת. דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת:

י כָּל הַמִּנְחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּפָּנִים וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּחוּץ בִּיצֵד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֶרְפֵּן שִׁבְעָה וּרְחֹבֵן אַרְבָּעָה וְקִרְנוֹתֶיהֶן אַרְבַּע אֲצַבְעוֹת לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוּ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה וְקִרְנוֹתָיו שִׁבַּע אֲצַבְעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֹא תִטָּעַה זֶד"ד י"ז בֶּן זֹמָא אוֹמֵר וְנִתְּתָ עַל הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנֵי תַמִּיד שִׁיְהִיָּה לוֹ פָּנִים:

ה הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוּ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוּ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוּ כִּנְגֵד רְחִבּוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן וְטַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן נִמְצָא אֶרְכוּ מִמֶּלֶא כָּל רְחִבּוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן דְּבַרִּי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר וּרְחִבּוֹ שִׁשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוּ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוּ כִּנְגֵד רְחִבּוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים רֵיוֹחַ בְּאַמְצָע כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה הָרוּחַ מְנֻשֶּׁבֶת בִּינֵיהֶן אָבֹא שְׂאוֹל אוֹמֵר שֵׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים אָמְרוּ לוֹ וְהֵלֵא כָּבֵר נֶאֱמַר וְנִתְּתָ עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבוֹנָה זָכָה אָמַר לָהֶן וְהֵלֵא כָּבֵר נֶאֱמַר וְעֲלִיו מִטָּה מְנֻשָּׂה:

י אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הָיוּ שֵׁם מִפְּצָלִין מֵרֵאשִׁיָּהוּן שֶׁהָיוּ סוּמְכִים בָּהֶן שְׁנַיִם לְסֹדֵר זֶה וּשְׁנַיִם לְסֹדֵר זֶה וְעֹשָׂרִים וּשְׁמוֹנָה קָנִים כְּחֻצֵי קָנָה חֲלוּל אַרְבָּעָה עֶשֶׂר לְסֹדֵר זֶה וְאַרְבָּעָה עֶשֶׂר לְסֹדֵר זֶה לֹא סִדּוּר הַקָּנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוּחָה אֶת הַשִּׁבְתָּ אֶלָּא נִכְנָס מֵעֶרֶב שִׁבְתָּ

וְשׁוּמָטִין וְנוֹתְנֵן לְאַרְכּוֹ שֶׁל שְׁלַחַן כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ
בַּמִּקְדָּשׁ אֶרְכָּן לְאַרְכּוֹ שֶׁל בֵּית:

ז' שְׁנֵי שׁוֹלְחָנוֹת הָיוּ בְּאוֹלָם מִבִּפְנִים עַל פֶּתַח הַבַּיִת.
אֶחָד שֶׁל שֵׁשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב עַל שֵׁשׁ נוֹתְנִים לֶחֶם
הַפָּנִים בְּכַנִּיסָתוֹ וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ
וְלֹא מוֹרִידִין וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִפְּנִים שֶׁעָלְיוֹ לֶחֶם הַפָּנִים
תָּמִיד אַרְבָּעָה כֹּהֲנִים נִכְנָסִין שְׁנַיִם בִּידָן שְׁנֵי סְדָרִים.
וּשְׁנַיִם בִּידָם שְׁנֵי בְּזִיכִין וְאַרְבָּעָה מְקַדִּימִין לִפְנֵיהֶם שְׁנַיִם
לְטוֹל שְׁנֵי סְדָרִים וּשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי בְּזִיכִים הַמְּכַנִּיסִים
עוֹמְדִים בַּצָּפוֹן וּפְנִיָּהֶם לְדָרוֹם הַמוֹצִיאִים עוֹמְדִים בְּדָרוֹם
וּפְנִיָּהֶם לַצָּפוֹן אֵלּוּ מוֹשְׁכִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין וְטַפְחוֹ שֶׁל זֶה
כִּנְגֵּד טַפְחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי תָּמִיד רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
אֶפִּילוֹ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין אִף זֶה הֵיטָה תָּמִיד יֵצְאוּ
וְנִתְּנוּ עַל הַשְּׁלַחַן שֶׁל זָהָב שֶׁהָיָה בְּאוֹלָם הַקְּטִירוֹ הַבְּזִיכִין
וְהַחֲלוֹת מִתְּחַלְקוֹת לַכֹּהֲנִים חֹל יוֹם הַכַּפּוֹרִים לְהֵיוֹת
בְּשַׁבָּת הַחֲלוֹת מִתְּחַלְקוֹת לָעֶרֶב חֹל לְהֵיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת.
שְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוֹרִים נֶאֱכָל לָעֶרֶב הַבְּבֻלִין אוֹכְלִין אוֹתוֹ
כִּשְׁהוּא חֵי מִפְּנֵי שֶׁדַּעַתָּן יָפָה:

ח' סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם בְּשַׁבָּת וְאֶת הַבְּזִיכִים לְאַחֵר שַׁבָּת.
וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִים בְּשַׁבָּת פְּסוּלָה וְאִין חֵיבִין עָלֵיהֶם
מִשּׁוֹם פְּגוּל נֹתֵר וְטִמָּא סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבְּזִיכִין
בְּשַׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין לְאַחֵר שַׁבָּת פְּסוּלָה וְאִין
חֵיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוֹם פְּגוּל וְנֹתֵר וְטִמָּא סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם

וְאֵת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת וְהַקָּטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בְּשַׁבָּת
(פְּסוּלָה) בִּיצֵד יַעֲשֶׂה יִנְיַחְנָה לְשַׁבָּת הַבָּאָה שְׁאִפִּילוּ הִיא
עַל הַשְּׁלָחַן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכַד כָּלוּם:

ט שְׁתֵּי הַלָּחִם נֶאֱכָלוּת אֵין פָּחוֹת מִשְׁנַיִם וְלֹא יֵתֵר עַל
שְׁלֹשָׁה בִּיצֵד נֶאֱפֹת מַעֲרַב יוֹם טוֹב וְנֶאֱכָלוּת בְּיוֹם טוֹב
לְשָׁנִים חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת אַחֵר הַשַּׁבָּת נֶאֱכָלוּת לְשֹׁלֶשֶׁה
לָחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל אֵין פָּחוֹת מִתְּשַׁע וְלֹא יֵתֵר עַל אֶחָד
עֶשֶׂר בִּיצֵד נֶאֱפָה בַּעֲרַב שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בְּשַׁבָּת לְתַשְׁעָה
חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת עָרַב שַׁבָּת נֶאֱכָל לְעֶשְׂרֵה שְׁנֵי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נֶאֱכָל לְאַחַד עֶשֶׂר וְאֵינוֹ דוּחָה
לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הֶסְגֵּן דוּחָה אֶת יוֹם טוֹב
וְאֵינוֹ דוּחָה אֶת יוֹם צוּם:

פרק יב

הַמִּנְחוֹת וְהַנֶּסֶכִּים שֶׁנִּטְמְאוּ עַד שֶׁלֹּא קִדְּשׁוּ בַּכֶּלִי יֵשׁ
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקַדְּשׁוֹ בַּכֶּלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הָעוֹפּוֹת וְהָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה וְכֵלֵי שֶׁרֶת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלֹּא נֶאֱמַר אֲלֵא בְּבִהְמָה:

ב האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת במרחשת
והביא במחבת מה שהביא הביא וידי חובתו לא יצא
זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא
במחבת הרי זו פסולה הרי עלי שני עשרונים להביא

בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. מֵה שֶׁהֵבִיא הֵבִיא. וַיְדִי חֹבְתוֹ לֹא יֵצֵא. אֱלוֹ לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. הָרִי אֱלוֹ פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. אָמְרוּ לוֹ בְּכָלִי אֶחָד נִדְרָתָּ.
 הַקָּרִיבֵן בְּכָלִי אֶחָד כְּשָׂרִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי
 שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אָמְרוּ לוֹ בִּשְׁנֵי כֵלִים נִדְרָתָּ. הַקָּרִיבֵן בִּשְׁנֵי כֵלִים כְּשָׂרִים.
 נִתְּנָן בְּכָלִי אֶחָד. כְּשֵׁתִי מִנְחוֹת שְׁנַתְּעָרְבוּ:

ג הָרִי עָלֵי מִנְחָה מִן הַשְּׁעוֹרִין. יָבִיא מִן הַחֲטִיטִים. קֶמַח
 יָבִיא סֶלֶת. בְּלֹא שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה. יָבִיא עֵמָה שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה.
 חֲצִי עֲשָׂרוֹן. יָבִיא עֲשָׂרוֹן שְׁלֹם. עֲשָׂרוֹן וּמִחְצָה יָבִיא שְׁנַיִם.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר. שְׁלֹא הִתְנַדֵּב בְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים:

ד מִתְנַדֵּב אָדָם מִנְחָה שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. וּמֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אִם אָמַר הָרִי עָלֵי שְׁשִׁים וְאֶחָד. מֵבִיא שְׁשִׁים בְּכָלִי אֶחָד.
 וְאֶחָד בְּכָלִי אֶחָד. שֶׁכֶּן צָבוּר מֵבִיא בְּיוֹם טוֹב הָרֹאשׁוֹן שֶׁל
 חֹג שֶׁחָל לַהֲיוֹת בְּשַׁבָּת. שְׁשִׁים וְאֶחָד. דִּין לִיחִיד שֶׁיְהִי
 פָּחוֹת מִן הַצָּבוּר אֶחָד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָלֹא אֱלוֹ לְפָרִים.
 וְאֱלוֹ לְכִבְשִׁים. וְאֵינָם נִבְלָלִים זֶה עִם זֶה. אֲלֹא עַד שְׁשִׁים
 יְכוּלִים לְהַבְלִיל. אָמְרוּ לוֹ שְׁשִׁים נִבְלָלִים. שְׁשִׁים וְאֶחָד אֵין
 נִבְלָלִים. אָמַר לָהֶם. כָּל מִדּוֹת חֲכָמִים בֵּין בְּאַרְבָּעִים סָאָה
 הוּא טוֹבֵל. בְּאַרְבָּעִים סָאָה חֶסֶר קָרְטוּב. אֵינוֹ יָכוֹל לְטָבוֹל

בהן. אין מתנדבים לזוג שנים וחמשה. אבל מתנדבים.
שלשה ארבעה וששה. ומששה ולמעלה:

ה מתנדבים יין ואין מתנדבים שמן. דברי רבי עקיבא.
רבי טרפון אומר מתנדבים שמן. אמר רבי טרפון (מה)
מצינו ביין. שבא חובה ובא נדבה. אף השמן בא חובה
יבא נדבה. אמר (לו) רבי עקיבא לא. אם אמרת ביין שכן
הוא קרב חובתו בפני עצמו. תאמר בשמן שאינו קרב
חובתו בפני עצמו. אין שנים מתנדבים עשרון אחד. אבל
מתנדבים עולה ושלמים. ובעוף אפילו פרידה אחת:

פרק יג

הרי עלי עשרון. יביא אחד. עשרונים יביא שנים.
פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא ששים עשרון.
הרי עלי מנחה. יביא איזו שירצה. רבי יהודה אומר יביא
מנחת הסלת. שהיא מיוחדת שבמנחות:

ב מנחה מין המנחה יביא אחד. מנחות מין המנחות
יביא שתיים. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא חמשתן.
פרשתי מנחה של עשרונים. ואיני יודע מה פרשתי. יביא
מנחה של ששים עשרון. רבי אומר יביא מנחות של
עשרונים. מאחד ועד ששים:

ג הרי עלי עצים. לא יפחות משני גזירין. לבונה לא יפחות
מקמץ. חמשה קומצים הן. האומר הרי עלי לבונה. לא

יפחות מקמץ. המתנדב מנחה. יביא עמה קמץ לבונה.
המעלה את הקמץ בחוץ חייב. ושני בזיכין. טעונים שני
קומצים:

ד הרי עלי זהב לא יפחות מדינר זהב. כסף לא יפחות
מדינר כסף. נחשת לא יפחות ממעה כסף. פרשתי
ואיני יודע מה פרשתי. הוא מביא. עד שיאמר לא לכד
נתכונתי:

ה הרי עלי זין לא יפחות משלשה לוגין. שמן לא יפחות
מלוג. רבי אומר שלשה לוגין. פרשתי ואיני יודע מה
פרשתי. יביא כיום המרבה:

ו הרי עלי עולה יביא כבש. רבי אלעזר בן עזריה אומר
(או) תור או בן יונה. פרשתי מן הבקר. ואיני יודע מה
פרשתי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואיני יודע מה פרשתי.
יביא פר ועגל איל (ושעיר) גדי וטלה. פרשתי ואיני יודע
מה פרשתי. מוסיף עליהם תור ובן יונה:

ז הרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשתי מן הבקר.
ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה עגל ועגלה. מן
הבהמה ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה. עגל
ועגלה. איל ורחל. גדי וגדיה. שעיר ושעירה. טלה וטליה:

ח הרי עלי שזר. יביא הוא ונסכיו במנה. עגל. יביא הוא
ונסכיו בחמש. איל. יביא הוא ונסכיו בשתיים. כבש. יביא

הוא ונסכיו בסלע. שור במנה. יביא במנה חוץ מנסכיו.
 עגל בחמש. יביא בחמש חוץ מנסכיו. איל בשתיים.
 יביא בשתיים חוץ מנסכיו. כבש בסלע. יביא בסלע חוץ
 מנסכיו. שור במנה. והביא שנים במנה לא יצא. אפילו
 זה במנה חסר דינר. וזה במנה חסר דינר. שחור. והביא
 לבן. לבן. והביא שחור. גדול. והביא קטן. לא יצא. קטן
 והביא גדול יצא. רבי אומר לא יצא:

ט שור זה עולה ונסתאב. אם רצה יביא בדמיו שנים. שני
 שורים אלו עולה ונסתאבו. אם רצה יביא בדמיהם אחד.
 רבי אוסר. איל זה עולה ונסתאב. אם רצה יביא בדמיו
 כבש. כבש זה עולה ונסתאב. אם רצה יביא בדמיו איל.
 רבי אוסר. האומר אחד מכבשי הקדש. ואחד משורי
 הקדש. היו לו שנים. הגדול שבהן הקדש. שלשה. הבינוני
 שבהן הקדש. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. או שאמר
 אמר לי אבא ואיני יודע מה. הגדול שבהן הקדש:

י הרי עלי עולה. יקריבנה במקדש. ואם הקריבה בבית
 חונו. לא יצא. שאקריבנה בבית חונו. יקריבנה במקדש.
 ואם הקריבה בבית חונו. יצא. רבי שמעון אומר אין זו
 עולה. הריני נזיר. יגלח במקדש. ואם גלח בבית חונו. לא
 יצא. שאגלח בבית חונו. יגלח במקדש. ואם גלח בבית
 חונו. יצא. רבי שמעון אומר אין זה נזיר. הפהגים ששמשו
 בבית חונו. לא ישמשו במקדש. בירושלים. ואין צריך
 לומר לדבר אחר. שנאמר אך לא יעלו פהגי הבמות אל

מִזְבֵּחַ יְיָ בִּירוּשָׁלַיִם כִּי אִם אָכְלוּ מִצֹּת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם הָרִי
הֵן כָּבַעְלֵי מוֹמִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מִקְרִיבִין:

”נֹאמַר בְּעוֹלַת הַבֶּהֱמָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח (וּבְעוֹלַת הָעוֹף
אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח) וּבַמִּנְחָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לְלַמֵּד שְׁאֶחָד
הַמִּרְבֶּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט וּבִלְבָד שִׁיכּוּין אָדָם אֶת דַּעְתּוֹ
לְשָׂמִים: סליק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן
שמא יקלקלו בשחיטתן. וכלן ששחטו. ואחרים
רואין אותן. שחיטתן כשרה. שחיטת נכרי גבילה.
ומטמאה במשא. השוחט בלילה. וכן הסומא ששחט.
שחיטתו כשרה. השוחט בשבת וביום הכפורים. אף על
פי שמתחייב בנפשו. שחיטתו כשרה:

^א השוחט במגל יד. בצור ובקנה שחיטתו כשרה. הכל
שוחטין. ולעולם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ ממגל קציר
והמגירה והשנים והצפרן. מפני שהן חונקין. השוחט
במגל קציר בדרך הליכתה. בית שמאי פוסלין. ובית הלל
מכשירין. ואם החליקו שניה. הרי היא כסבין:

^ב השוחט מתוך הטבעת ושיר בה מלא החוט על פני
כלה. שחיטתו כשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא
החוט על פני רבה:

^ד השוחט מן הצדדין. שחיטתו כשרה. המולק מן הצדדין.
מליקתו פסולה. השוחט מן הערף. שחיטתו פסולה.
המולק מן הערף מליקתו כשרה. השוחט מן הצואר.
שחיטתו כשרה. המולק מן הצואר. מליקתו פסולה. שכל
הערף כשר למליקה. וכל הצואר כשר לשחיטה. נמצא

כָּשֶׁר בַּשְּׁחִיטָה. פָּסוּל בַּמְלִיקָה. כָּשֶׁר בַּמְלִיקָה. פָּסוּל
בַּשְּׁחִיטָה:

ה' כָּשֶׁר בַּתּוֹרִין. פָּסוּל בַּבְּנֵי יוֹנָה. כָּשֶׁר בַּבְּנֵי יוֹנָה. פָּסוּל
בַּתּוֹרִין. תַּחֲלֵת הַצִּיְהוּב בָּזָה וּבָזָה פָּסוּל:

י' כָּשֶׁר בַּפֶּרֶה פָּסוּל בַּעֲגָלָה. כָּשֶׁר בַּעֲגָלָה פָּסוּל בַּפֶּרֶה.
כָּשֶׁר בַּכֶּהֱנִים פָּסוּל בַּלְוִיִּם. כָּשֶׁר בַּלְוִיִּם פָּסוּל בַּכֶּהֱנִים.
טָהוֹר בְּכָלִי חָרֵשׁ טָמֵא בְּכָל הַכֵּלִים. טָהוֹר בְּכָל הַכֵּלִים
טָמֵא בְּכָלִי חָרֵשׁ. טָהוֹר בְּכָלִי עֵץ טָמֵא בְּכָלִי מַתְכוֹת.
טָהוֹר בְּכָלִי מַתְכוֹת טָמֵא בְּכָלִי עֵץ. הַחֵיב בַּשְּׁקָדִים
הַמָּרִים פָּטוֹר בַּמַּתְנוּקִים. הַחֵיב בַּמַּתְנוּקִים פָּטוֹר בַּמָּרִים:

י' הַתָּמֵד עַד שְׁלֹא הִחְמִיץ. אֵינוֹ נֶקַח בַּכֶּסֶף מֵעֶשֶׂר. וּפּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. מִשֶּׁהִחְמִיץ נֶקַח בַּכֶּסֶף מֵעֶשֶׂר. וְאֵינוֹ פּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. הָאֲחִים הַשֹּׁתֵפִים כְּשֶׁחִיבִים בְּקִלְבוֹן. פָּטוֹרִין
מִמֵּעֶשֶׂר בְּהֶמָּה. כְּשֶׁחִיבִין בִּמֵּעֶשֶׂר בְּהֶמָּה. פָּטוֹרִין מִן
הַקִּלְבוֹן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מְכָר אֵין קָנָס. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ
קָנָס אֵין מְכָר. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מִיאוֹן אֵין חֲלִיצָה. וְכָל
מְקוֹם שֵׁשׁ חֲלִיצָה אֵין מִיאוֹן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ תְּקִיעָה אֵין
הַבְּדֵלָה. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ הַבְּדֵלָה. אֵין תְּקִיעָה. יוֹם טוֹב
שָׁחַל לַהֲיוֹת בְּעָרֵב שֶׁבֶת. תּוֹקְעִין וְלֹא מַבְדִּילִין. בְּמוֹצָאֵי
שֶׁבֶת מַבְדִּילִין וְלֹא תּוֹקְעִין. כִּיצַד מַבְדִּילִין. הַמַּבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ. רַבִּי דוֹסָא אָמַר בֵּין קֹדֶשׁ חֲמוֹר לְקֹדֶשׁ
הַקֹּל:

פרק ב

הַשּׁוֹחֵט אֶחָד בְּעוֹף וְשְׁנַיִם בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ.
וְרַבּוֹ שֶׁל אֶחָד כְּמוֹהוּ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד
שִׁישְׁחוּט אֶת הַנִּידָן חָצִי אֶחָד בְּעוֹף וְאֶחָד וְחָצִי
בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה רֹב אֶחָד בְּעוֹף וְרֹב שְׁנַיִם
בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ:

^ב הַשּׁוֹחֵט שְׁנֵי רֵאשִׁין כְּאֶחָד שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ שְׁנַיִם
אוֹחֲזִין בְּסַפִּין וְשׁוֹחֲטִין אֶפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.
שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ:

^ג הִתִּיז אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת פְּסוּלָה הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז
אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסַפִּין מְלֵא צֹאֵר כְּשֶׁרָהּ.
הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז שְׁנֵי רֵאשִׁין בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסַפִּין
מְלֵא צֹאֵר אֶחָד כְּשֶׁרָהּ בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּזֶמֶן
שֶׁהוֹלִיד וְלֹא הִבִּיא אוֹ הִבִּיא וְלֹא הוֹלִיד אֲבָל אִם
הוֹלִיד וְהִבִּיא אֶפִּילוֹ כֹּל שֶׁהוּא אֶפִּילוֹ בְּאִיזְמַל כְּשֶׁרָהּ.
נִפְלָה סַפִּין וְשִׁחְטָהּ אִף עַל פִּי שֶׁשִׁחְטָהּ כְּדֶרֶךְ פְּסוּלָה.
שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת וְאָכַלְתָּ מֶה שֶׁאַתָּה זֹבַח אֶתָּה אוֹכֵל.
נִפְלָה סַפִּין וְהִגְבִּיהָּ נִפְלָו כֻּלּוֹ וְהִגְבִּיהָּ הַשְּׁחִיז אֶת
הַסַּפִּין וְעָף וּבָא חִבְרוּ וְשִׁחַט אִם שָׁהָה כְּדֵי שְׁחִיטָה
פְּסוּלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם שָׁהָה כְּדֵי בְקוֹר:

^ד שָׁחַט אֶת הַנֶּשֶׁט וּפָסַק אֶת הַגְּרִגְרָתוֹ אוֹ שָׁחַט אֶת
הַגְּרִגְרָתוֹ וּפָסַק אֶת הַנֶּשֶׁט אוֹ שִׁשְׁחַט אֶחָד מֵהֶן וְהִמָּתִין

לָהּ עַד שְׁמִתָּהּ. אוֹ שֶׁהַחֲלִיד אֶת הַסִּכִּין תַּחַת הַשְּׁנִי
וּפְסָקוֹ. רַבִּי יִשְׁבֵּב אוֹמֵר גְּבִלָּהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְרַפָּה.
כָּלֵל אָמַר רַבִּי יִשְׁבֵּב מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כָּל שְׁנַפְסָלָהּ
בְּשַׁחֲיטָתָהּ גְּבִלָּהּ. כָּל שֶׁשַּׁחֲיטָתָהּ כָּרְאוּי וְדָבָר אַחֵר גָּרַם
לָהּ לִפְסֹל טְרַפָּה. וְהוּדָה לֹא רַבִּי עֲקִיבָא:

ה' הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה חֲיָה וְעוֹף. וְלֹא יֵצֵא מִהֵן דָּם בְּשָׂרִים.
וְנֹאכָלִים בְּיָדַיִם מְסוּאָבוֹת. לְפִי שֶׁלֹּא הִכְשִׁירוּ בְּדָם. רַבִּי
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הִכְשִׁירוּ בְּשַׁחֲיטָה:

י' הַשּׁוֹחֵט אֶת הַמִּסְכֵּנֶת. רַבִּן (שִׁמְעוֹן בֶּן) גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר
עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בְּיָד וּבִרְגֵל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר דִּיָּה אִם
זִנְקָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן (אִף) הַשּׁוֹחֵט בַּלִּילָה וּלְמַחֲר
הַשָּׁבִים. וּמֵצֵא כְּתָלִים מִלֵּאִים דָּם בְּשָׂרָה שְׁזִנְקָה. וּכְמִדַּת
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בְּיָד וּבִרְגֵל.
אוֹ עַד שֶׁתִּכְשָׁכֵשׁ בְּזִנְבָהּ. אֶחָד בְּהֵמָה דָּקָה. וְאֶחָד בְּהֵמָה
גְּסָה. בְּהֵמָה דָּקָה שֶׁפִּשְׁטָה יָדָהּ וְלֹא הִחֲזִירָה פְּסוּלָה.
שְׂאִינָה אֵלֹא הוּצְאָת נֶפֶשׁ בַּלָּבָד. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים
שֶׁהִיתָה בְּחֻזְקַת מְסַכֶּנֶת. אֲבָל אִם הִיתָה בְּחֻזְקַת בְּרִיאָה.
אֲפִילוֹ אֵין בָּהּ אֶחָד מִכָּל הַסִּימָנִים הִלְלוּ בְּשָׂרָה:

י' הַשּׁוֹחֵט לְנֶכְרִי שֶׁחֲיִטָּתוֹ בְּשָׂרָה. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל.
אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֲפִילוֹ שֶׁחָטָה שְׂאִיכָל הַנֶּכְרִי מִחֲצֵר
כְּבֵד שְׁלָהּ פְּסוּלָה. שֶׁסֶתֶם מִחֲשֶׁבֶת נֶכְרִי לַעֲבוֹדַת
אֱלִילִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי קָל וְחֹמֶר הַדְּבָרִים. וְמָה בְּמָקוֹם

שְׁהִמְחֻשְׁבָּה פּוֹסְלָת בַּמִּקְדָּשִׁים. אֵין הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר
הָעוֹבֵד. מָקוֹם שֶׁאֵין מִחֻשְׁבָּה פּוֹסְלָת בַּחֲלוּלִין. אֵינוּ דִין
שֶׁלֹא יִהְיֶה הַכֹּל הוֹלֵךְ (אֱלֹא) אַחֵר הַשׁוֹחֵט:

ח' הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִים. לְשֵׁם גְּבָעוֹת. לְשֵׁם יָמִים. לְשֵׁם
נְהִירוֹת. לְשֵׁם מִדְּבָרוֹת. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין
בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם
דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה:

ט' אֵין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ יָמִים. וְלֹא לְתוֹךְ נְהִירוֹת. וְלֹא לְתוֹךְ
כָּלִים. אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עוֹגָא שֶׁל מִים. וּבִסְפִינָה עַל
גְּבֵי כָלִים. אֵין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא כָּל עֶקֶר. אֲבָל עוֹשֶׂה גּוּמָא
בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בַּשְּׂבִיל שֶׁיִּכְנֹס הַדָּם לְתוֹכָהּ. וּבִשְׁוֹק לֹא יַעֲשֶׂה
בֶּן. שֶׁלֹא יַחֲקֶה אֶת הָאֲפִיקוֹרוֹסִים:

י' הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלָה. לְשֵׁם שְׁלָמִים. לְשֵׁם אֶשֶׁם תְּלוּי.
לְשֵׁם פֶּסַח. לְשֵׁם תּוֹדָה. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן
מִכְשִׁיר. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד
מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה הַשׁוֹחֵט
לְשֵׁם חֲטָאֵת. לְשֵׁם אֶשֶׁם וְדָאִי. לְשֵׁם בְּכוֹר. לְשֵׁם מַעֲשֶׂר.
לְשֵׁם תְּמוּרָה. שְׁחִיטָתוֹ כָּשֶׁרָה. זֶה הַכֹּל כָּל דְּבַר שֶׁנִּגְדֵּר
וְנִגְדָּב. הַשׁוֹחֵט לְשֵׁמוֹ פְּסוּל. וְשֶׁאֵינוֹ נִגְדֵּר וְנִגְדָּב. הַשׁוֹחֵט
לְשֵׁמוֹ כָּשֶׁר:

פרק ג

אֵלּוּ טְרֵפוֹת בְּבִהְמָה. נְקֻבַּת הַוֶּשֶׁט. וּפְסוּקַת הַגִּרְגָּרֶת.
 נֶקֶב קְרוּם שֶׁל מוֹחַ. נֶקֶב הַלֵּב לְבֵית חָלָלוֹ. נִשְׁבְּרָה
 הַשְּׁדֵרָה. וְנִפְסַק הַחוּט שְׁלֵה. נִטְלָה הַכֶּבֶד וְלֹא נִשְׁתִּיר
 הַיִּמָּנוּ כְּלוּם. הִרְיָאָה שֶׁנִּקְבָּה. אוֹ שֶׁחֲסָרָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁתִּנְקַב לְבֵית הַסִּמְפּוֹנוֹת. נֶקֶבָה הַקֶּבֶה. נֶקֶבָה
 הַמָּרָה. נֶקֶבוּ הַדִּקְיָן. הַכֶּרֶס הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְבָּה. אוֹ שֶׁנִּקְרַע
 רוֹב הַחִיצוֹנָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַגְּדוּלָּה טַפַּח וְהַקְטָנָה
 בְּרַבָּה. הַמָּסַס וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ לַחוּץ. נִפְלָה מִן הַגָּ
 וְנִשְׁתַּבְּרוּ רוֹב צִלְעוֹתֶיהָ. וְדְרוּסַת הַזָּאֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 דְּרוּסַת הַזָּאֵב בְּדִקְקָה. וְדְרוּסַת הָאָרִי בַּגָּסָה. דְּרוּסַת הַנֶּץ
 בְּעוֹף הַדֶּק. וְדְרוּסַת הַגָּס בְּעוֹף הַגָּס. זֶה הַכֹּלֵל. כָּל שֶׁאֵין
 כְּמוֹתָ חִיָּה טְרֵפָה:

ב וְאֵלּוּ כְּשֵׁרוֹת בְּבִהְמָה. נֶקֶבָה הַגִּרְגָּרֶת אוֹ שֶׁנִּסְדָּקָה. עַד
 כְּמָה תַּחֲסֹר. רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַד כְּאִסֹּר
 הָאֵיטְלָקִי. נִפְחָתָה הַגְּלָגֶלֶת וְלֹא נֶקֶב קְרוּם שֶׁל מוֹחַ. נֶקֶב
 הַלֵּב וְלֹא לְבֵית חָלָלוֹ. נִשְׁבְּרָה הַשְּׁדֵרָה וְלֹא נִפְסַק הַחוּט
 שְׁלֵה. נִטְלָה הַכֶּבֶד וְנִשְׁתִּיר הַיִּמָּנָה כְּזִית. הַמָּסַס וּבֵית
 הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ זֶה לַתּוֹךְ זֶה. נִטַּל הַטְּחוּל. נִטְלוּ הַכְּלִיּוֹת.
 נִטַּל לַחִי הַתַּחְתּוֹן. נִטְלָה הָאֵם שְׁלֵה. וַחֲרוּתָהּ בִּיַּדִּי שְׁמִים.
 הַגְּלוּדָה רַבִּי מֵאִיר מִכְשִׁיר. וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין:

ג ואלו טרפות בעוף נקובת הושט ופסוקת הגרגרת.
הכיתה חלדה על ראשה מקום שעושה אותה טרפה.
נקב הקרקבן נקבו הדקין נפלה לאור ונחמרו בני מעיה.
אם ירוקים פסולה אם אדומים כשרה דרסה וטרפה
בכתל או שרצצתה בהמה ומפרקסת ושהתה מעת
לעת ושחטה כשרה:

ד ואלו כשרות בעוף נקבה הגרגרת או שנסדקה הכיתה
חלדה על ראשה מקום שאינו עושה אותה טרפה נקב
הזפק רבי אומר אפילו נטל יצאו בני מעיה ולא נקבו.
נשתברו גפיה נשתברו רגליה נמרטו כנפיה רבי יהודה
אומר אם נטלה הנוצה פסולה:

ה אחוזת הדם והמעשנת והמצננת ושאכלה הרדופני
ושאכלה צואת תרנגולים או ששתה מים הרעים כשרה.
אכלה סם המות או שהכיתה נחש מותרת משום
טרפה ואסורה משום סכנת נפשות:

ו סימני בהמה וחייה נאמרו מן התורה וסימני עוף לא
נאמרו אבל אמרו חכמים כל עוף הדורס טמא כל שיש
לו אצבע יתירה וזפק וקרקבן נקלף טהור רבי אליעזר
בר צדוק אומר כל עוף החולק את רגליו טמא:

ז ובחגבים כל שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים
וקרסולים וכנפיו חופות את רבו רבי יוסי אומר ושמו
חגב ובדגים שיש לו סנפיר וקשקשת רבי יהודה אומר

שְׁנֵי קִשְׁקָשִׁין וְסִנְפִּיר אֶחָד. אֵלּוּ הֵן קִשְׁקָשִׁין הַקְּבוּעִין בּוֹ.
וְסִנְפִּירֵין הַפּוֹרֵחַ בָּהֶן:

פרק ד

בַּהֶמָּה הַמִּקְשָׁה לִילָד. וְהוֹצִיא הָעֶבֶר אֶת יָדוֹ וְהִחֲזִירָה
מוֹתֵר (בְּאֶכִּילָה). הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אֶף עַל פִּי
שֶׁהִחֲזִירוּ. הָרִי זֶה כִּלְוֹד. חֲתָךְ מִן הָעֶבֶר שְׁבִמְעִיהָ מוֹתֵר
בְּאֶכִּילָה. מִן הַטָּחוֹל וּמִן הַכְּלִיזֹת. אֲסוּר בְּאֶכִּילָה. זֶה הַכָּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהִיא גּוֹפָה אֲסוּר. וְשֶׁאִינָה גּוֹפָה מוֹתֵר:

^ב הַמִּבְכֶּרֶת הַמִּקְשָׁה לִילָד. מִחֲתָךְ אֶבֶר אֶבֶר וּמִשְׁלִיךְ
לְכָלֶבִּים. יֵצֵא רֶבּוּ הָרִי זֶה יִקְבֵּר. וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוּרָה:

^ג בַּהֶמָּה שְׁמֵת עוֹבְרָה בְּתוֹךְ מַעִיָּה. וְהוֹשִׁיט הָרוּעָה אֶת
יָדוֹ. נִגַּע בּוֹ בֵּין בַּהֶמָּה טְמֵאָה. בֵּין בַּהֶמָּה טְהוֹרָה טְהוֹר.
רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר בְּטְמֵאָה טְמֵא. בְּטְהוֹרָה טְהוֹר. וְכֵן
הָאִשָּׁה שְׁמֵת וְלִדָּה בְּתוֹךְ מַעִיָּה. וְהוֹשִׁיטָה חִיָּה אֶת יָדָהּ
וְנִגְעָה בּוֹ. הַחִיָּה טְמֵאָה טְמֵאָה שְׁבַעָה. וְהָאִשָּׁה טְהוֹרָה
עַד שֶׁיֵּצֵא הַזֶּלֶד:

^ד בַּהֶמָּה הַמִּקְשָׁה לִילָד. וְהוֹצִיא הָעֶבֶר אֶת יָדוֹ וַחֲתָכָה.
וְאַחֵר כֶּךָ שָׁחַט אֶת אִמּוֹ. הַבֶּשֶׂר טְהוֹר. שָׁחַט אֶת אִמּוֹ
וְאַחֵר כֶּךָ חֲתָכָה. הַבֶּשֶׂר מִגַּע גְּבִלָה. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
וְחֲכָמִים אוֹמְרִים מִגַּע טְרֵפָה שְׁחוּטָה. מֵה מְצִינוּ בְּטְרֵפָה
שֶׁשְׁחִיטָתָהּ מְטַהֲרָתָה. אֶף שְׁחִיטַת בַּהֶמָּה. תְּטַהֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיטת
 טריפה אותה. דבר שהוא גופה. תטהר את האבר דבר
 שאינו גופה. מנין לטריפה ששחיטתה מטהרתה. בהמה
 טמאה אסורה באכילה. וטריפה אסורה באכילה. מה
 בהמה טמאה אין שחיטתה מטהרתה. אף טריפה לא
 תטהרנה שחיטתה. אמרו לו לא. אם אמרת בבהמה
 טמאה. שלא היתה לה שעת הכשר. תאמר בטריפה
 שהיתה לה שעת הכשר. טול לך מה שהבאת. הרי
 שנולדה טריפה מן הבטן מנין. לא. אם אמרת בבהמה
 טמאה. שכן אין במינה שחיטה. תאמר בטריפה שיש
 במינה שחיטה. בן שמונה חי אין שחיטתו מטהרתו. לפי
 שאין במינו שחיטה:

ה' השוחט את הבהמה ומצא בה בן שמונה חי או מת.
 או בן תשעה חי. קורעו ומוציא את דמו. מצא בה בן
 תשעה חי. טעון שחיטה. וחיב משום אותו ואת בנו דברי
 רבי מאיר. וחכמים אומרים שחיטת אמו מטהרתו. רבי
 שמעון שזורי אומר אפילו בן חמש שנים וחורש בשדה.
 שחיטת אמו מטהרתו. קרעה ומצא בה בן תשעה חי.
 טעון שחיטה. לפי שלא נשחטה אמו:

י' בהמה שנחתכו רגליה. מן הארבעה ולמטה. כשרה. מן
 הארבעה ולמעלה. פסולה. וכן שנטל צומת הגידין. נשבר
 העצם. אם רוב הבשר קיים שחיטתו מטהרתו. ואם אין
 רוב הבשר קיים. אין שחיטתו מטהרתו:

י' השוחט את הבהמה. ומצא בה שלייה. נפש היפה
תאכלנה. ואינה מטמאה לא טמאת אוכלין. ולא טמאת
גבילות. חשב עליה מטמאה טמאת אוכלין אבל לא
טמאת גבילות. שלייה שיצתה מקצתה אסורה באכילה.
סימן ולד באשה. וסימן ולד בבהמה. המבכרת שהפילה
שלייה שליכנה לכלבים. ובמקדשין תקבר. ואין קוברין
אותה בפרשת דרכים. ואין תולין אותה באילן מפני דרכי
האמורי:

פרק ה

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית
ושלא בפני הבית. בחולין ובמקדשין. ביצד.
השוחט אותו ואת בנו חולין בחוץ. שניהם כשרים.
והשני סופג את הארבעים. קדשים בחוץ. הראשון חייב
כרת. ושניהם פסולים. ושניהם סופגין את הארבעים.
חולין בפנים שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים.
קדשים בפנים הראשון כשר ופטור. והשני סופג את
הארבעים ופסול:

ב חולין וקדשים בחוץ. הראשון כשר ופטור. והשני סופג
את הארבעים ופסול. קדשים וחולין בחוץ. הראשון חייב
כרת ופסול. והשני כשר. ושניהם סופגין את הארבעים.
חולין וקדשים בפנים. שניהם פסולים. והשני סופג את
הארבעים. קדשים וחולין בפנים. הראשון כשר ופטור

וְהִשְׁנִי סוּפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי חוּלִין בַּחוּץ וּבִפְנִים.
הָרֹאשׁוֹן כָּשֶׁר וּפְטוּרֵי וְהִשְׁנִי סוּפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי
קֳדָשִׁים בַּחוּץ וּבִפְנִים. הָרֹאשׁוֹן חֵיב כֶּרֶת. (וּשְׁנֵיהֶם
פְּסוּלִין.) וּשְׁנֵיהֶם סוּפְגִין אֶת הָאֲרָבָעִים. חוּלִין בִּפְנִים
וּבַחוּץ. הָרֹאשׁוֹן פְּסוּל וּפְטוּר. וְהִשְׁנִי סוּפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים
וְכָשֶׁר. קֳדָשִׁים בִּפְנִים וּבַחוּץ. הָרֹאשׁוֹן כָּשֶׁר וּפְטוּר. וְהִשְׁנִי
סוּפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי:

א. הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵפָה. הַשּׁוֹחֵט לַעֲבֹדֶת אֱלִילִים.
הַשּׁוֹחֵט פֶּרֶת חֲטָאת. וְשׁוֹר הַנִּסְקָל. וְעֵגְלָה עֲרוּפָה. רִבִּי
שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר וְחֲכָמִים מַחֲיִבִּין. הַשּׁוֹחֵט וְנִתְנַבְּלָה בִידּוֹ.
וְהַנּוֹחֵר. וְהַמַּעֲקָר. פְּטוּר מִשּׁוּם אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ. שְׁנַיִם
שֶׁלְקָחוּ פָּרָה וּבָנָה. אִי זֶה שֶׁלְקָח רֹאשׁוֹן יִשְׁחַט רֹאשׁוֹן.
וְאִם קֹדֶם הִשְׁנִי זָכָה. שְׁחַט פָּרָה וְאַחֵר כֶּךָ שְׁנֵי בָנֶיהָ.
סוּפֵג שְׁמוֹנִים. שְׁחַט שְׁנֵי בָנֶיהָ. וְאַחֵר כֶּךָ שְׁחָטָה. סוּפֵג
אַרְבָּעִים. שְׁחָטָה וְאֵת בֵּתָהּ וְאֵת בֵּת בֵּתָהּ. סוּפֵג שְׁמוֹנִים.
שְׁחָטָה וְאֵת בֵּת בֵּתָהּ. וְאַחֵר כֶּךָ שְׁחַט אֶת בֵּתָהּ. סוּפֵג אֶת
הָאֲרָבָעִים. סוּמְכּוֹס אוֹמֵר מִשּׁוּם רִבִּי מֵאִיר סוּפֵג שְׁמוֹנִים.
בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים בִּשְׁנֵי הַמּוֹכֵר בְּהֵמָה לַחֲבִירוֹ. צְרִיד
לְהוֹדִיעוֹ. אִמָּה מִכֶּרְתִּי לְשַׁחוּט. בֵּתָהּ מִכֶּרְתִּי לְשַׁחוּט.
וְאֵלּוּ הֵן. עֶרֶב יוֹם טוֹב הָאֶחָדוֹן שֶׁל חָג. וְעֶרֶב יוֹם טוֹב
הָרֹאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. וְעֶרֶב עֶצְרַת. וְעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
וּכְדַבְּרֵי רִבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אֵף עֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּגָלִיל.
אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שְׁאִין לוֹ רִיוּחַ. אֲבָל יֵשׁ

לֹא רִיחַ אֵינוֹ צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. וּמוֹדָה רַבִּי יְהוּדָה בְּמוֹכַר
אֶת הָאֵם לַחֲתָן. וְאֶת הַבֵּת לַכֹּלֶה. שְׁצָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. בִּידוּעַ
שְׁשֻׁנֵיהֶם שׁוֹחֲטִין בַּיּוֹם אֶחָד:

י' בְּאַרְבַּעַת פְּרָקִים אֵלּוּ מִשְׁחִיטִין אֶת הַטֶּבַח בְּעַל כָּרְחוּ.
אֲפִילוּ שׁוֹר שְׁוֶה אֶלֶף דִּינָרִין. וְאִין לֹא לְלוֹקַח. אֶלָּא דִּינָר.
כּוֹפִין אוֹתוֹ לְשַׁחוּט. לְפִיכָךְ אִם מֵת מֵת לְלוֹקַח. אֲבָל
בְּשֹׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה אֵינוֹ כֵּן. לְפִיכָךְ אִם מֵת. מֵת לְמוֹכַר:

ה' יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלַּיְלָה. אֶת זֶה דָּרַשׁ (רַבִּי שְׁמַעוֹן) בֶּן זֹמְאָ נֶאֱמַר בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית יוֹם אֶחָד. וְנֶאֱמַר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ יוֹם אֶחָד.
מֵה יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלַּיְלָה. אֵף יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. הַיּוֹם הוֹלֵךְ
אַחֵר הַלַּיְלָה:

פרק ו

כ'סו'י הָדָם נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבַחוּצָה לָאָרֶץ. בְּפָנֵי הַבַּיִת וּשְׁלֹא
בְּפָנֵי הַבַּיִת. בַּחוּלִין אֲבָל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁים. וְנוֹהֵג
בַּחֲתִּיהַ וּבַעֲוָף. בְּמִזְמָן וּבְשָׂאֵינוֹ מִזְמָן. וְנוֹהֵג בְּכוֹי. מִפָּנֵי
שֶׁהוּא סָפֵק. וְאִין שׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ בַּיּוֹם טוֹב. וְאִם שְׁחָטוּ.
אִין מִכְסִין אֶת דָּמוֹ:

כ' הַשְׁוֹחֲטִין וְנִמְצָא טְרֵפָה. וְהַשְׁוֹחֲטִין לַעֲבוֹדַת אֱלִילִים.
הַשְׁוֹחֲטִין חוּלִין בְּפָנִים. וְקֹדְשִׁים בַּחוּץ. תִּיחַ וְעוֹף הַנֶּסְקָלִים.

רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין השוחט ונתנבלה בידו.
הנוחר והמעקר פטור מלכסות:

ג חרש שזטה וקטן ששחטו ואחרים רואין אותם חייבין
לכסות. בינו לבין עצמן פטורים מלכסות. וכן לענין אותו
ואת בנו ששחטו ואחרים רואין אותו. אסור לשחוט
אחריהם. בינו לבין עצמן. רבי מאיר מתיר לשחוט
אחריהן. וחכמים אוסרים. ומודים שאם שחטו. שאינן
סופגים את הארבעים:

ד שחט מאה חיות במקום אחד. פסוי אחד לכלן. מאה
עופות במקום אחד. פסוי אחד לכלן. חיה ועוף במקום
אחד. פסוי אחד לכלן. רבי יהודה אומר שחט חיה יכסנה.
ואחר כך ישחוט את העוף. שחט ולא כסה וראהו אחר.
חייב לכסות. כסהו ונתגלה. פטור מלכסות. כסהו הרוח.
חייב לכסות:

ה דם שנתערב במים. אם יש בו מראה דם. חייב לכסות.
נתערב ביין. רואין אותו כאלו הוא מים. נתערב בדם
הבהמה או בדם החיה. רואין אותו כאלו הוא מים. רבי
יהודה אומר אין דם מבטל דם. (דם) הנתז ושעל הספין
חייב לכסות. אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין שם דם
אלא הוא. אבל יש שם דם שלא הוא. פטור מלכסות:

ו במה מכסין ובמה אין מכסין. מכסין בזבל הדק. ובחול
הדק. ובסיד ובחרסית ובלבנה ובמגופה שפכתשה. אבל

אין מכסין. לא בזבל הגס. ולא בחול הגס. ולא בלבנה.
ולא במגופה שלא כתשה. ולא יכפה עליו הפלי. כלל
אמר רבן שמעון בן גמליאל דבר שמגדל צמחין מכסין
בו. ושאינו מגדל צמחים אין מכסין בו:

פרק ז

גיד הנשה נוהג בארץ ובחוץ לארץ. בפני הבית ושלא
בפני הבית. בחולין ובמקדשים. ונוהג בבהמה
ובחיה. בירך של ימין ובירך של שמאל. ואינו נוהג בעוף.
מפני שאין לו כף. ונוהג בשליל. רבי יהודה אומר אינו
נוהג בשליל. וחלבו מותר. אין הטבחין נאמנין על גיד
הנשה. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים נאמנין עליו ועל
החלב:

^א שולח אדם לנכרי ירך שגיד הנשה בתוכה. מפני
שמקומו נכר. הנוטל גיד הנשה צריך שיטול את כלו.
רבי יהודה אומר כדי לקיים בו מצות נטילה:

^ב האוכל מגיד הנשה כזית. סופג ארבעים. אכלו ואין בו
כזית חיב. אבל מזה כזית ומזה כזית. סופג שמונים. רבי
יהודה אומר אינו סופג אלא ארבעים:

^ג ירך שנתבשל בה גיד הנשה. אם יש בה בנותן טעם
הרי אסורה. כיצד משערין אותה כבשר בלפת:

ה גיד הנשה שנתבשל עם הגידים. בזמן שמכירו בנותן טעם. ואם אינו מכירו. כלן אסורין. והרטב בנותן טעם. וכן חתיכה של גבלה. וכן חתיכה של דג טמא. שנתבשלו עם החתיכות. בזמן שמכירין בנותן טעם. ואם לאו כלן אסורות. והרטב בנותן טעם:

י נוהג בטהורה ואינו נוהג בטמאה. רבי יהודה אומר אף בטמאה. אמר רבי יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה. ועדין בהמה טמאה מותרת להן. אמרו לו בסיני נאמר. אלא שנכתב במקומו:

פרק ח

כל הבשר אסור לבשל בחלב. חוץ מבשר דגים וחגבים. ואסור להעלותו עם גבינה על השלחן. חוץ מבשר דגים וחגבים. הנודר מן הבשר. מותר בבשר דגים וחגבים. העוף עולה עם הגבינה על השלחן ואינו נאכל. דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל. אמר רבי יוסי זו מקולי בית שמאי ומחמרי בית הלל. באיזה שלחן אמרו בשלחן שאוכל עליו. אבל בשלחן שסודר עליו את התבשיל. נותן זה בצד זה ואינו חושש:

ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת. ובלבד שלא יהו נוגעין זה בזה. רבן שמעון בן גמליאל אומר אף שני אכסנאין אוכלין על שלחן אחד. זה בשר וזה גבינה. ואין חוששין:

ג טַפַּת חֵלֶב שֶׁנִּפְלָה עַל הַחֲתִיכָה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה (אֲסוּרָה). נֶעַר אֶת הַקֹּדֶרֶה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ קֹדֶרֶה (אֲסוּרָה). הַפֶּחֶל קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא אֶת חֵלְבוֹ. לֹא קָרְעוּ אֵינּוּ עוֹבֵר עָלָיו. הַלֵּב קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא אֶת דָּמוֹ. לֹא קָרְעוּ אֵינּוּ עוֹבֵר עָלָיו. הַמַּעֲלָה אֶת הָעוֹף עִם הַגְּבִינָה עַל הַשִּׁלְחָן. אֵינּוּ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה:

ד בֶּשֶׂר בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. אֲסוּר לְבַשֵּׁל וְאֲסוּר בְּהִנָּאָה. בֶּשֶׂר בְּהֶמָּה טְהוֹרָה בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְמֵאָה. בֶּשֶׂר בְּהֶמָּה טְמֵאָה בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. מִתֵּר לְבַשֵּׁל. וּמִתֵּר בְּהִנָּאָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר חֲתִיהָ וְעוֹף אֵינּוּ מִן הַתּוֹרָה. שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלֵב אִמּוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. פֶּרֶט לַחֲתִיהָ וְלָעוֹף וְלַבְּהֶמָּה טְמֵאָה. רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר. נֶאֱמַר לֹא תֹאכְלוּ כָל נִבְלָה. וְנֶאֱמַר לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלֵב אִמּוֹ. אֶת שְׂאֵסוּר מִשּׁוּם נִבְלָה אֲסוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. עוֹף שְׂאֵסוּר מִשּׁוּם נִבְלָה. יָכוֹל יֵהָא אֲסוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. תִּלְמוּד לֹאֹמֵר בַּחֲלֵב אִמּוֹ. יֵצֵא עוֹף שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶב אִם:

ה קִבַּת נֶכְרִי וְשֵׁל נִבְלָה. הֲרִי זוֹ אֲסוּרָה. הַמַּעֲמִיד בַּעֲזָרָה שֶׁל קִבָּה כְּשֶׁרָה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם. הֲרִי זוֹ אֲסוּרָה. כְּשֶׁרָה שֶׁיִּנָּקָה מִן הַטְּרֵפָה. קִבָּתָהּ אֲסוּרָה. וְטְרֵפָה שֶׁיִּנָּקָה מִן הַכְּשֶׁרָה. קִבָּתָהּ מִתֵּרֶת. מִפְּנֵי שֶׁכְּנוּס בְּמִיעִיהָ:

ו חֲמֵר בַּחֲלֵב מִבְּדָם וְחֲמֵר בְּדָם מִבַּחֲלֵב. חֲמֵר בַּחֲלֵב שֶׁהַחֲלֵב מוֹעֵלִין בּוֹ. וְחִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטֵמֵא.

מה שאין כן בדם וחמר בדם שהדם נוהג בבהמה וחיה ועוף בין טמאין ובין טהורים והחלב אינו נוהג אלא בבהמה טהורה בלבד:

פרק ט

העור והרטב והקיפה והאלל והעצמות והגידין והקרנים והטלפים מצטרפין לטמא טמאת אוכלים אבל לא טמאת נבלות וכיוצא בו השוחט בהמה טמאה לנכרי והיא מפרקסת מטמאה טמאת אוכלין אבל לא טמאת נבלות עד שתמות או עד שיתז את ראשה רבה לטמא טמאת אוכלין ממה שרבה לטמא טמאת נבלות רבי יהודה אומר האלל המכנס אם יש בו כזית במקום אחד חביב עליו:

^באלו שעורותיהן כבשרן עור האדם עור חזיר של ישוב רבי יוסי אומר אף עור חזיר הבר עור הטוטר של גמל הרפה ועור הראש של עגל הרד ועור הפרסות ועור בית הבשת ועור השליל ועור שתחת האליה ועור האנקה והפח והלטאה והחמט רבי יהודה אומר הלטאה כחלדה וכלן שעבדן או שהלד בהן כדי עבודה טהורין חוץ מעור האדם רבי יוחנן בן נורי אומר שמונה שרצים יש להן עורות:

^גהמפשיט בבהמה ובחיה בטהורה ובטמאה בדקה ובגסה לשטיח כדי אחיזה ולחמת עד שיפשיט את

הַחֲזָהּ. הַמְרָגִיל כָּלוּ חֲבוּר לְטִמְאָה. לְטִמָּא וּלְטִמָּא. עוֹר
שֶׁעַל הַצֹּאֵר. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר אֵינוֹ חֲבוּר. וְחֻכָּמִים
אוֹמְרִים חֲבוּר עַד שִׁיפְשִׁיט אֶת כָּלוּ:

י עוֹר שֶׁיֵּשׁ עָלָיו כִּזִּית בֶּשֶׂר. הַנוֹגֵעַ בְּצִיב הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ.
וּבִשְׁעָרָה שֶׁכָּנְגְדוּ טִמָּא. הָיוּ עָלָיו כֶּשֶׁנִּי חֲצָאֵי זִיתִים.
מִטִּמְאִין בְּמִשְׁא וְלֹא בְּמַגַּע. דְּבָרֵי רַבִּי יִשְׁמַעֵאל. רַבִּי
עֲקִיבָא אוֹמֵר לֹא בְּמַגַּע וְלֹא בְּמִשְׁא. וּמוֹדָה רַבִּי עֲקִיבָא
בְּשֶׁנִּי חֲצָאֵי זִיתִים. שֶׁתַּחֲבֹן בְּקִיסָם. וְהִסִּיטֵן שֶׁהוּא טִמָּא.
וּמִפְּנֵי מָה רַבִּי עֲקִיבָא מְטִהֵר בְּעוֹר. מִפְּנֵי שֶׁהָעוֹר מִבְּטָלָן:

ה קָלִית הַמֵּת וְקָלִית הַמִּקְדָּשִׁים. הַנוֹגֵעַ בָּהֶן בֵּין סְתוּמִים
בֵּין נְקוּבִים טִמָּא. קָלִית נִבְלָה וְקָלִית הַשָּׂרֵץ. הַנוֹגֵעַ בָּהֶן
סְתוּמִים טְהוֹרִים. נְקוּבִים כָּל שֶׁהוּא. מִטִּמְאִים בְּמַגַּע. מִזֵּן
שָׂאף בְּמִשְׁא. תִּלְמוּד לֹאֹמֵר הַנוֹגֵעַ וְהַנּוֹשֵׂא. אֶת שֶׁבֶא
לְכָלִל מַגַּע. בָּא לְכָלִל מִשְׁא. לֹא בָּא לְכָלִל מַגַּע. לֹא בָּא
לְכָלִל מִשְׁא:

י בִּיצַת הַשָּׂרֵץ הַמְרַקֶּמֶת טְהוֹרָה. נִקְבָּה כָּל שֶׁהוּא טִמְאָה.
עֲכָבֵר שֶׁחֲצִיו בֶּשֶׂר וְחֲצִיו אֲדָמָה. הַנוֹגֵעַ בִּבֶּשֶׂר טִמָּא.
בְּאֲדָמָה טְהוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף הַנוֹגֵעַ בְּאֲדָמָה
שֶׁכָּנְגְדָה הַבֶּשֶׂר טִמָּא:

י הָאֵבֶר וְהַבֶּשֶׂר הַמְדִּלְדִּלִין בִּבְהֶמָה. מִטִּמְאִין טִמְאָת
אוֹכְלִין בְּמִקוֹמָן. וְצִרִיכִין הַכֶּשֶׁר. נִשְׁחָטָה הַבְּהֶמָה הַכֶּשֶׁרוֹ
בְּדָמֶיהָ. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לֹא הַכֶּשֶׁרוֹ.

מֵתָה הַבְּהֵמָה. הַבֶּשֶׁר צָרִיךְ הַכֹּשֶׁר. הָאֵבֶר מְטֵמָא מְשֻׁם
אֵבֶר מִן הַחֵי. וְאֵינּוּ מְטֵמָא מְשֻׁם אֵבֶר נִבְלָה. דְּבִרֵי רַבִּי
מֵאִיר. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר:

הָאֵבֶר וְהַבֶּשֶׁר הַמְּדֻלְּדָלִין. בְּאָדָם טְהוֹרִין. מֵת הָאָדָם.
הַבֶּשֶׁר טְהוֹר. הָאֵבֶר מְטֵמָא מְשֻׁם אֵבֶר מִן הַחֵי. וְאֵינּוּ
מְטֵמָא מְשֻׁם אֵבֶר מִן הַמֵּת. דְּבִרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן
מְטַהֵר:

יום כ

פרק י

הַזְרוּעַ וְהַלְחִיִּים וְהַקֶּבֶה. נוֹהֲגִין בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה לָאָרֶץ.
בַּפְּנֵי הַבַּיִת. וְשָׁלֹא בַּפְּנֵי הַבַּיִת. בְּחוּלִין אָבֵל לֹא
בַּמִּקְדָּשִׁין. שֶׁהִיא בְּדִין וּמָה אִם הַחוּלִין שְׁאִינָן חִיבִין בַּחֲזָה
וְשׁוֹק. חִיבִין בַּמִּתְנֹת. קִדְּשִׁים שְׁחִיבִין בַּחֲזָה וְשׁוֹק. אֵינוֹ
דִּין שְׁחִיבִין בַּמִּתְנֹת. תִּלְמוּד לֹמֵר וְאַתָּן אוֹתָם לְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לַחֵק עוֹלָם. אֵין לָךְ אֱלֹא מָה שְׁאֵמֹר בְּעֶנְיָן:

^ב כָּל הַקִּדְּשִׁים שֶׁקֹּדֶם מוֹם קָבוֹעַ לְהַקְדִּישׁ וּנִפְדּוּ. חִיבִין
בַּבְּכוּרָה וּבַמִּתְנֹת. יוֹצֵאִין לְחוּלִין לְהַגְזוֹ וּלְהַעֲבִיד. וְלֹדֵן
וּחִלְבָּן מִתֵּר לְאַחַר פְּדִיוָנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ פָּטוּר. וְאֵין
עוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִפְדּוּ. חוּץ מִן הַבְּכוּר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר. כָּל שֶׁקֹּדֶם הַקְדָּשׁ אֶת מוֹמָן. אוֹ מוֹם עוֹבֵר
לְהַקְדִּישׁ. וְלְאַחַר מִכָּאן נֹלַד לָהֶם מוֹם קָבוֹעַ וּנִפְדּוּ.
פָּטוּרִין מִן הַבְּכוּרָה וּמִן הַמִּתְנֹת. וְאֵינָן יוֹצֵאִין לְחוּלִין
לְהַגְזוֹ וּלְהַעֲבִיד. וְלֹדֵן וּחִלְבָּן אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיוָנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין
בַּחוּץ חֵיב. וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִקְבְּרוּ:

^ג בְּכוּר שֶׁנִּתְעַרַּב בַּמָּאָה. בְּזִמָּן שֶׁמָּאָה שׁוֹחֲטִין אֶת כָּלָן.
פּוֹטְרִין אֶת כָּלָן. אֶחָד שׁוֹחֵט אֶת כָּלָן. פּוֹטְרִין לוֹ אֶחָד.
הַשּׁוֹחֵט לִכְהֵן וּלְנִכְרִי. פָּטוּר מִן הַמִּתְנֹת. וְהַמִּשְׁתַּתֵּף
עִמָּהֶם צָרִיד שִׁירָשׁוּם. וְאִם אָמַר חוּץ מִן הַמִּתְנֹת. פָּטוּר
מִן הַמִּתְנֹת. אָמַר מְכוּר לִי בְּנִי מַעִיָּה שֶׁל פָּרָה. וְהָיוּ בָּהֶן

מִתְּנֻתֹת נֹתֵנָן לַכֹּהֵן וְאֵינוֹ מִנְכָּה לוֹ מִן הַדָּמִים לְקַח הֵימָנוּ
בְּמִשְׁקַל נֹתֵנָן לַכֹּהֵן וּמִנְכָּה לוֹ מִן הַדָּמִים:

ד' גֵּר שֶׁנִּתְּגֵיר וְהִיתָה לוֹ פֶּרֶה נִשְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא נִתְּגֵיר
פָּטוּר מִשְׁנֵתְגֵיר חֵיב וְאִם סָפַק פָּטוּר שֶׁהַמּוֹצִיא מִחֲבִירוֹ
עָלָיו הִרְאָיָה אֵיזָהוּ הַזְרוּעַ מִן הַפֶּרֶק שֶׁל אֲרֻכָּה עַד כַּף
שֶׁל יָד וְהוּא שֶׁל נָזִיר וּכְנֻגְדּוֹ בְּרָגֶל שׁוֹק רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
שׁוֹק מִן הַפֶּרֶק שֶׁל אֲרֻכָּה עַד סִכְךְ שֶׁל רָגֶל אֵיזָהוּ לַחִי
מִן הַפֶּרֶק שֶׁל לַחִי עַד פִּיקָה שֶׁל גְּרֻגָּתָה:

פרק יא

רֵאשִׁית הַגִּזּוּ נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה לָאָרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת
וְשֶׁלֹּא בְּפָנֵי הַבַּיִת בַּחֲלוּלִין אֲבָל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁין
חֹמֶר בְּזָרוּעַ וּבִלְחָיִים וּבִקִּיבָה מֵרֵאשִׁית הַגִּזּוּ שֶׁהַזְרוּעַ
וְהַלְחָיִים וְהַקִּבָּה נוֹהֲגִים בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן בַּמֶּרְבֶּה וּבַמּוֹעֵט
וְרֵאשִׁית הַגִּזּוּ אֵינוֹ נוֹהֵג אֲלָא בְּרַחֲלוֹת וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֲלָא
בַּמֶּרְבֶּה:

ב' וְכַמָּה הוּא מֶרְבֶּה בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים שְׁתֵּי רַחֲלוֹת
שֶׁנֶּאֱמַר יַחֲיָה אִישׁ עֲגֹלַת בֶּקֶר וּשְׁתֵּי צֹאן וּבֵית הֶלֶל
אוֹמְרִים חֲמֵשׁ שֶׁנֶּאֱמַר חֲמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּיוֹת רַבִּי דּוֹסָא בֶּן
הַרְפִּינָס אוֹמֵר חֲמֵשׁ רַחֲלוֹת גּוֹזְזוֹת מִנָּה (מִנָּה) וּפָרֶס
חֲיִבּוֹת בְּרֵאשִׁית הַגִּזּוּ וְחֲכָמִים אוֹמְרִים חֲמֵשׁ רַחֲלוֹת
גּוֹזְזוֹת כָּל שֶׁהֵן וְכַמָּה הוּא נֹתֵן לוֹ מִשְׁקַל חֲמֵשׁ סְלָעִים
בִּיהוּדָה שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְלָעִים בְּגָלִיל מְלָבֶן וְלֹא צוּאִי כְּדִי

לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ בְּגַד קָטָן שֶׁנֶּאֱמַר תִּתֵּן לוֹ שִׁיָּהָא בּו כְּדִי
מִתְּנָה לֹא הִסְפִּיק לָתֵנוּ לוֹ עַד שֶׁצָּבְעוּ פָּטוֹר לְבָנוּ וְלֹא
צָבְעוּ חֵיב הַלּוּקָח גַּם צֹאנוּ שֶׁל נִכְרִי פָּטוֹר מֵרֵאשִׁית הַגֶּזֶר
הַלּוּקָח גַּם צֹאנוּ שֶׁל חֲבִירוֹ אִם שִׁיר הַמּוֹכֵר (הַמּוֹכֵר)
חֵיב לֹא שִׁיר הַלּוּקָח חֵיב הָיוּ לוֹ שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁחוּפוֹת
וּלְבָנוֹת מָכַר לוֹ שְׁחוּפוֹת אֲבָל לֹא לְבָנוֹת זִכְרִים אֲבָל
לֹא נִקְבוֹת זֶה נוֹתֵן לְעַצְמוֹ וְזֶה נוֹתֵן לְעַצְמוֹ:

פרק יב

שְׁלוּחַ הַקֶּן נוֹהֵג בְּאֶרֶץ וּבְחוּצָה לְאֶרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא
בְּפָנֵי הַבַּיִת בַּחוּלִין אֲבָל לֹא בַּמְקַדְשִׁין חֹמֶר
בְּכֶסֶּי הַדָּם מִשְׁלוּחַ הַקֶּן שֶׁכֶּסֶּי הַדָּם נוֹהֵג בַּחֲיָה וּבַעוֹף
בַּמִּזְמָן וּבַשְּׂאִינוֹ מִזְמָן וְשְׁלוּחַ הַקֶּן אֵינוֹ נוֹהֵג אֲלֵא בַּעוֹף
וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֲלֵא בַּשְּׂאִינוֹ מִזְמָן אֵיזָה שְׂאִינוֹ מִזְמָן כְּגוֹן
אוֹזִין וְתִרְנַגּוּלִים שֶׁקִּנְנוּ בַּפְּרִדִּים אֲבָל אִם קִנְנוּ בַּבַּיִת וְכֵן
יוֹנֵי הַרְדְּסִיאוֹת פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח עוֹף טָמֵא פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח:

^א עוֹף טָמֵא רוֹבֵץ עַל בֵּיצֵי עוֹף טָהוֹר וְטָהוֹר רוֹבֵץ עַל בֵּיצֵי
עוֹף טָמֵא פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח קוֹרֵא זָכָר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחִיב
וְחִכָּמִים פּוֹטְרִין:

^א הֵיטָה מְעוֹפֶפֶת בַּזְמָן שֶׁכִּנְפֶּיהָ נוֹגְעוֹת בָּקָן חֵיב לְשַׁלַּח
אֵין כִּנְפֶּיהָ נוֹגְעוֹת בָּקָן פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח אֵין שֵׁם אֲלֵא
אֶפְרוּחַ אֶחָד אוֹ בֵּיצָה אֶחָת חֵיב לְשַׁלַּח שֶׁנֶּאֱמַר קֵן קָן
מִכָּל מְקוֹם הָיוּ שֵׁם אֶפְרוּחִין מִפְּרִיחִין אוֹ בָּצִים מוֹזְרוֹת:

פֶּטוּר מִלְשַׁלַּח. שְׁנֵאמַר וְהָאֵם רוֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרוֹחִים.
אוֹ עַל הַבִּיצִים. מָה אֶפְרוֹחִין בְּנֵי קִימָא. אִף בִּיצִים בְּנֵי
קִימָא. יֵצְאוּ מוֹזְרוֹת. וּמָה הַבִּיצִים צְרִיכִין לְאֶמֶן. אִף
הָאֶפְרוֹחִים צְרִיכִין לְאֶמֶן. יֵצְאוּ מִפְּרִיחִין. שְׁלַחָה וְחִזְרָה.
שְׁלַחָה וְחִזְרָה. אֲפִילוֹ אֲרַבְעָה וַחֲמִשָּׁה פְּעָמִים חֵיב.
שְׁנֵאמַר שְׁלַח תְּשַׁלַּח. אָמַר הָרִינִי נוֹטֵל אֶת הָאֵם. וּמְשַׁלַּח
אֶת הַבָּנִים. חֵיב לְשַׁלַּח. שְׁנֵאמַר שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.
נֹטֵל הַבָּנִים וְהַחֲזִירִין לֶקֶן. וְאַחֲרַי כִּד חִזְרָה הָאֵם עָלֵיהֶם.
פֶּטוּר מִלְשַׁלַּח:

ד' הַנּוֹטֵל אֵם עַל הַבָּנִים רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לוֹקָה וְאֵינוֹ
מְשַׁלַּח. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים מְשַׁלַּח וְאֵינוֹ לוֹקָה זֶה הַכֹּלֵל כָּל
מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שִׁישׁ בָּהֶם קוֹם עֲשֵׂה. אֵין לוֹקִין עָלֶיהָ:

ה' לֹא יִטּוֹל אָדָם עַל הַבָּנִים. אֲפִילוֹ לְטַהֵר אֶת הַמְצוֹרֶע.
וּמָה אֵם מְצוּה קִלָּה שֶׁהִיא כְּאִסָּר. אָמְרָה תוֹרָה לְמַעַן
יֵיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמֶיךָ. קֵל וְחֹמֶר עַל מִצְוֹת חֲמוּרוֹת
שְׁבַת תוֹרָה: סליק

מסכת בכורות

פרק א

הַלּוֹקֵחַ עוֹבֵר חֲמוֹרוֹ שֶׁל נָכְרִי וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֶף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רִשְׁאִי וְהַמְשִׁתֵּף לוֹ וְהַמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקִבְלָהּ פֶּטוּר מִן הַבְּכוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר בִּישְׂרָאֵל אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים כִּהְגִּים וְלוֹיִם פֶּטוּרִין מִקֵּל וְחֹמֶר אִם פֶּטְרוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר דִּין הוּא שֶׁיִּפְטְרוּ אֶת עֲצָמָן:

^ב בִּפְרָה שִׁילָדָה כְּמִין חֲמוֹר וְחֲמוֹר שִׁילָדָה כְּמִין סוֹס פֶּטוּר מִן הַבְּכוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר פֶּטֵר חֲמוֹר פֶּטֵר חֲמוֹר שְׁנֵי פְעָמִים עַד שֶׁיֵּהָא הַיּוֹלֵד חֲמוֹר וְהַנּוֹלֵד חֲמוֹר וּמָה הֵם בְּאֲכִילָהּ בְּהֶמָּה טְהוֹרָה שִׁילָדָה כְּמִין בְּהֶמָּה טְמֵאָה מִתֵּר בְּאֲכִילָהּ וּטְמֵאָה שִׁילָדָה כְּמִין בְּהֶמָּה טְהוֹרָה אֲסוּר בְּאֲכִילָהּ שֶׁהַיּוֹצֵא מִן הַטְּמֵא טְמֵא וְהַיּוֹצֵא מִן הַטְּהוֹר טְהוֹר דָּג טְמֵא שֶׁבִּלְע דָּג טְהוֹר מִתֵּר בְּאֲכִילָהּ וְטְהוֹר שֶׁבִּלְע דָּג טְמֵא אֲסוּר בְּאֲכִילָהּ לְפִי שְׂאִינוֹ גְּדוּלָּיו:

^ג חֲמוֹר שֶׁלֹּא בִּפְרָה וְיִלָּדָה שְׁנֵי זָכָרִים נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לִכְהֵן זָכָר וְנִקְבָּה מִפְּרִישׁ טָלָה אֶחָד לְעֲצָמוֹ שְׁתֵּי חֲמוֹרִים שֶׁלֹּא בִּכְרוּ וְיִלָּדוּ שְׁנֵי זָכָרִים נוֹתֵן שְׁנֵי טָלִיִּים לִכְהֵן זָכָר וְנִקְבָּה אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וְנִקְבָּה נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לִכְהֵן שְׁתֵּי נִקְבוֹת וְזָכָר אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּשְׁתֵּי נִקְבוֹת אֵין כָּאֵן לִכְהֵן כָּלוּם:

י אחת בכרה ואחת שלא בכרה וילדו שני זכרים. נותן טלה אחד לכהן. זכר ונקבה. מפריש טלה אחד לעצמו. שנאמר ופטר חמור תפדה בשה. מן הכבשים ומן העזים. זכר ונקבה. גדול וקטן. תמים. ובעל מום. ופודה בו פעמים הרבה. נכנס לדיר להתעשר. ואם מת נהנים בו:

ה אין פודים לא בעגל. ולא בחיה. ולא בשחוטה. ולא בטריפה. ולא בכלאים. ולא בכזי. רבי אליעזר מתיר בכלאים מפני שהוא שם. ואוסר בכזי. מפני שהוא ספק. נתנו לכהן. אין הכהן רשאי לקימו. עד שיפריש שם תחתיו:

י המפריש פדיון פטר חמור ומת. רבי אליעזר אומר חיבין באחריותו כחמש סלעים של בן. וחכמים אומרים אין חיבין באחריותו כפדיון מעשר שני. העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמור שמת. שאין כאן לכהן כלום. מת פטר חמור. רבי אליעזר אומר יקבר. ומתיר בהנאתו של טלה. וחכמים אומרים אינו צריך להקבר. והטלה לכהן:

י לא רצה לפדותו. עורפו בקופיץ מאחריו וקוברו. מצות פדיה קודמת למצות עריפה. שנאמר ואם לא תפדה וערפתו. מצות יעדה קודמת למצות פדיה. שנאמר אשר לו יעדה והפדה. מצות יבום קודמת למצות חליצה. בראשונה שהיו מתכוננים לשם מצוה. ועכשיו שאינן

מִתְכַּוֵּינִין לְשֵׁם מִצְוָה. אָמְרוּ מִצְוֹת חֲלִיצָה קוֹדֶמֶת לְמִצְוֹת
יְבוּס. מִצְוֹת גְּאוּלָּה בְּאֶדוֹן. הוּא קוֹדֵם לָכֶם אָדָם. שְׁנֵאֲמַר
וְאִם לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכָּךְ:

פרק ב

הַלּוֹקֵחַ עוֹבֵר פָּרְתּוֹ שֶׁל נָכְרִי. וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֶף עַל פִּי
שְׁאֵינוֹ רִשְׁאִי. הַמְּשַׁתְּתֵּף לוֹ. וְהַמִּקְבֵּל מִמֶּנּוּ.
וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקִבְלָהּ. פְּטוּר מִן הַבְּכוּרָה. שְׁנֵאֲמַר בִּישְׂרָאֵל
אָבֵל לֹא בְּאַחֲרִים. כֹּהֲנִים וְלוֹיִם חִיבִין. לֹא נִפְטְרוּ מִבְּכוּר
בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. (וְלֹא נִפְטְרוּ) אֲלֵא מִפְּדִיּוֹן הַבֵּן וּמִפְּטוּר
חֲמוּר:

ב כָּל הַקֹּדְשִׁים שֶׁקֹּדֶם מוֹם קְבוּעַ לְהַקְדֵּשׁוֹ וְנִפְדּוּ. חִיבִים
בְּבְכוּרָה וּבִמְתָּנוֹת. יוֹצְאִין לַחֲוֹלִין לִגְזוֹ וּלְהַעֲבִיד. וּלְדַן
וּלְחַלֵּב מוֹתֵר לְאַחַר פְּדִיּוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ פְּטוּר. וְאִין
עוֹשִׂים תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִפְדּוּ. חוּץ מִן הַבְּכוּר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר:

ג כָּל שֶׁקֹּדֶם הַקְדָּשׁ אֶת מוֹמָן. אוֹ מוֹם עוֹבֵר לְהַקְדֵּשׁוֹ.
וְלְאַחַר מִכָּאן נוֹלֵד לָהֶם מוֹם קְבוּעַ וְנִפְדּוּ. פְּטוּרִין מִן
הַבְּכוּרָה וּמִן הַמְּתָנוֹת. וְאִין יוֹצְאִין לַחֲוֹלִין. לִגְזוֹ וּלְהַעֲבִיד.
וּלְדַן וּלְחַלֵּב אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיּוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ חִיב.
וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִקְבְּרוּ:

י המקביל צאן ברזל מן הנכרי. ולדות פטורין. וולדי (ולדי) ולדות חיבין. העמיד ולדות תחת אמותיהם. ולדי ולדות פטורים. וולדי ולדי ולדות חיבין. רבן שמעון בן גמליאל אומר אפילו עד עשרה דורות פטורים. שאחריותן לנכרי:

ה רחל שילדה כמין עז. ועז שילדה כמין רחל. פטור מן הבכורה. ואם יש בו מקצת סימנים חיב:

י רחל שלא בכרה וילדה שני זכרים. ויצאו שני ראשיהן כאחד. רבי יוסי הגלילי אומר שניהן לכהן שנאמר הזכרים ליי. וחכמים אומרים אי אפשר. אלא אחד לו ואחד לכהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביניהן. והשני ירעה עד שיסתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראיה. זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום:

י שתי רחלות שלא בכרו. וילדו שני זכרים. נותן שניהן לכהן. זכר ונקבה. הזכר לכהן. שני זכרים ונקבה. אחד לו ואחד לכהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביניהן. והשני ירעה עד שיסתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא

מחבירו עליו הראיה. שתי נקבות וזכר. או שני זכרים
ושתי נקבות. אין כאן לכהן כלום:

ח אחת בכרה ואחת שלא בכרה. וילדו שני זכרים. אחד
לו ואחד לכהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את
היפה. רבי עקיבא אומר משמנין ביניהם. והשני ירעה
עד שיסתאב. וחייב במתנות. רבי יוסי פוטר. שהיה רבי
יוסי אומר כל שחליפיו ביד כהן. פטור מן המתנות. רבי
מאיר מחייב. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי
עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראיה. זכר ונקבה
אין כאן לכהן כלום:

ט יוצא דפן והבא אחריו. רבי טרפון אומר שניהם ירעו
עד שיסתאבו. ויאכלו במומם לבגלים. רבי עקיבא אומר
שניהם אינם בכור. הראשון משום שאינו פטר רחם.
והשני משום שקדמו אחר:

פרק ג

הַלּוֹקֵחַ בְּהֶמָּה מִן הַנֶּכְרִי וְאִין יָדוּעַ אִם בִּכְרָה וְאִם לֹא
 בִּכְרָה רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר עַז בֵּית שְׁנֵתָה וְדָאִי
 לִכְהֵן מִכָּאן וְאֵילָךְ סָפֵק רָחֵל בֵּית שְׁתֵּים וְדָאִי לִכְהֵן מִכָּאן
 וְאֵילָךְ סָפֵק פָּרָה וְחֲמוֹר בְּנוֹת שְׁלֹשׁ וְדָאִי לִכְהֵן מִכָּאן
 וְאֵילָךְ סָפֵק אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא אֵלּוּ בּוֹלֵד בְּלֶבֶד בְּהֶמָּה
 נִפְטָרֶת הִיא כְּדִבְרֵיךְ אֵלֶּא אָמְרוּ סִימֵן הוֹלֵד בְּבֶהֱמָה
 דָּקָה טְנוּף וּבִגְסָה שְׁלִיָּה וּבִאֲשָׁה שְׁפִיר וְשְׁלִיָּה זֶה הַכֹּל
 כָּל שִׁידוּעַ שֶׁבִּכְרָה אֵין כָּאן לִכְהֵן כָּלוּם וְכָל שְׁלֹא בִּכְרָה
 הָרִי זֶה לִכְהֵן אִם סָפֵק יֵאָכֵל בְּמוֹמוֹ לְבַעֲלִים רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר בְּהֶמָּה גְּסָה שֶׁשִּׁפְעָה חֲרַרְתָּ דָם הָרִי זֶה
 תִּקְבֵּר וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוּרָה:

^ב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הַלּוֹקֵחַ בְּהֶמָּה מִנִּיקָה
 מִן הַנֶּכְרִי אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא בְּנָה שֶׁל אַחֲרֵת הִיא נִכְנָס
 לְתוֹךְ עֲדָרוֹ וְרָאָה אֶת הַמְּבִכִּירוֹת מִנִּיקוֹת וְאֵת שְׁאִינָן
 מִמְּבִכִּירוֹת מִנִּיקוֹת אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא בְּנָה שֶׁל זֶה בָּא לוֹ
 אֶצֶל זֶה וְשְׁמָא בְּנָה שֶׁל זֶה בָּא לוֹ אֶצֶל זֶה:

^ג רַבִּי יוֹסִי בֶּן מִשְׁלֵם אוֹמֵר הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר עוֹשֶׂה
 מְקוֹם בְּקוֹפִיץ מִכָּאן וּמִכָּאן וְתוֹלֵשׁ הַשְּׁעָר וּבְלֶבֶד שְׁלֹא
 יִזְיָנוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכֵן הַתּוֹלֵשׁ אֶת הַשְּׁעָר לְרֹאוֹת מְקוֹם
 הַמוֹם:

ד שְׁעַר בְּכוֹר בַּעַל מוֹם שְׁנָשֵׁר וְהִנִּיחוּ בַחֲלוּן וְאַחֵר כֶּךָ
 שְׁחָטוּ עֶקְבִּיָא בֶן מֵהַלְלָאֵל מִתִּיר וְחֲכָמִים אוֹסְרִין דְּבָרֵי
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יוֹסִי לֹא בָזָה הַתִּיר עֶקְבִּיָא אֶלָּא
 בַּשְּׁעַר בְּכוֹר בַּעַל מוֹם שְׁנָשֵׁר וְהִנִּיחוּ בַחֲלוּן וְאַחֵר כֶּךָ
 מִתּ בָּזָה עֶקְבִּיָא בֶן מֵהַלְלָאֵל מִתִּיר וְחֲכָמִים אוֹסְרִין
 הַצֹּמֵר הַמְדַלְדֵּל בַּבְּכוֹר אֶת שֶׁהוּא נִרְאָה עִם הַגִּזָּה מִתֵּר
 וְאֶת שְׂאִינֹו נִרְאָה עִם הַגִּזָּה אָסוּר:

פרק ד

עד כמה יִשְׂרָאֵל חִיבִים לְהַטְפִּיל בַּבְּכוֹר בְּבִהְמָה דְּקָה
 עד שְׁלֹשִׁים יוֹם וּבְגִסָּה חֲמִשִּׁים יוֹם רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
 בַּדְּקָה שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים אָמַר לוֹ הִכְהֵן בְּתוֹךְ זְמַן זֶה תִּגְהֹו
 לִי הֲרִי זֶה לֹא יִתְּנוּ לוֹ אִם הָיָה בַעַל מוֹם אָמַר לוֹ תֵּן לִי
 שְׂאוּכְלָנוּ מוֹתֵר וּבִשְׁעַת הַמִּקְדָּשׁ אִם הָיָה תָמִים אָמַר
 לוֹ תֵּן לִי שְׂאֶקְרִיבֶנּוּ מוֹתֵר הַבְּכוֹר נֹאכֵל שָׁנָה בְּשָׁנָה בֵּין
 תָּמִים בֵּין בַּעַל מוֹם שְׂנֵאָמַר לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיךָ תֹאכְלָנוּ שָׁנָה
 בְּשָׁנָה:

ב נולד לוֹ מוֹם בְּתוֹךְ שְׁנָתוֹ מוֹתֵר לְקִימוֹ כָּל שָׁנִים עֶשֶׂר
 חֲדָשׁ לְאַחֵר שְׁנָתוֹ אִינוּ רְשָׁאֵי לְקִימוֹ אֶלָּא עד שְׁלֹשִׁים
 יוֹם:

ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר וּמִרְאָה אֶת מוֹמוֹ רַבִּי יְהוּדָה מִתִּיר
 רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הוּאִיל וְהוּא נִשְׁחָט שְׁלֹא עַל פִּי מִמְּחָה
 אָסוּר:

י מי שאינו ממחה וראה את הבכור ונשחט על פיו הרי זה יקבר וישלם מביתו דן את הדין זכה את החיב וחיב את הזכאי טמא את הטהור וטהר את הטמא מה שעשה עשוי וישלם מביתו ואם היה ממחה לבית דין פטור מלשלם מעשה בפרה שנטלה האם שלה והאכילה רבי טרפון לכלבים ובא מעשה לפני חכמים (והתירוה) אמר תודוס הרופא אין פרה וחזירה יוצאה מאלכסנדריא עד שהם חותכין את האם שלה בשביל שלא תלד אמר רבי טרפון הלכה חמורד טרפון אמר לו רבי עקיבא רבי טרפון פטור אתה שאתה ממחה לבית דין וכל ממחה לבית דין פטור מלשלם:

ה הנוטל שכרו להיות רואה בכורות אין שוחטין (על פיו) אלא אם כן היה ממחה כאילא ביבנה שהתירו לו חכמים להיות נוטל ארבעה איסרות בבהמה דקה וששה בגסה בין תמים בין בעל מום:

ו הנוטל שכרו לדון דיניו בטלים להעיד עדותו בטלה להזות ולקדש מימיו מערה ואפרו אפר מקלה אם היה כהן וטמאוהו מתרומתו מאכילו ומשקו וסכו ואם היה זקן מרכיבו על החמור ונותן לו שכרו כפועל:

ז החשוד על הבכורות אין לוקחין ממנו בשר צבאים ולא עורות שאינן עבודין רבי אליעזר אומר לוקחים

מִמֶּנּוּ עוֹרוֹת שֶׁל נִקְבָּהּ. וְאֵין לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ צֶמֶר מִלֶּבֶן
וְצוּאִי. אֲבָל לוֹקָחִים מִמֶּנּוּ טוּוֹי וּבִגְדִים:

ח הַחֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית. אֵין לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ פֶּשֶׁתָּן. וְאַפִּילוּ
סְרוּק. אֲבָל לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ טוּוֹי וְאַרְיֵג:

ט הַחֲשׂוֹד לְהִיּוֹת מוֹכֵר תְּרוּמָה לְשֵׁם חוֹלִין. אֵין לוֹקָחִין
מִמֶּנּוּ אֲפִילוּ מִים אוֹ מֶלַח. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר כָּל שֵׁשׁ בּוֹ זִיקַת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת. אֵין לוֹקָחִין
מִמֶּנּוּ:

י הַחֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית. אֵינּוּ חֲשׂוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת.
הַחֲשׂוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת אֵינּוּ חֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית. הַחֲשׂוֹד
עַל זֶה וְעַל זֶה. חֲשׂוֹד עַל הַטְּהָרוֹת. וַיֵּשׁ שֶׁהוּא חֲשׂוֹד עַל
הַטְּהָרוֹת. וְאֵינּוּ חֲשׂוֹד לֹא עַל זֶה וְלֹא עַל זֶה. (זֶה הַכָּלָל)
כָּל הַחֲשׂוֹד עַל הַדְּבָר. לֹא דָנוּ וְלֹא מַעֲדִידוּ:

פרק ה

כָּל פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין נִמְכָּרִים בְּאַיִטְלִיז. וְנִשְׁחָטִין
בְּאַיִטְלִיז. וְנִשְׁקָלִין בְּלִיטְרָא. חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר. שֶׁחֲנִיתָן לְבַעֲלִים. פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין חֲנִיתָן
לְהַקְדֵּשׁ. וְשׁוֹקְלִין מָנָה כְּנֶגֶד מָנָה בַּבְּכוֹר:

כ בית שֶׁמָּאִי אוֹמְרִים לֹא יִמָּנֶה יִשְׂרָאֵל עִם הַכֹּהֵן עַל
הַבְּכוֹר. וּבֵית הַלֵּל מַתִּירִים. וְאַפִּילוּ נִכְרִי. בְּכוֹר שֶׁאַחֲזוּ
דָם. אֲפִילוּ הוּא מֵת אֵין מְקִיזִין לוֹ דָם דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה.

וְחֻכָּמִים אֹמְרִים יִקְיֹז וּבִלְבָּד שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בּוֹ מוֹם. וְאִם
עָשָׂה בּוֹ מוֹם הֲרִי זֶה לֹא יִשְׁחוּט עָלָיו. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר
יִקְיֹז. אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ מוֹם:

^א הַצּוֹרֵם בְּאֶזֶן הַבְּכוֹר. הֲרִי זֶה לֹא יִשְׁחַט עוֹלָמִית. דְּבַרִּי
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֻכָּמִים אֹמְרִים כְּשִׁילָד לוֹ מוֹם אַחֵר יִשְׁחַט
עָלָיו. מַעֲשֶׂה בְּזִכְרֵי שֶׁל רְחֵלִים זָקֵן וְשִׁעְרוֹ מְדֻלְּדֵל. רָאָהוּ
קִסְדּוֹר אֶחָד. אָמַר מֶה טִיבוֹ שֶׁל זֶה. אָמְרוּ לוֹ בְּכוֹר הוּא.
וְאֵינוֹ נִשְׁחַט אֲלֵא אִם כֵּן הִיא בּוֹ מוֹם. נָטַל פְּגִיזוֹן וְצָרַם
בְּאָזְנוֹ. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֻכָּמִים וְהִתִּירוּהוּ. רָאָה שֶׁהִתִּירוּ.
וְהִלֵּךְ וְצָרַם בְּאָזְנוֹ בְּכוֹרוֹת אֲחֵרִים וְאָסְרוּ. פָּעַם אַחַת הָיוּ
תִּינוּקוֹת מְשַׁחֲקִים בְּשִׂדָּה. וְקִשְׁרוּ זִנְבוֹת טְלָאִים זֶה בְּזֶה.
וְנִפְסְקָה זִנְבוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם. וְהֲרִי הוּא בְּכוֹר. וּבָא מַעֲשֶׂה
לִפְנֵי חֻכָּמִים וְהִתִּירוּהוּ. רָאוּ שֶׁהִתִּירוּ. וְהִלְכוּ וְקִשְׁרוּ זִנְבוֹת
בְּכוֹרוֹת אֲחֵרִים וְאָסְרוּ. זֶה הַכֹּל. כָּל שֶׁהוּא לְדַעְתּוֹ אָסוּר.
וְשִׁלָּא לְדַעְתּוֹ מוֹתֵר:

^ד הִיא בְּכוֹר (רוֹדְפוֹ) וּבִעְטוֹ. וְעָשָׂה בּוֹ מוֹם. הֲרִי זֶה
יִשְׁחַט עָלָיו. כָּל הַמוּמִים הָרְאוּיִם לָבֵא בְיָדֵי אָדָם. רוֹעִים
יִשְׂרָאֵל נֶאֱמָנִים. וְרוֹעִים כֹּהֲנִים אֵינָן נֶאֱמָנִים. רַבֵּן שִׁמְעוֹן
בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר נֶאֱמָן הוּא עַל שֶׁל חִבְרוֹ. וְאֵינוֹ נֶאֱמָן עַל
שֶׁל עֶצְמוֹ. רַבִּי מֵאִיר אָמַר הֶחָשׁוּד עַל הַדְּבָר. לֹא דָנוּ
וְלֹא מַעֲדוּ:

ה' נֶאֱמָן הִכֵּהן לֹאמַר הִרְאִיתִי בְּכוֹר זֶה וּבִעַל מוֹם הוּא הַכֹּל
נֶאֱמָנִים עַל מוֹמֵי הַמַּעֲשֵׂי בְּכוֹר שֶׁנִּסְמַת עֵינָיו שֶׁנִּקְטְעָה
יָדוֹ שֶׁנִּשְׁבְּרָה רִגְלוֹ הִרִי זֶה יִשְׁחַט עַל פִּי שְׁלֹשָׁה בְּנֵי
הַכִּנְסָת רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֲפִילוֹ יֵשׁ שָׁם עֲשָׂרִים וּשְׁלֹשָׁה
לֹא יִשְׁחַט אֱלָא עַל פִּי מִמָּחָה:

י' הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר וּמָכְרוֹ וְנוֹדַע שֶׁלֹּא הִרְאָהוּ מָה
שֶׁאָכְלוּ אָכְלוּ וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וּמָה שֶׁלֹּא
אָכְלוּ הַבֶּשֶׂר יִקְבֹּר וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וְכֵן
הַשּׁוֹחֵט אֶת הַפֶּרֶה וּמָכְרָהּ וְנוֹדַע שֶׁהִיא טְרֵפָה מָה
שֶׁאָכְלוּ אָכְלוּ וְיַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וּמָה שֶׁלֹּא אָכְלוּ
הֵם יַחְזִירוּ לוֹ אֶת הַבֶּשֶׂר וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים
מִכְרוּהוּ לַנִּכְרִים אוֹ הִטִּילוּהוּ לַכִּלְבִּים יִשְׁלְמוּ לוֹ דָּמֵי
הַטְּרֵפָה:

פרק ו

עַל יֵאלוּ מוֹמִין שׁוֹחֲטִין אֶת הַבְּכוֹר נִפְגְּמָה אֲזָנוֹ מִן
הַסָּחוּס אֲבָל לֹא מִן הָעוֹר נִסְדָּקָה אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא
חֲסָרָה נִקְבָּה מִלֹּא כְרָשִׁינָה אוֹ שִׁיבָשָׁה אִיזוֹ הִיא יִבָּשָׁה
כָּל שֶׁתִּנָּקֵב וְאִינָה מוֹצִיָּא טַפַּת דָּם רַבִּי יוֹסִי בֶּן מִשּׁוּלָם
אוֹמֵר יִבָּשָׁה שְׁתָּהָ נִפְרָכָת:

ב' רִיס שֶׁל עֵין שֶׁנִּקְבַּה שֶׁנִּפְגַּם שֶׁנִּסְדָּק הִרִי בְּעֵינָיו דָּק
תִּבְלֹל חֲלֹזֶן נָחֵשׁ וְעֵינֵב וְאִיזָהוּ תִבְלֹל לָבָן הַפּוֹסֵק

בְּסִירָה וְנִכְנָס בְּשַׁחֲזֹר. בְּשַׁחֲזֹר וְנִכְנָס בִּלְבָן. אֵינוּ מוּם
שֶׁאֵין מוּמִין בִּלְבָן:

ג חֲזָרָה. וְהַמִּים הַקְּבוּעִים. אֵיזֶהוּ חֲזָרָה הַקְּבוּעִים. כָּל
שֶׁשָּׁהָה שְׂמוֹנִים יוֹם. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנָסִיגְנוֹס אוֹמֵר בּוֹדֵקִין
אוֹתוֹ שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּתוֹךְ שְׂמוֹנִים יוֹם. וְאֵלּוּ הֵן מִים
הַקְּבוּעִים. אֶכֶל לֶחַ וְיֵבֶשׁ שֶׁל גִּשְׁמִים. לֶחַ וְיֵבֶשׁ שֶׁל שְׁלֵחִין.
אֶכֶל הַיֵּבֶשׁ. וְאַחֵר כֹּךְ אֶכֶל הַלֶּחַ. אֵינוּ מוּם. עַד שִׁיאֲכַל
הַיֵּבֶשׁ אַחֵר הַלֶּחַ:

ד חֲטָמוֹ שֶׁנִּקְבָּה. שֶׁנִּפְגַּם. שֶׁנִּסְדָּק. שֶׁפָּתוּ שֶׁנִּקְבָּה.
שֶׁנִּפְגַּמָּה. שֶׁנִּסְדָּקָה. חֲטָיו הַחִיצוֹנוֹת שֶׁנִּפְגַּמוּ אוֹ שֶׁנִּגְמָמוּ.
וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁנִּנְעָקְרוּ. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנָסִיגְנוֹס אוֹמֵר אֵין
בּוֹדֵקִין מִן הַמִּתְאִימוֹת וְלִפְנִים. אֵף לֹא אֶת הַמִּתְאִימוֹת:

ה נִפְגַּם הַזֶּבֶן. אוֹ עָרְיָה שֶׁל נִקְבָּה בַּמִּקְדָּשִׁים. נִפְגַּם הַזֶּבֶן
מִן הָעֵצִים. אֲבָל לֹא מִן הַפֶּרֶק. אוֹ שֶׁהָיָה רֹאשׁ הַזֶּבֶן מִפְּצִיל
עֵצִים. אוֹ שִׁישׁ בְּשָׂר בֵּין חֲלִיא לְחֲלִיא. מִלֹּא אֶצְבַּע:

ו אֵין לוֹ בִּיצִים. אוֹ אֵין לוֹ אֵלָא בִּיצָה אַחַת. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
אוֹמֵר אִם יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי כִיסִּין. יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי בִיצִים. אֵין לוֹ
אֵלָא כִּיס אֶחָד. אֵין לוֹ אֵלָא בִּיצָה אַחַת. רַבִּי עֲקִיבָא
אוֹמֵר מוֹשִׁיבוֹ עַל עֲכוּזוֹ וּמִמֶּעַד. אִם יֵשׁ שֵׁם בִּיצָה
סוּפָה לְצִאתָה. מִעֲשֶׂה שְׂמִיעַד וְלֹא יֵצֵאָה. וְנִשְׁחַט וְנִמְצָאתָ
דְּבוּקָה בַּכֶּסֶלִים. וְהִתִּיר רַבִּי עֲקִיבָא. וְאָסֵר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן
נּוּרִי:

י בעל חמש רגלים. או שאין לו אלא שלש. ושרגליו קלוטות כשל חמור. והשחול. והכסול. איזה הוא שחול. שנשמטה ירכו. וכסול שאחת מירפותיו גבוהה:

ח נשבר עצם ידו. ועצם רגלו. אף על פי שאינו נבר. מומין אלו מנה אילא ביבנה. והודו לו חכמים. ועוד שלש הוסיף. אמרו לו לא שמענו את אלו. את שגלגל עינו עגול כשל אדם. ופיו דומה לשל חזיר. ושנטל רוב המדבר של לשונו. ובית דין של אחריהן אמרו. הרי אלו מומין:

ט מעשה שהלחי התחתון עודף על העליון. ושאל רבן שמעון בן גמליאל לחכמים ואמרו לו. הרי זה מום. און הגדי שהיתה כפולה. אמרו חכמים בזמן שהיא עצם אחד מום. (ואם אינה עצם אחד אינה מום.) רבי חנניא בן גמליאל אומר זנב הגדי שהיא דומה לשל חזיר. ושאין בה שלש חליות. הרי זה מום:

י רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר את שיבלת בעינו. ושנפגם עצם ידו ועצם רגלו. ושנפסק עצמו שבפיו. עינו אחת גדולה ואחת קטנה. אזנו אחת גדולה ואחת קטנה. במראה אבל לא במדה. רבי יהודה אומר אחת מביציו גדולה בשתיים בחברתה. ולא הודו לו חכמים:

יא זנב העגל שאינה מגעת לערקוב. אמרו חכמים כל מרבית העגלים בן כל זמן שהן מגדילין הם נמתחות. לאיזה ערקוב אמרו. רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר

לְעֶרְקוֹב שֶׁבַעמָצַע הִירָד· עַל אֵלוּ מוֹמִין· שׁוֹחֲטִין אֶת
הַבְּכוֹר· וּפְסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין נִפְדִּין עָלֵיהֶן:

י"ב אֵלוּ שְׂאִינָן שׁוֹחֲטִין עָלֵיהֶן לֹא בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא בַּמִּדְיָנָה·
חֲרוּר וְהַמִּים שְׂאִינָן קְבוּעִין· וְחֲטָיו הַפְּגִמִּיּוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ·
אָבֵל לֹא שֶׁנֶּעְקְרוּ· וּבַעַל גֶּרֶב· וּבַעַל יִבְלָת· וּבַעַל חֲזוּזִית·
וְזִקֵּן· וְחוּלָה· וּמִזוּהָם· וְשֶׁנֶּעֱבְדָה בּוֹ עֲבִירָה· וְשֶׁהִמִּית אֶת
הָאָדָם· (עַל פִּי עַד אֶחָד אוֹ עַל פִּי הַבְּעָלִים·) וְטוֹמְטוֹם
וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס לֹא בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא בַּמִּדְיָנָה· רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
אוֹמֵר אֵין מוֹם גָּדוֹל מִזֶּה· וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵינוּ בְכוֹר אֱלֹא
נִגְזָז וְנֶעֱבַד:

פרק ז

מוֹמִין אֵלוּ בֵּין קְבוּעִין· בֵּין עוֹבְרִין· פּוֹסְלִין בְּאָדָם· יוֹתֵר
עָלֵיהֶן בְּאָדָם· הַכִּלּוֹן· וְהַלְפָתָן· וְהַמִּקְבָּן· וְשֶׁרָאִשׁוּ
שְׁקוּעֵ· וְשֶׁקִּיפָס· וּבַעֲלֵי הַחֲטוּטָרֶת· רַבִּי יְהוּדָה מְכַשִּׁיר·
וְחֻכָּמִים פּוֹסְלִין:

י"ג הַקֶּרֶחַ פְּסוּל· אֵיזָהוּ קֶרֶחַ· כָּל שְׂאִין לוֹ שֶׁטַח שֶׁל שַׁעַר
מִקְפֶּת מֵאֶזֶן לְאֶזֶן· וְאִם יֵשׁ לוֹ הָרִי זֶה כָּשֶׁר· אֵין לוֹ גְּבִינִים·
(אֵין לוֹ) אֱלֹא גְבִין אֶחָד· זֶה הוּא גְבִין הָאֶמּוֹר בַּתּוֹרָה· רַבִּי
דוֹסָא אוֹמֵר כָּל שֶׁגְּבִינָיו שׁוֹכְבִין· רַבִּי חֲנִינָא בֶן אֲנָטִיגְנוֹס
אוֹמֵר כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי גְבִים וְשִׁתִּי שׁוֹדְרָאוֹת:

ג החרום פסול. איזהו חרום. הפוחל שתי עיניו כאחד.
 שתי עיניו למעלה. ושתי עיניו למטה. עינו אחת למעלה.
 ועינו אחת למטה. רואה את החדר ואת העליה כאחד.
 סכי שמש. זוגדס. והצירן. ושנשרו ריסי עיניו. פסול מפני
 מראית העין:

ד עיניו גדולות כשל עגל. או קטנות כשל אווז. גופו
 גדול מאבריו או קטן מאבריו. חטמו גדול מאבריו. או
 קטן מאבריו. הצמם והצמע. איזהו צמע שאזניו קטנות.
 והצמם שאזניו דומות לספוג:

ה שפתו העליונה עודפת על התחתונה. והתחתונה
 עודפת על העליונה. הרי זה מום. ושנטלו שניו פסול.
 מפני מראית העין. דדיו שזכבים כשל אשה. כרסו צבה.
 טבורו יוצא. נכפה אפילו אחת לימים. רוח קצרית באה
 עליו. המאשכן. ובעל גבר. אין לו ביצים. או אין לו
 אלא ביצה אחת. זהו מרוח אשך האמור בתורה. רבי
 ישמעאל אומר כל שנמרחו אשכיו. רבי עקיבא אומר כל
 שרוח באשכיו. רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר כל שמראיו
 חשוכים:

ו המקיש בקרסליו ובארפבותיו. ובעל פיקה. והעיקל.
 איזהו עיקל כל שמקיף פרסותיו. ואין ארפבותיו נושקות
 זו לזו. פיקה יוצאה מגודלו. עקבו יוצא לאחוריו. פרסתו
 רחבה כשל אווז. אצבעותיו מרפבות זו על זו. או קלוטות

עד הפרק כשר. למטה מן הפרק וחתכה כשר. היתה בו (יותרת) וחתכה. אם יש בה עצם פסול. ואם לאו כשר. יתר בידיו וברגליו. שש ושש עשרים וארבע. רבי יהודה מכשיר. וחכמים פוסלים. השולט בשתי ידיו. רבי פוסל. וחכמים מכשירין. הפושי והגחור. והלבקן והקפח. והננס והחרש והשוטה. והשיכור. ובעלי נגעים טהורין. פסולין באדם וכשרין בבהמה. רבן שמעון בן גמליאל אומר שוטה בבהמה אינה מן המבחר. רבי אליעזר אומר אף בעלי דלדלין. פסולין באדם וכשרין בבהמה:

אלו כשרין באדם ופסולין בבהמה. אותו ואת בנו טרפה ויוצא דפן. ושנעבדה בהן עבירה. ושהמית את האדם. הנושא נשים בעבירה פסול עד שידייר הנדה. המטמא למתים. פסול עד שיקבל עליו שלא יהא מטמא למתים:

פרק ח

יש בכור לנחלה. ואינו בכור לפהן. בכור לפהן ואינו בכור לנחלה. בכור לנחלה ולפהן. ויש שאינו בכור לא לנחלה ולא לפהן. איזהו בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. הבא אחר הנפלים שיצא ראשו חי. וכן תשעה שיצא ראשו מת. המפלת כמין בהמה חיה ועוף. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים עד שיהא בו מצורת אדם. המפלת סנדל. או שליא. או שפיר מרקם. והיוצא מחתך. הבא אחריהן. בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. מי שלא

היו לו בנים. ונשא אשה שכבר ילדה. עודה שפחה
ונשתחררה. עודה נכריה ונתגירה. משבאה לישראל
ילדה. בכור לנחלה ואינו בכור לפה. רבי יוסי הגלילי
אומר בכור לנחלה ולפה. שנאמר פטר רחם בישראל.
עד שיפטר רחם מישראל. מי שהיו לו בנים ונשא אשה
שלא ילדה. נתגירה מעברת. נשתחררה מעברת. ילדה
היא וכהנת. היא ולויה. היא ואשה שכבר ילדה. וכן מי
שלא שהתה אחר בעלה שלשה חדשים ונשאת וילדה.
ואין ידוע אם בן תשעה לראשון. או בן שבועה לאחרון.
בכור לפה ואינו בכור לנחלה. איזהו בכור לנחלה ולפה.
המפלת שפיר מלא דם. מלא מים. מלא גנים. המפלת
כמין דגים וחגבים שקצים ורמשים. המפלת יום ארבעים.
הבא אחריהן בכור לנחלה ולפה:

^ב יוצא דפן והבא אחרי. שניהן אינן בכור לא לנחלה
ולא לפה. רבי שמעון אומר האחד לנחלה. והשני לחמש
סלעים:

^ג מי שלא בכרה אשתו וילדה שני זכרים. נותן חמש
סלעים לפה. מת אחד מהן בתוך שלשים יום. האב
פטור. מת האב והבנים קימים. רבי מאיר אומר אם נתנו
עד שלא חלקו נתנו. ואם לאו פטורין. רבי יהודה אומר
נתחייבו (נכסים.) זכר ונקבה. אין כאן לפה כלום:

ד שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁלֹּא בָּכְרוּ וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. נוֹתֵן עֶשֶׂר סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אִם לָכֶּהֱן אֶחָד נָתַן. יַחְזִיר לוֹ חֲמֵשׁ סֻלְעִים. אִם לְשְׁנֵי כֹהֲנִים נָתַן. אֵינּוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִיָּדָם. זָכָר וּנְקֵבָה אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּנְקֵבָה. נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. שְׁתֵּי נְקִבּוֹת וְזָכָר. אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּשְׁתֵּי נְקִבּוֹת. אֵין כָּאֵן לַכֹּהֵן כָּלוּם. אַחַת בִּבְרָה וְאַחַת שֶׁלֹּא בִּבְרָה. וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. הָאֵב פְּטוּר. מֵת הָאֵב. וְהַבָּנִים קִימִין. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אִם נָתַנוּ עַד שֶׁלֹּא חָלְקוּ. נָתַנוּ. וְאִם לֹא פְטוּרִין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר נִתְחַיְבוּ נִכְסִים. זָכָר וּנְקֵבָה. אֵין (כָּאֵן) לַכֹּהֵן כָּלוּם:

ה שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא בָּכְרוּ וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. זֶה נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. וְזֶה נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אִם לָכֶּהֱן אֶחָד נָתַנוּ. יַחְזִיר לָהֶן חֲמֵשׁ סֻלְעִים. אִם לְשְׁנֵי כֹהֲנִים נָתַנוּ. אֵינּוּ יָכוֹלִין לְהוֹצִיא מִיָּדָם. זָכָר וּנְקֵבָה. הָאֵבּוֹת פְּטוּרִין. וְהֵבֶן חַיִּב לַפְּדוֹת אֶת עַצְמוֹ. שְׁתֵּי נְקִבּוֹת וְזָכָר. אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּשְׁתֵּי נְקִבּוֹת. אֵין (כָּאֵן) לַכֹּהֵן כָּלוּם:

ו אַחַת בִּבְרָה וְאַחַת שֶׁלֹּא בִּבְרָה. שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. זֶה שֶׁלֹּא בִּבְרָה אֲשֶׁתּוֹ נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. זָכָר וּנְקֵבָה אֵין כָּאֵן לַכֹּהֵן כָּלוּם. מֵת הֵבֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אַף עַל פִּי שֶׁנָּתַן לַכֹּהֵן יַחְזִיר (לוֹ חֲמֵשׁ סֻלְעִים). לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם. אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָתַן יָתֵן. מֵת בַּיּוֹם שְׁלֹשִׁים

כיום שלפניו. רבי עקיבא אומר אם נתן לא יטול. ואם לא נתן לא יתן. מת האב בתוך שלשים יום. בחזקת שלא נפדה. עד שיביא ראיה שנפדה. לאחר שלשים יום. בחזקת שנפדה. עד שיביא ראיה שלא נפדה. הוא לפדות ובנו לפדות. הוא קודם את בנו. רבי יהודה אומר בנו קודמו. שמצותו על אביו. ומצות בנו עליו:

ז' חמש סלעים של בן במנה צורי. שלשים של עבד. וחמשים של אונס ושל מפתה. ומאה של מוציא שם רע. כלם בשקל הקדש. במנה צורי. וכלם נפדין בכסף ובשוה כסף. חוץ מן השקלים:

ח' אין פודין לא בעבדים. ולא בשטרות. ולא בקרקעות. ולא בהקדשות. כתב לכהן שהוא חייב לו חמש סלעים. חייב לתן לו. ובנו אינו פדוי. לפיכך אם רצה הכהן לתן לו מתנה רשאי. המפריש פדיון בנו ונאבד. חייב באחריותו. שנאמר יהיה לך ופדה תפדה:

ט' הבכור נוטל פי שנים בנכסי האב. ואינו נוטל פי שנים בנכסי האם. ואינו נוטל פי שנים בשבח. ולא בראוי כבמחזק. ולא האשה בכתובתה. ולא הבנות במזונותיהם. ולא היבם. וכלן אין נוטלין בשבח. ולא בראוי כבמחזק:

י' אלו שאינן חוזרין ביובל. (הבכורה.) והיורש את אשתו. והמיבם את אשת אחיו. והמתנה. דברי רבי

מאיר. וחכמים אומרים מתנה כמכר. רבי אליעזר אומר
כלן חוזרין ביובל. רבי יוחנן בן ברוקא אומר היורש את
אשתו יחזיר לבני משפחה. וינכה להם מן הדמים:

פרק ט

מעשר בהמה נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית
ושלא בפני הבית. בחולין אבל לא במקדשים.
ונוהג בבקר ובצאן ואינו מתעשרים מזה על זה. בכבשים
ובעזים. ומתעשרים מזה על זה. שהיה בדין מה. אם
החדש והישן שאינו כלאים זה בזה. אין מתעשרין מזה
על זה. הכבשים והעזים שהם כלאים זה בזה. אינו דין
שלא יתעשרו מזה על זה. תלמוד לומר וצאן. משמע כל
צאן אחד:

^א מעשר בהמה מצטרף כמלוא רגל בהמה רועה. וכמה
(היא) רגל בהמה רועה. ששה עשר מיל. היה בין אלו
ואלו שלשים ושנים מיל. אינו מצטרפין. היה לו באמצע.
מביא ומעשרן באמצע. רבי מאיר אומר הירדן מפסיק
למעשר בהמה:

^ג הלוקח או שנתן לו מתנה. פטור ממעשר בהמה.
האחים השותפין שחביבין בקלבון. פטורים ממעשר
בהמה. ושחביבין במעשר בהמה. פטורין מן הקלבון. קנו
מתפיסת הבית חביבין. ואם לאו פטורין. חלקו וחזרו
ונשתתפו חביבין בקלבון. ופטורים ממעשר בהמה:

י הכל נכנסים לדיר להתעשר חוץ מן הכלאים והטרפה
ויוצא דפן ומחסר זמן ויתום איזהו יתום כל שמתה
אמו או שנשחטה רבי יהושע אומר אפילו נשחטה אמו
והשלח קים אין זה יתום:

ה שלש גרנות למעשר בהמה בפרס הפסח בפרס
העצרת בפרס החג דברי רבי עקיבא בן עזאי אומר
בעשרים ותשעה באדר באחד בסיון בעשרים ותשעה
באב רבי אליעזר ורבי שמעון אומרים באחד בניסן
באחד בסיון ועשרים ותשעה באלול ולמה אמרו
בעשרים ותשעה באלול ולא אמרו באחד בתשרי מפני
שהוא יום טוב ואי אפשר לעשר ביום טוב לפיכך
הקדימוהו בעשרים ותשעה באלול רבי מאיר אומר
באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה בן עזאי אומר
האלולין מתעשרין בפני עצמן:

י כל הנולדים מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באלול
הרי אלו מצטרפין חמשה לפני ראש השנה וחמשה
לאחר ראש השנה אינן מצטרפין חמשה לפני הגרן
וחמשה לאחר הגרן הרי אלו מצטרפין אם בן למה
נאמר שלש גרנות למעשר בהמה שעד שלא הגיע הגרן
מותר למכור ולשחוט הגיע הגרן לא ישחוט ואם שחט
פטור:

י כיצד מעשרין. כונסין לדיר. ועושה להן פתח קטן. כדי שלא יהיו שנים יכולין לצאת כאחד. ומונה בשבט. אחד. שנים. שלשה. ארבעה. חמשה. ששה. שבעה. שמונה. תשעה. והיוצא עשירי סוקרו בסקרא. ואומר הרי זה מעשר. לא סקרו בסקרא. ולא מנאם בשבט. או שמנאם רבוצים או עומדים. הרי אלו מעשרים. היה לו מאה ונטל עשרה. עשרה ונטל אחד. אין זה מעשר. רבי יוסי ברבי יהודה אומר הרי זה מעשר. קפץ אחד מן המנוים לתוכן. הרי אלו פטורין. מן המעשרים לתוכן. כלן ירעו עד שיסתאבו. ויאכלו במומן לבטלים:

ח יצאו שנים כאחד. מונה אותן שנים שנים. מנאן אחד. תשיעי ועשירי מקלקלין. יצאו תשיעי ועשירי כאחד. תשיעי ועשירי מקלקלין. קרא לתשיעי עשירי. ולעשירי תשיעי. ולאחד עשר עשירי. שלשתן מקדשין. התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר. ואחד עשר קרב שלמים. ועושה תמורה דברי רבי מאיר. אמר רבי יהודה וכי יש תמורה עושה תמורה. אמרו משום רבי מאיר אלו היה תמורה. לא היה קרב. קרא לתשיעי עשירי ולעשירי עשירי. ולאחד עשר עשירי. אין אחד עשר מקדש. זה הפלל כל שלא נעקר שם עשירי ממנו. אין אחד עשר מקדש: סליק

מסכת ערכין

פרק א

הכל מעריכין ונערכין. נודרים ונדרים. פהנים ולוים
וישראלים נשים ועבדים. טומטום ואנדרוגינוס.
נודרים ונדרים. ומעריכין. אבל לא נערכין. שאינו נערך
אלא זכר ודאי. ונקבה ודאית. חרש שוטה וקטן נדרין
ונערכין. אבל לא נודרין ולא מעריכין. מפני שאין בהם
דעת. פחות מכן חדש נדר אבל לא נערך:

^א הנכרי רבי מאיר אומר נערך אבל לא מעריך. רבי
יהודה אומר מעריך אבל לא נערך. זה וזה מודים
שנודרין ונדרין:

^ג הגוסס והיוצא ליהרג. לא נדר ולא נערך. רבי חנניא
בן עקיבא אומר נערך. מפני שדמיו קצובים. אבל אינו
נדר מפני שאין דמיו קצובין. רבי יוסי אומר נדר ומעריך
ומקדיש. ואם הזיק חייב בתשלומין:

^ד האשה שהיא יוצאה ליהרג. אין ממתינין לה עד
שתלד. יושבה על המשבר ממתינין לה עד שתלד. האשה
שנהרגה נהנין בשערה. בהמה שנהרגה אסורה בהניה:

פרק ב

אין נַעֲרִכִין פָּחוֹת מִסֵּלַע. וְלֹא יוֹתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֵלַע.
 כִּיצַד. נָתַן סֵלַע וְהֶעֱשִׂיר. אֵינוֹ נּוֹתֵן כָּלוּם. פָּחוֹת
 מִסֵּלַע וְהֶעֱשִׂיר. נּוֹתֵן חֲמִשִּׁים סֵלַע. הָיוּ בִידִּיּוֹ חֲמִשׁ
 סָלָעִים. רַבִּי מֵאִיר אָמַר אֵינוֹ נּוֹתֵן אֲלָא אַחַת. וְחֻכָּמִים
 אָמְרִים נּוֹתֵן אֶת כָּלָם. אֵין בַּעֲרִיכִין פָּחוֹת מִסֵּלַע. וְלֹא
 יוֹתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֵלַע. אֵין פֶּתַח בְּטוֹעָה פָּחוֹת מִשְּׁבָעָה
 וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁבָעָה עָשָׂר. אֵין בִּנְגָעִים פָּחוֹת מִשְּׁבוּעַ
 אֶחָד. וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת:

ב אין פּוֹחֲתִין מֵאַרְבָּעָה חֲדָשִׁים הַמֵּעֲבִירִים בַּשָּׁנָה. וְלֹא
 נִרְאָה יוֹתֵר עַל שְׁמוֹנֶה. שְׁתֵּי הַלָּחִם נֶאֱכָלוֹת אֵין פָּחוֹת
 מִשְׁנַיִם וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁלֹשָׁה. לָחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל. אֵין פָּחוֹת
 מִתְּשָׁעָה. וְלֹא יוֹתֵר עַל אֶחָד עָשָׂר. קָטָן נִמּוּל אֵין פָּחוֹת
 מִשְׁמוֹנֶה. וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁנַיִם עָשָׂר:

ג אין פּוֹחֲתִין מֵעָשָׂרִים וְאַחַת תְּקִיעוֹת בַּמִּקְדָּשׁ. וְלֹא
 מוֹסִיפִין עַל אַרְבָּעָה וּשְׁמוֹנֶה. אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנֵי נִבְלִין. וְלֹא
 מוֹסִיפִין עַל שֵׁשֶׁה. אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנֵי חֲלִילִין. וְלֹא מוֹסִיפִין
 עַל שְׁנַיִם עָשָׂר. וּבִשְׁנַיִם עָשָׂר יוֹם בַּשָּׁנָה. הַחֲלִיל מִכָּה
 לַפָּנִי הַמְּזַבֵּחַ. בְּשַׁחֲטִית פֶּסַח רֵאשׁוֹן. וּבְשַׁחֲטִית פֶּסַח
 שֵׁנִי. וּבִיּוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. וּבִיּוֹם טוֹב שֶׁל עֲצֶרֶת.
 וּבְשְׁמוֹנֶת יְמֵי הַחֹג. וְלֹא הָיָה מִכָּה בְּאַבּוּב שֶׁל נְחֻשֶׁת.

אֵלָא בְּאָבוּב שֶׁל קָנָה מִפְּנֵי שְׁקוּלוֹ עָרַב וְלֹא הָיָה מַחְלִיק
אֵלָא בְּאָבוּב יְחִידִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַחְלִיק יָפָה:

ד' וְעַבְדֵי כְּהֻנִּים הָיוּ דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
מִשְׁפָּחוֹת בֵּית הַפְּגָרִים וּבֵית צִפְרִיָּה וּמֵאֲמָאוֹם הָיוּ
מִשְׁיֵאִין לְכַהוֹנָה רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנָטִיגְנוֹס אוֹמֵר לוֹיִם הָיוּ:

ה' אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁשָׁה טְלָאִים הַמְּבַקְרִין בְּלִשְׁכַּת הַטְּלָאִים
כְּדֵי לִשְׁבֹּת וּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּמוֹסִיפִין
עַד לְעוֹלָם אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת וּמוֹסִיפִין עַד
לְעוֹלָם אֵין פּוֹחֲתִין מִתְּשָׁעָה כְּנוֹרוֹת וּמוֹסִיפִין עַד לְעוֹלָם
וְהַצֵּלְצֵל לְבָד:

ו' אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנִים עֶשֶׂר לוֹיִם עוֹמְדִים עַל הַדּוֹכָן
וּמוֹסִיפִין עַד לְעוֹלָם אֵין קָטָן גִּבְסָה לְעִזְרָה וְלַעֲבוּדָה אֵלָא
בְּשָׁעָה שֶׁהַלּוֹיִם עוֹמְדִים בְּשִׁיר וְלֹא הָיוּ אוֹמְרִים בְּנִבֵּל
וְכִנּוּר אֵלָא בַּפֶּה כְּדֵי לִתֵּן תָּבֵל בְּנַעֲיָמָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן
יַעֲקֹב אוֹמֵר אֵין עוֹלִין לְמִנְיָן וְאֵין עוֹמְדִים עַל הַדּוֹכָן אֵלָא
בְּאַרְצָן הָיוּ עוֹמְדִים וְרֹאשִׁיהֶן מִבֵּין רִגְלֵי הַלּוֹיִם וְצוּעְרֵי
הַלּוֹיִם הָיוּ נִקְרָאִים:

פרק ג

יֵשׁ בְּעֶרְכִּין לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר. בְּשִׁדָּה אַחוּזָה לְהַקֵּל
 וּלְהַחֲמיר. בְּשׁוֹר הַמוֹעֵד שֶׁהִמִּית אֶת הָעֶבֶד לְהַקֵּל
 וּלְהַחֲמיר. בְּאוֹנֶס וּבִמְפֹתָהּ וּבִמּוֹצִיא שֵׁם רָע לְהַקֵּל
 וּלְהַחֲמיר. יֵשׁ בְּעֶרְכִּין לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר. כִּיצַד. אֶחָד
 שֶׁהֵעִיד אֶת הַנָּאָה שֶׁבִּישְׂרָאֵל. וְאֶת הַכְּעוֹר שֶׁבִּישְׂרָאֵל.
 נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סָלַע. וְאִם אָמַר הָרִי דָמְיוֹ עָלַי. נוֹתֵן אֶת
 שׁוּוֹיוֹ:

בְּשִׁדָּה אַחוּזָה לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר כִּיצַד. אֶחָד הַמְקַדֵּשׁ
 בְּחוֹלֶת הַמָּחוּז. וְאֶחָד הַמְקַדֵּשׁ בְּפֶרֶדְסוֹת סְבִסְטִי. נוֹתֵן
 בְּזָרַע חֹמֶר שְׁעוּרִים חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף. וּבְשִׁדָּה מְקֻנָּה
 נוֹתֵן אֶת שׁוּוֹיוֹ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֶחָד שִׁדָּה אַחוּזָה.
 וְאֶחָד שִׁדָּה מְקֻנָּה. מַה בֵּין שִׁדָּה אַחוּזָה לְשִׁדָּה מְקֻנָּה.
 אֵלֶּא שֶׁבְּשִׁדָּה אַחוּזָה. נוֹתֵן חֹמֶשׁ. וּבְשִׁדָּה מְקֻנָּה. אֵינוֹ
 נוֹתֵן חֹמֶשׁ:

בְּשׁוֹר הַמוֹעֵד שֶׁהִמִּית אֶת הָעֶבֶד לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר.
 כִּיצַד. אֶחָד שֶׁהִמִּית אֶת הַנָּאָה שֶׁבַּעֲבָדִים וְאֶת הַכְּעוֹר
 שֶׁבַּעֲבָדִים. נוֹתֵן שְׁלִשִּׁים סָלַע. הִמִּית בֶּן חוֹרִין נוֹתֵן שׁוּוֹיוֹ.
 חֵבֶל בָּזָה וּבָזָה מְשַׁלֵּם נֹזֶק שְׁלֹשׁ:

בְּאוֹנֶס וּבִמְפֹתָהּ וּבִמּוֹצִיא שֵׁם רָע לְהַקֵּל וּלְהַחֲמיר כִּיצַד.
 אֶחָד שֶׁאֵנֶס וּפֹתָהּ אֶת הַגְּדוּלָּה שֶׁבִּכְהוֹנָה. וְאֶת הַקֶּטְנָה

שְׁבִישְׁרָאֵל. נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סֶלַע. וְהַבִּשֶּׁת וְהַפָּגָם. הַכֹּל לְפִי
הַמִּבִּישׁ וְהַמִּתְבִּישׁ:

ה' בַּמּוֹצֵא שֵׁם רָע לְהַקְלִל וּלְהַחֲמִיר. בִּיצֵד. אֶחָד שֶׁהוֹצִיא
שֵׁם רָע עַל הַגְדּוּלָה שֶׁבִּכְהוֹנָה. וְעַל הַקִּטְנָה שֶׁבִישְׁרָאֵל.
נוֹתֵן מֵאָה סֶלַע. נִמְצָא הָאוֹמֵר בְּפִיו. חֲמוּר מִן הָעוֹשֶׂה
מַעֲשֶׂה. שֶׁכֵּן מְצִינוּ שְׁלֹא נִחַתָּם גָּזַר דִּין עַל אֲבוֹתֵינוּ
בַּמִּדְבָּר. אֲלֹא עַל לְשׁוֹן הָרַע. שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּנְסּוּ אוֹתוֹ זֶה עָשָׂר
פְּעָמִים. וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי:

פרק ד

הַשָּׁגַת יָד בַּנוֹדֵר. וְהַשָּׁנִים בַּנוֹדֵר. וְהָעֲרָכִים בַּנֶּעְרָךְ.
וְהָעֶרֶךְ בְּזִמְן הָעֶרֶךְ. הַשָּׁגַת יָד בַּנוֹדֵר בִּיצֵד. עָנִי
שֶׁהָעֶרֶךְ אֶת הָעֲשִׂיר. נוֹתֵן עֶרֶךְ עָנִי. וְעֲשִׂיר שֶׁהָעֶרֶךְ אֶת
הָעָנִי. נוֹתֵן עֶרֶךְ עֲשִׂיר:

ב' אֲבָל בְּקִרְבָּנוֹת אֵינוֹ כֵּן. הֵרִי שְׁאֹמֵר קִרְבָּנוֹ שֶׁל מְצוֹרֶע
זֶה עָלִי. אִם הִיא מְצוֹרֶע עָנִי מִבִּיא קִרְבָּן עָנִי. עֲשִׂיר מִבִּיא
קִרְבָּן עֲשִׂיר. רַבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי אֶף בְּעֲרָכִים כֵּן. וְכִי
מִפְּנֵי מָה עָנִי שֶׁהָעֶרֶךְ אֶת הָעֲשִׂיר. נוֹתֵן עֶרֶךְ עָנִי. שְׂאִין
הָעֲשִׂיר חֵיב כָּלוּם. אֲבָל הָעֲשִׂיר שְׁאֹמֵר עָרְכִי עָלִי. וְשָׁמַע
הָעָנִי וְאָמַר. מָה שְׁאֹמֵר זֶה עָלִי. נוֹתֵן עֶרֶךְ עֲשִׂיר. הִיא
עָנִי וְהָעֲשִׂיר. אוֹ עֲשִׂיר וְהָעָנִי. נוֹתֵן עֶרֶךְ עֲשִׂיר. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר אֲפִילוֹ עָנִי וְהָעֲשִׂיר. וְחִזֹּר וְהָעָנִי נוֹתֵן עֶרֶךְ עֲשִׂיר:

^א אָבֵל בְּקִרְבָּנוֹת אֵינוֹ כֵּן. אָפִילוֹ אָבִיו מֵת וְהִנִּיחַ לוֹ רְבוּא סְפִינוֹת בָּיִם. וּבָאוּ לוֹ בְּרִבּוּאוֹת. אֵין לְהִקְדֵּשׁ בָּהֶן כָּלוּם:

^ד שְׁנַיִם בְּנֶדֶר כִּיצַד. יֶלֶד שֶׁהֶעֱרִיד אֶת הַזֶּקֶן. נוֹתֵן עֶרֶךְ זֶמֶן. וְזֶקֶן שֶׁהֶעֱרִיד אֶת הַיֶּלֶד. נוֹתֵן עֶרֶךְ יֶלֶד. וְעֶרְכִּים בְּנִעְרָךְ כִּיצַד. אִישׁ שֶׁהֶעֱרִיד אֶת הָאִשָּׁה. נוֹתֵן עֶרֶךְ אִשָּׁה. וְאִשָּׁה שֶׁהֶעֱרִיד אֶת הָאִישׁ. נוֹתֶנֶת עֶרֶךְ אִישׁ. וְהֶעֱרַךְ בְּזֶמֶן הָעֶרֶךְ כִּיצַד. הֶעֱרִיכוּ פָחוֹת מִבֶּן חֲמֵשׁ. וְנִעְשָׂה יוֹתֵר עַל בֶּן חֲמֵשׁ. פָּחוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים. וְנִעְשָׂה יוֹתֵר עַל בֶּן עֶשְׂרִים. נוֹתֵן כְּזֶמֶן הָעֶרֶךְ. יוֹם שְׁלֹשִׁים כְּלִמְטָה מִמֶּנּוּ. שְׁנַת חֲמֵשׁ וּשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלִמְטָה מִמֶּנָּה. שְׁנָאֵמַר אִם מִבֶּן שְׁשִׁים שָׁנָה וּמַעֲלָה אִם זָכַר. הָרִי אָנוּ לְמַדִּים בְּכֻלָּם מִשְׁנַת שְׁשִׁים. מֵה שְׁנַת שְׁשִׁים כְּלִמְטָה מִמֶּנּוּ. אֶף שְׁנַת חֲמֵשׁ וּשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלִמְטָה מִמֶּנָּה. הֵן. אִם עָשָׂה שְׁנַת שְׁשִׁים כְּלִמְטָה מִמֶּנָּה לְהַחֲמִיר. נִעְשָׂה שְׁנַת חֲמֵשׁ וּשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלִמְטָה מִמֶּנָּה לְהַקֵּל. תִּלְמוּד לֹאמַר שָׁנָה שָׁנָה לְגִזְרָה שָׁוָה. מֵה שָׁנָה הָאֲמוּרָה מִשְׁנַת שְׁשִׁים כְּלִמְטָה מִמֶּנָּה. אֶף שָׁנָה הָאֲמוּרָה מִשְׁנַת חֲמֵשׁ וּשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלִמְטָה מִמֶּנָּה. בֵּין לְהַקֵּל בֵּין לְהַחֲמִיר. רַבִּי אֱלֶעָזָר אוֹמֵר עַד שִׁיְהִיו יְתֵרוֹת עַל הַשָּׁנִים חֹדֶשׁ וְיוֹם אֶחָד:

ה שֹׁרֵזָה עֹלָהּ וּבֵיתָזָה קֶרֶבֶן מֵת הַשּׁוֹר וְנִפְל הַבֵּית.
אֵינוֹ חֵיב לְשֵׁלֶם דְּמֵי שֹׁר זֶה עָלֶי עֹלָה אוֹ (דְּמֵי) בֵּית
זֶה עָלֶי קֶרֶבֶן מֵת הַשּׁוֹר וְנִפְל הַבֵּית חֵיב לְשֵׁלֶם:

י חֵיבֵי עֲרֻכִין מִמִּשְׁכָּנֵי אוֹתָן חֵיבֵי חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת אֵין
מִמִּשְׁכָּנֵי אוֹתָן חֵיבֵי עוֹלוֹת וּשְׁלָמִים מִמִּשְׁכָּנֵי אוֹתָן אֵף
עַל פִּי שֶׁאֵין מִתְכַּפֵּר לוֹ עַד שִׁיתַּרְצָהּ שֶׁנֶּאֱמַר לְרִצּוֹנוֹ
כּוֹפִין אוֹתוֹ עַד שִׁיאֲמַר רוּצָה אָנִי וְכֵן אֶתָּה אוֹמֵר בְּגִטִּי
נָשִׁים כּוֹפִין אוֹתוֹ עַד שִׁיאֲמַר רוּצָה אָנִי:

פרק ו

שׁוֹם הֵיתוּמִים שְׁלָשִׁים יוֹם וְשׁוֹם הֶהָקֵדֵשׁ שְׁשִׁים יוֹם
וּמִכְרִיזִין בַּבֶּקֶר וּבַעֲרֵב הַמִּקְדִּישׁ נִכְסִיו וְהֵיתָה
עָלָיו כְּתוּבַת אִשָּׁה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר כְּשִׁיגְרֶשְׁנָה יָדִיר
הִנָּא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר אֵינוֹ צָרִיד כִּיּוֹצֵא בּוֹ אָמַר רַבֵּן
שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֵף הָעֶרֶב לָאִשָּׁה בְּכְתוּבָתָהּ וְהָיָה
בַּעֲלָהּ מִגְרָשָׁה יָדִיר הִנָּא שְׁמָא יַעֲשֶׂה קִנְיָא עַל נִכְסִיו
שֶׁל זֶה וַיַּחֲזִיר אֶת אִשְׁתּוֹ:

ב הַמִּקְדִּישׁ נִכְסִיו וְהֵיתָה עָלָיו כְּתוּבַת אִשָּׁה וּבַעַל חוֹב
אֵין הָאִשָּׁה יְכוּלָה לְגַבּוֹת כְּתוּבָתָה מִן הֶהָקֵדֵשׁ וְלֹא בַעַל
חוֹב אֶת חוֹבוֹ אֲלֹא הַפּוֹדָה פּוֹדָה עַל מַנֶּת לִתֵּן לָאִשָּׁה
כְּתוּבָתָהּ וּלְבַעַל חוֹב אֶת חוֹבוֹ הַקְדִּישׁ תִּשְׁעִים מָנָה
וְהָיָה חוֹבוֹ מֵאָה מָנָה מוֹסִיף עוֹד דִּינָר וּפּוֹדָה בּוֹ אֶת

הַנִּכְסִים הֵלְלוּ. עַל מִנֵּת לִתֵּן לְאִשָּׁה כְּתוּבָתָהּ וּבַעַל חוֹב
אֶת חוּבוֹ:

אֵף עַל פִּי שְׁאֵמְרוּ חִיבֵי עֶרְכִּין מִמִּשְׁכָּנֵי אוֹתָן. נוֹתְנִין לוֹ
מִזֶּזֶן שְׁלֹשִׁים יוֹם. וּכְסוֹת שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ. וּמָטָה מוֹצֵעֵת.
וְסִנְדְּלִין וְתַפְלִין. לוֹ אֲבָל לֹא לְאִשְׁתּוֹ וְלֹא לְבָנָיו. אִם הָיָה
אִמֵּן. נוֹתְנִים לוֹ שְׁנֵי כָּלִי אוֹמָנוֹת מִכָּל מִין וּמִין. חֶרֶשׁ נוֹתְנִין
לוֹ שְׁנֵי מַעֲצָדִין וְשֵׁתֵי מַגְרוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם הָיָה
אֲכָר. נוֹתְנִין לוֹ אֶת צִמְדּוֹ. חֶמֶר נוֹתְנִין לוֹ אֶת חֲמוּרוֹ:

ד' הָיָה לוֹ מִין אֶחָד מִרְבָּה. וּמִין אֶחָד מוֹעֵט. אֵין אוֹמְרִים
לוֹ לְמַפּוֹר מִן הַמִּרְבָּה וְלִקַּח לוֹ מִן הַמוֹעֵט. אֲלֹא נוֹתְנִים לוֹ
שְׁנֵי מִינֵין מִן הַמִּרְבָּה. וְכָל שֵׁשׁ לוֹ מִן הַמוֹעֵט. הַמִּקְדִּישׁ
אֶת נִכְסָיו. מַעֲלִין לוֹ אֶת תַּפְלָיו:

ה' אֶחָד הַמִּקְדִּישׁ אֶת נִכְסָיו. וְאֶחָד הַמַּעֲרִיךְ אֶת עַצְמוֹ. אֵין
לוֹ בְּכִסּוֹת אִשְׁתּוֹ. וְלֹא בְּכִסּוֹת בָּנָיו. וְלֹא בְּצַבֵּעַ שְׂצַבְעֵן
לְשֹׁמֵן. וְלֹא בְּסִנְדְּלִים חֹדָשִׁים שְׁלֹקָחַן לְשֹׁמֵן. אֵף עַל פִּי
שְׁאֵמְרוּ עֲבָדִים נִמְכָּרִים בְּכִסּוֹתָן לְשִׁבְחָה. שְׁאִם תִּלְקַח
לוֹ כִּסּוֹת בְּשִׁלְשִׁים דִּינָר. מִשְׁבִּיחַ הוּא מְנָה. וְכֵן פָּרָה
אִם מִמִּתִּינִים אוֹתָהּ לְאַטְלָס מִשְׁבַּחַת הִיא. וְכֵן מִרְגְּלִית
אִם מַעֲלִין אוֹתָהּ לְכַרְךְ מִשְׁבַּחַת הִיא. אֵין לְהַקְדִּישׁ אֲלֹא
מִקוֹמוֹ וְשִׁעְתּוֹ:

יום כא

פרק ז

אין מקדישין לפני היוכל פחות משתי שנים. ולא גזאלין
 לאחר היוכל פחות משנה. אין מחשבין חדשים
 להקדש. אבל ההקדש מחשב חדשים. המקדיש את
 שדהו בשעת היוכל. נותן בזרע חמר שעורים. חמשים
 שקל כסף. היו שם נקעים עמוקים עשרה טפחים. או
 סלעים גבוהים עשרה טפחים. אין נמדדים עמה. פחות
 מכאן נמדדים עמה. הקדישה שתיים או שלש שנים לפני
 היוכל. נותן סלע ופנדיון לשנה. אם אמר הריני נותן דבר
 שנה בשנה. אין שומעין לו. אלא נותן את כלן באחת:

^ב אחד הבעלים ואחד כל אדם. מה בין הבעלים לבין כל
 אדם. אלא שהבעלים נותנים חמש. וכל אדם אינו נותן
 חמש:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים

ויועיל לשכחה בעזרת השם יתברך.

הדרן עלך מסכת (פלוני) והדרך עלן דעתן עלך מסכת (פלוני) ודעתך
עלן לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתי:

ואחר כך יאמר

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו
בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא חנניה בר פפא רמי בר פפא
נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרס בר פפא
רכיש בר פפא סרחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית
ישראל ונהיה אנחנו כלנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל יראי
שםך ולומדי תורתך:

מאיבי תחכמי מצותך כי לעולם היא לי:

יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חיייתי:

ברוך אתה יהוה למדי חקיך: